

Digital Magazyn ambitnych fotoamatorów

Photographer

DPP 3/2024 POLSKA

**PIOTR
WERNER**

Jak zapanować nad światłem w studio

**RETUSZ
PORTRETU**

Dobre praktyki
i sprawdzone triki

**Kontakt
Wzrokowy**

Jak tworzyć portrety,
które zachwycają

DPP 3/2024 29 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 2300-8475 INDEKS 298670

9 772300 847548 03

PORTRET: PLENEROWY • EDYTORIALOWY • STUDYJNY • KONCEPTUALNY
BOHATEROWIE: BELLA KOTAK • NORMAN ANDERSON • NANCY POERAN
WARSZTAT: ZDJĘCIA POD ŚWIATŁO • BŁYSK NA LOKACJI • W STYLU LAT 90.

Międzynarodowy Festiwal
Miejsników Fotografii Analogowej

10. Vintage Photo Festival

12.09—13.10.2024

Bydgoszcz / Kujawy i Pomorze / Poland

ORGANIZATOR

WSPÓŁFINANSOWANIE

PARTNERZY

PATRONI MEDIALNI

Portretowana osoba musi wierzyć w Wasze umiejętności. Musi zaufać Wam jako twórcy.

Portretowanie – czy to za pomocą pędzla, czy aparatu – fascynuje nas od setek lat. Dobrze wykonany portret może bowiem uchwycić moment prawdy, który pozwala widzowi poczuć intymną więź z przedstawianą osobą. Nasz zachwyt nad fotografią portretową wynika również z potrzeby poznania samych siebie – poprzez portrety możemy odnaleźć emocje, które są nam bliskie bądź całkowicie obce, ale poruszające. Szymon Szczęśniak, jeden z najlepszych polskich portrecistów, powiedział mi kiedyś, że w swoich portretach przegląda się jak w lustrze. Fotografując znanych aktorów, wybrane do sesji modelki czy też po prostu swoich bliskich, za każdym razem uwiecznia również siebie. Każdy portret stanowi więc swoisty dialog między fotografem, portretowaną osobą a widzem, który interpretuje to, co widzi na zdjęciu.

Jednak to, co sprawia, że fotografowanie ludzi jest tak pociągające, jest także przyczyną jego naj-

większej trudności. By możliwe było uchwycenie autentycznych emocji, fotograf musi nawiązać kontakt z osobą przed obiektywem i żadne aspekty techniczne, jak ustawianie aparatu czy światła, nie powinny mu w tym przeszkadzać, zakłócać komunikacji czy onieśmielać modela. Portretowana osoba musi wierzyć w Wasze umiejętności i zaufać Wam jako twórcy.

Z pewnością nie nauczymy Was empatii czy wyczucia najlepszego momentu, postaramy się jednak przekazać kilka przydatnych rad, które pozwolą Wam opanować techniczną stronę fotografii, by podczas sesji skupić się już tylko na tym, co najważniejsze – relacji z osobą przed obiektywem i uchwyceniu jej charakteru oraz indywidualności.

Miłej lektury!
Maciej Zieliński
Redaktor Naczelny

W numerze

8 Idealne miejsce

Peter Fenech odwiedza londyńskie Sugar Studios, aby odkryć sekrety najwyższej klasy studyjnej fotografii reklamowej, przyglądając się przebiegowi sesji z obu stron aparatu

16 Między hip a hop

Od samych jej skromnych początków Normski dokumentował rozwój kultury hip-hopowej, która szybko stała się zjawiskiem globalnym

24 Zostań władcą światła

O to, jak przygotować i przeprowadzić udaną sesję portretową, zapytaliśmy doświadczonego fotografa Piotra Wernera. Oto jego rady

36 Portret męski jak z reklamy

Rób niesamowite zdjęcia mężczyznom, korzystając z naszego przewodnika po technikach, które warto opanować

46 Poznaj 5 sposobów na udany portret

Rzucamy światło na pięć technik, dzięki którym Twoje portrety będą się wyróżniać

60 W świetle reflektora

Spotykamy się Vincem Prestonem, aby dowiedzieć się, jak realizuje swoje sesje zdjęciowe poza studiem

68 Sprawdzone sposoby na portrety we wnętrzach

Oto nasz przewodnik po technikach stosowanych przez profesjonalistów, podczas sesji portretowych w pomieszczeniach

78 Zdjęcie na okładkę

Dołączamy do Gavina Forstera podczas kilku sesji zdjęciowych dla czasopism, aby poznać wyzwania związane z tworzeniem narracyjnych ujęć zgodnie z redakcyjnym briefem

86 Zawsze w stronę słońca...

Naucz się tworzyć spektakularne i oryginalne portrety fotografując również pod światło

96 Światło pod kontrolą

Zobacz, jak pracować z mobilnym oświetleniem studyjnym podczas fotografowania w terenie

98 Magiczna misja

Bella Kotak zabiera nas w niezwykłą podróż w poszukiwaniu źródeł duchowej inspiracji

106 Szybki kurs retuszu portretu

Twórz piękne i pełne charakteru zdjęcia, korzystając z naszego przewodnika po profesjonalnej edycji portretów

116 Odtwórz efekt małej głębi ostrości

Użyj nowego narzędzia Lens Blur (Rozmycie soczewkowe), aby uzyskać na swoich zdjęciach wspomagany sztuczną inteligencją efekt bokeh

118 Digitalizacja papierowych wspomnień

Ożyw cenne odbitki, przenosząc pamiętne chwile w erę cyfrową i dodając im realistyczne kolory

124 Co jest realne?

Holenderska artystka Nancy Poeran wykorzystuje sztuczną inteligencję do tworzenia obrazów eksplorujących nasze postrzeganie rzeczywistości

132 Dla Wszystkich

Spotykamy się z Isobel Greenhalgh, aby omówić kwestię dostępności w fotografii i to, jak duże znaczenie mogą mieć nawet drobne ułatwienia.

140 Efektowny portret w domu

Twórz teatralne oświetlenie przy użyciu tylko jednej lampy błyskowej

98

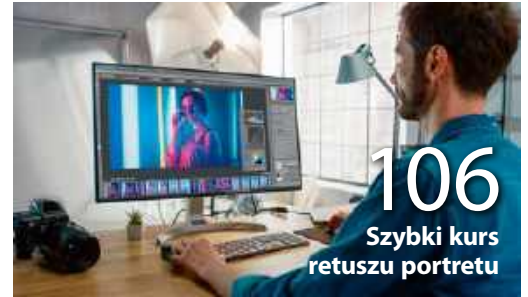
Magiczna misja

16 Między hip'a hop

68 Sprawdzone sposoby na portrety we wnętrzach

106 Szybki kurs retuszu portretu

140 Efektowny portret w domu

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

Fotograf: Maud Chalard

📷 @maudchalard

Strona internetowa: maudchalard.com

Miejsce wykonania zdjęcia: Vancouver, Kanada

Sprzęt: Nikon Z f, Nikkor Z 24–70 mm f/2,8 S

Parametry: 1/400 s, f/4,5, ISO 320

Historia zdjęcia: „W związku z wypuszczeniem na rynek nowego Nikonu Z f, producent rzucił mi wyzwanie zrobienia fotografii, która *wytrzymałaby próbę czasu*. Pomysł polegał na wykonaniu zdjęcia, które wydawałyby się ponadczasowe, tak aby widz nie wiedział, czy zrobiono je w 1914, czy 2024 roku. Kiedy byłam na promie płynącym na wyspę Vancouver, od razu zainspirowały mnie skórzane siedzenia w stylu retro. To było prawie tak, jakbym zrobiła zdjęcie w głowie, zanim jeszcze wyciągnęłam aparat. Poprosiłam przyjaciela, aby stał się częścią wymyślonego przeze mnie kadru. Na szczęście był ubrany tak, że jego płaszcz i kapelusz także wydawały się ponadczasowe, więc wszystko po prostu świetnie do siebie pasowało.

Poprosiłam go, aby patrzył przez okno, by ukazać podróż i emocje, jakie może wywołać przeprawa statkiem: nadzieję na nowy początek lub melancholię za pozostawionym za sobą życiem. Chciałam, aby na tym zdjęciu każdy mógł zobaczyć siebie i to, jak może wyglądać jego własna podróż. Podróżowanie nie pozostawia nikogo obojętnym, wszyscy przeżywamy emocje, kiedy wyjeżdżamy lub wracamy, i to jest właśnie przesłanie, które chciałam przekazać na gotowej fotografii.

Największym wyzwaniem było wykonanie zdjęcia bez nikogo innego w kadrze. To popularna trasa i prom szybko zapełnia się pasażerami, dlatego gdy tylko zobaczyłam potencjał tej sceny, pobiegłam i poprosiłam znajomego, aby usiadł przy oknie, żebym mogła zrobić zdjęcie. Wiedziałam, że jeśli w tym miejscu usiądzie ktoś inny, moja koncepcja kadru upadnie. Zrobienie zdjęcia zajęło mi dwie minuty, ale było warte każdej poświęconej sekundy”.

Z prawej

Podróżnik

„Dodałam efekt ziarna, aby wzmocnić uczucie nostalgii, oraz usunęłam widoczną w tle nazwę łodzi, bo nie chciałam zostawić wskazówki pozwalającej stwierdzić, kiedy zdjęcie zostało zrobione”.

IDEALNE MIEJSCE

Peter Fenech odwiedza londyńskie **Sugar Studios**, aby odkryć sekrety najwyższej klasy studyjnej fotografii reklamowej, przyglądając się przebiegowi sesji z obu stron aparatu

Kiedyś posiadanie własnego atelier było ostatecznym celem wielu profesjonalnych fotografów. Przed erą pracy zdalnej i łatwego udostępniania plików stałe studio w dobrej lokalizacji było w zasadzie jedynym sposobem na zbudowanie świadomości istnienia marki i pokazanie potencjalnym klientom, że masz warunki do profesjonalnej pracy. Ponieważ technologia pomogła fotografom prowadzić

działalność mobilną lub nawet pracować z domowego biura, wielu profesjonalistów zdecydowało się nie inwestować we własne studio. Mimo to na najwyższym poziomie fotografii komercyjnej możliwość zrealizowania sesji choćby tylko w wynajętym atelier nadal jest uważana za duży atut. Dziś odwiedzam Sugar Studios w Londynie. Zlokalizowane w imponującym budynku dawnej rafinerii cukru Tate & Lyle

nad brzegiem Tamizy w Greenwich, wyspecjalizowane centrum wydarzeń i kreatywności zapewnia fascynujący wgląd w świat najwyższej klasy fotografii reklamowej. Zbliżając się do loftów w Morden Wharf, przechodzę przez opuszczony teren przemysłowy i zastanawiam się, czy jestem we właściwym miejscu. Dostrzegam jednak logo firmy umieszczone na szyldzie i wchodzę do przestronnej recepcji.

„W branży często mówią, że jesteśmy najpilniej strzeżoną tajemnicą Londynu, ale wolelibyśmy, żeby wszyscy wiedzieli, że tu jesteśmy” – śmieje się Jo Wallace, dyrektor Sugar Studios.

Pomimo ogromu przestrzeni uderza mnie uczucie przytulności, jakiego doświadczam we wnętrzu. W oko wpadła mi także firmowa Sugar Cafe, która oferuje szeroką gamę zarówno kofeinowych, jak i innego rodzaju

Ułatw sobie pracę

Jak przygotować się do bezstresowej sesji zdjęciowej

„Ważne jest ustalenie harmonogramu i wybór terminu, który będzie realny oraz będzie odpowiadał wszystkim zaangażowanym w produkcję osobom. To bardzo pomaga w skutecznym przeprowadzeniu sesji” – mówi Jo Wallace, dyrektor Sugar Studios. „Ważne jest również, aby klienci i fotografowie umieli się dobrze ze sobą komunikować, ponieważ bez tego trudno zrealizować wspólną wizję. Co więcej, powinieneś przewidzieć to, że nie zawsze wszystko będzie szło zgodnie z planem. Dzięki elastyczności i możliwości zmiany harmonogramu w krótkim czasie wszystko będzie przebiegać bez problemów. Powiedz pracownikom studia, jakie są Twoje potrzeby – zgodzimy się na prawie wszystko, a większość próśb będziemy w stanie spełnić”.

W przypadku większych projektów i pracy z wieloma artystami, dobra komunikacja jest kluczem do wydajnej i produktywnej sesji zdjęciowej. Stwórz harmonogram i skontaktuj się ze wszystkimi zainteresowanymi osobami.

smacznych napojów. Trudno przeczyć także ogromny model wieloryba zawieszony pod sufitem, dający wgląd w początki studia, które jest siostrzaną firmą marki MDM Props, zajmującej się produkcją rekwizytów przemysłowych.

Po zapoznaniu się z miłymi członkami zespołu w recepcji Jo prowadzi mnie do pierwszej z dużych przestrzeni atelier, Infinity Stage. Byłem już w dużych studiach, ale zawsze potrzeba chwili, aby odnaleźć się w iluzji jednolitej, nieskończonej przestrzeni, w tym przypadku jednej z największych w Londynie.

Wydaje się, że to dobry moment, aby wprost zapytać Jo o przewagę wynajmu studia nad jego posiadaniem. „To przede wszystkim zawsze dostępny zespół, który pomoże rozwiązać wszelkie problemy, które mogą pojawić się na planie” – wyjaśnia. „Możesz swobodnie korzystać z dużej przestrzeni, którą masz do dyspozycji, i nie ponosisz odpowiedzialności za jej utrzymanie. Koszty wynajmu są niewielkie, a wszystko masz do swojej dyspozycji. Jesteśmy pod telefonem, jeśli chcesz zacząć bardzo wcześnie i późno skończyć, i chętnie pozostaniemy na miejscu tak długo, jak będzie to konieczne, aby zdjęcia osiągnęły satysfakcjonu-

jący poziom. Kluczową kwestią jest serwis, który dostajesz w pakiecie. Zajmujemy się sprzątaniami i wszelkimi naprawami” – mówi.

Zdjęcia w tym miejscu wykonuje dziś fotograf portretowy Jan Stasiuk (@commedesgarbage), który podczas sesji modowej wykorzystuje kombinację kolorowego oświetlenia. Pytam Jo o praktyczne zalety posiadania tak dużej przestrzeni do pracy.

„Duże przestrzenie oznaczają, że można używać większych rekwizytów, takich jak samochody. Dzięki temu jesteśmy w stanie zaspokoić potrzeby wszystkich, a fotograf nie zmarnuje żadnej okazji z powodu braku miejsca do realizacji sesji.

Nasze studio Big Space ma możliwość montażu belek konstrukcyjnych, dzięki czemu jest popularną przestrzenią do fotografowania akrobacji, występów cyrkowych, pokazów kaskaderskich i korzystania z wiszących platform. Infinity Cove oferuje więcej miejsca dla ekipy i ma kilka antresol do stylizacji, z miejscami dla oglądających sesję klientów lub służących jako przestrzeń biurowa. Posiada również sieć elektryczną, która pozwala natychmiast rozstawić oświetlenie, a później szybko je zdemontować” – mówi Jo.

@raphaelphillips, @sarahgarfield, @ryllegoodchild, @r1ru2, @nowheregirlonline

4x © Peter Fenech

Następnie przechodzimy do studia White/Blackbox, po czym oglądamy imponujące Green Screen. Przy produkcji wideo na swoje konta na Instagramie ciężko pracują influencerzy Jesse Chace (@jessechvce), Zak Fenning (@zakfenning) i Raheem Bakare (@raheembakare). Pytam Jo, jakich klientów zwykle można spotkać w ich przestrzeniach. „Dzięki elastyczności naszej oferty mamy szczęście współpracować z bardzo różnymi klientami, markami i utalentowanymi twórcami z różnych branż” – mówi. „Możemy zorganizować wszystko, od prób teatralnych z pełną obsadą, pokazów kaskaderskich lub ustawić platformę akrobatyczną w Big Space, aż po realizację zdjęć do kampanii reklamowych, takich jak niedawna sesja kulinarna Sainsbury's”.

Inne niedawno zrealizowane u nas projekty to teledysk dla zwycięzców brytyjskiej nagrody „Rising Stars” 2023 zespołu „Flo” dla Sony Music oraz sesja dla firmy Nike, wyprodukowana przez Locate Productions we współpracy z zespołem kreatywnym AKQA.

„Zielony ekran jest idealny do tworzenia efektów CGI, VR i gier, a realizowali je u nas już tacy klienci jak Adidas, Channel 4 i wódka Absolut. Jeśli sesja wymaga trochę mniej miejsca i realizuje ją nieco mniejsza ekipa, to studia White lub Blackbox

są równie świetne i doskonale się nadają do bardziej intymnych sesji. Na przykład Jose Cuervo nakręcił u nas reklamę pierwszego na świecie urządzenia przeznaczonego do mieszania margarity z okazji Międzynarodowego Dnia Margarity”.

To z pewnością robi duże wrażenie. Ale jaka była najbardziej niezwykła sesja, którą miał okazję zorganizować Jo?

„W czasie mojej pracy w studiu pojawiło się kilka niezwykle ekstrawaganckich próśb. Dwie rzeczy, które przychodzą mi na myśl, to melasa i jeżozwierze” – mówi. „Kiedy zaczęliśmy prowadzić negocjacje dotyczące nakręcenia u nas zdjęć do teledysku z użyciem substancji podobnej do melasy, rozmawialiśmy o tym, w jaki sposób zabezpieczyć studio, o pomyśle na samą realizację i wymaganiach dotyczących sesji, ale zapomniałem zadać kluczowe pytanie, o jakiej ilości melasy mówimy” – wspomina.

„Z kolei do zdjęć kolekcji AW22 dla magazynu Dazed i projektanta mody Chet Lo wykorzystano jeżozwierza. Okazuje się, że zwierzęta te są znacznie większe, niż mogłoby się wydawać”.

Kiedy obserwujemy Jessego, Zaka i Raheema pracujących na antresoli, pytam o wyzwania stojące przed fotografami podczas planowania sesji na dużą skalę.

Podstawowe elementy wyposażenia

1 Oświetlenie tła Większe przestrzenie studyjne mogą ułatwić zmianę koloru tła. Ponieważ światło jest rozproszone na większej powierzchni, łatwiej jest zarządzać ekspozycją i ilością światła padającego na tło, co oznacza, że można uzyskać wiele różnych stylów przy minimalnej korekcie ustawienia lamp. Szybciej można też zmieniać oświetlenie do zdjęć utrzymanych w jasnej lub ciemnej tonacji. Łatwiej jest także wybierać niestandardowe tła, co ułatwia szparowanie i zaznaczanie.

2 Oświetlenie górne W pomieszczeniach studyjnych z wyższymi sufitami można korzystać z rozbudowanych zestawów podwieszanych. Upraszczają one aranżowanie większych rekwizytów, ponieważ zachowują się jak ogromne lampy modelujące lub jak mocne źródła światła kierunkowego.

3 Kolory do kluczowania Zielonego tła w Sugar Studios można używać do wysokiej klasy produkcji wideo, ale podobne tła są też szeroko wykorzystywane przez twórców zajmujących się fotomontażem. Zielony kolor znacznie ułatwia wycinanie z tła i dokonywanie selekcji ze względu na duży kontrast z obiektem. Należy jednak uważać na powstawanie zafarbu na skórze podczas wykonywania portretów i, jeśli to konieczne, użyć czarnej zastawki, aby ograniczyć powstawanie zielonkawej poświaty.

4 Przestrzeń na ruch Rozmiar i kształt pomieszczenia w Sugar Studios pozwala twórcom na cofnięcie się i zachowanie dystansu między nimi a fotografowanymi modelami, dzięki czemu możliwe jest użycie dłuższych obiektywów, które nie zniekształcają proporcji rysów twarzy.

4x © Peter Fenech

Wskazówki Jo dotyczące dużych produkcji

- 🕒 **Zbierz ekipę** Zawsze pracuj z najlepszym dostępnym zespołem, ponieważ sprawdzeni ludzie sprawiają, że wszystko idzie sprawniej. Korzystaj w tym celu z rekomendacji znajomych i współpracowników.
- 🛠️ **Wybierz sprzęt** Upewnij się, że zabezpieczyłeś się na każdą ewentualność. Jeśli nie jesteś czegoś pewien, nie bój się pytać – pozwoli Ci to zaoszczędzić mnóstwo czasu i pieniędzy.
- 📅 **Perfekcyjne wycucie czasu** Sesje rzadko kiedy przebiegają zgodnie z harmonogramem, więc zaplanuj jak najwięcej czasu na rozruch, duble i korektę ewentualnych błędów.
- 💰 **Planuj odpowiednio do posiadanego budżetu** W dniu sesji mogą pojawić się koszty, których nie przewidziałeś. Nie bój się szczerze rozmawiać o pieniądzach – ostatnią rzeczą, jakiej chcesz, jest otrzymanie na zakończenie sesji nieoczekiwanego rachunku.

Wykorzystanie zalet pracy w dużym studiu

1 Zwiększ odległość od tematu

Jednym z największych problemów podczas fotografowania w małych przestrzeniach jest niewielka odległość robocza między obiektem a aparatem. Możliwość cofnięcia się i użycia dłuższego obiektywu pozwala uzyskać efekty kompresji.

2 Zmieniaj położenie lamp Mając większą swobodę ruchu, wykorzystaj dodatkową przestrzeń do pracy nad oświetleniem w celu uzyskania różnych stylów. Wykorzystaj też maksymalnie czas w dużym studiu, aby wypróbować bardziej złożone aranżacje, używając wielu lamp, filtrów i ustawień.

3 Fotografuj w trybie manualnym W każdym studiu aparat będzie miał trudności z nadążaniem za obliczeniami ekspozycji ze względu na siłę lamp błyskowych. Jednak nawet używając światła ciągłego, fotografuj w trybie ręcznym, aby zapewnić sobie niezawodną kontrolę i przewidywalną jasność zdjęć.

„Umiejętność płynnego realizowania sesji opiera się na zdolności skupienia się na jednym celu i przystosowania się do nowego otoczenia”

„Trzeba wziąć pod uwagę kwestie związane z liczbą ludzi, potrzebnym sprzętem oraz oczekiwaniami i wymaganiami odnośnie niezbędnej przestrzeni” – mówi Jo. „Jasno informujemy o tym, co możemy zaofiarować. Czasami największe obawy dotyczą tego, co nieznanne. Zawsze myśl z wyprzedzeniem i zawsze próbuj znaleźć rozwiązanie, zanim problem w ogóle się pojawi” – dodaje.

„Zespół Sugar naprawdę dba o to, aby sesje przebiegały sprawnie. Nasza praca polega na łączeniu umiejętności w jednym celu, dostosowywania się do sposobu pracy innych osób i nowego otoczenia. Staramy się organizować wcześniej wizyty w naszym studio i testy techniczne, aby mieć pewność, że w dniu sesji nie pojawią się żadne niespodzianki”.

Jeśli chodzi o sprzęt, to wynajmując studio po raz pierwszy, do końca nie wiadomo, czego się spodziewać. Jo wyjaśnia, jak wygląda standardowa oferta. „Nasze studia można wynająć bez wyposażenia i chociaż nie mówimy klientom, z usług których dostawców mogą, a których nie mogą korzystać, chętnie proponujemy im rozwiązania różnych partnerów, z którymi współpracujemy i pomagamy w wypożyczeniu sprzętu, organizujemy logistykę, co

pozwała zaoszczędzić nieco pieniędzy. Uważamy, że każda sesja jest inna i że większość klientów będzie miała własne preferencje odnośnie do wykorzystywanego sprzętu, dlatego szanujemy to i zapewniamy jedynie miejsce i zaplecze dla ich kreatywności” – mówi. „Nasza scena Infinity jest wyposażona w elektryczne oświetlenie, pozwalające skrócić czas rozruchu, ułatwiające wstępną ocenę oświetlenia i demonstację sprzętu, a także lampy diodowe o kosmicznej mocy, w które wyposażone jest również studio Green Screen”.

Nasze spotkanie kończymy lunchem w Sugar Cafe. Jo opowiada mi, że bardzo wiele ekip uznało ich studia za schronienie w czasach lockdownów, co pozwoliło im zrealizować wówczas wcześniej zaplanowane ważne sesje. Elastyczność aranżacji przestrzeni pozwalająca organizować tu różnego rodzaju wydarzenia decyduje o użyteczności tego miejsca przeznaczonego do twórczej pracy w kontrolowanych warunkach.

„Mamy nadzieję wspierać młode talenty, rozbudowując przy tym naszą bazę klientów” – mówi Jo, przekonując, że w tej branży współpraca jest często najlepszym przepisem na sukces.

4 Użycie wielu tła Kolejną zaletą rozległej przestrzeni do pracy jest możliwość szybkiego przechodzenia do fotografowania na nowym tle, zwiększając tym samym zakres możliwych do uzyskania stylów obrazu. W tym miejscu można jednocześnie fotografować na zielonym lub czarnym tle.

5 Umieść znaczniki ostrości dla modeli Nie lekceważ braku skali ostrości na obiektywie! Zabierz ze sobą taśmę maskującą, aby oznaczyć pozycje, w których może stać model. Umożliwi Ci to łatwe i spójne ustawianie ostrości zarówno podczas fotografowania, jak i przy nagrywaniu materiałów wideo.

6 Miej pod ręką rekwizyty Sceny w studio Sugar Studios zapewniają także przestrzeń magazynową, konferencyjną i biurową. Przyspiesz zatem swoją pracę, mając pod ręką wszystkie rekwizyty i stroje, zwiększając tym samym liczbę wykonywanych zdjęć i maksymalizując efektywność sesji.

MIEDZY HIP A HOP

Od samych jej skromnych początków Normski dokumentował rozwój kultury hip-hopowej, która szybko stała się zjawiskiem globalnym

Wszystkie zdjęcia © Normski

Normski

Norman Anderson, znany również jako Normski, to brytyjski fotograf, DJ i prezenter telewizyjny. Dorastając w Londynie, zaczął dokumentować początki rodzącej się w Wielkiej Brytanii

i USA kultury hip-hopowej. Jego prace były wystawiane w Tate Britain i stanowią część stałych kolekcji Muzeum Wiktorii i Alberta oraz Narodowego Muzeum Historii i Kultury Afroamerykańskiej Smithsonian.

normskiphotography.com @mistanormski

Na zdjęciu
MC Duke

Brytyjski raper z londyńskiego East Endu emanuje potężną energią, gdy wchodzi w interakcję z obiektywem Normskiego.

FUJI-RDP

Na zdjęciu
De La Soul
Oto De La Soul
podczas jednej z tych
pięciominutowych sesji
przed Brixton Academy
w Londynie w 1989 roku.

W tym roku przypadała 50. rocznica narodzin hip-hopu, ruchu muzycznego i społecznego, który ma swe początki w dzielnicy Bronx w Nowym Jorku i opiera się na „czterech filarach”: DJ-owaniu, rapowaniu (MCing), tworzeniu graffiti i tańczeniu breakdance (B-boying). Na samym początku hip-hop stał się ruchem społecznym skupiającym zniechęconą młodzież miejską w całych Stanach Zjednoczonych, a później – w połowie lat 80. XX wieku – trafił również do Wielkiej Brytanii i Europy.

Norman Anderson vel Normski był jednym z pionierów brytyjskiej sceny hip-hopowej. Jako nastolatek dorastający w jamajskiej rodzinie w północno-zachodnim Londynie był zafascynowany hip-hopem. Po spróbowaniu swoich sił w tańcu breakdance spędzał czas na dokumentowaniu tej subkultury za pomocą aparatu Kodak 126 Instamatic, który kupiła mu matka, aby poprawić mu humor, gdy był chory.

Podróżując po Stanach Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii, portretując ten gatunek w przeddzień jego dominacji nad światem, Normski został prezydentem programów telewizyjnych dla młodzieży w BBC pt. *Dance Energy* i *Def2*, a także zajął się didżejką. Niemniej to fotografia okazała się największą pasją i miłością - jego talent do interakcji z ludźmi, dbałość o szczegóły i empatyczne podejście sprawiają, że fotografie Normskiego są wyjątkowym zapisem rozwoju kultury hip-hopu. Ostatnio wydał album zawierający ponad 200 zdjęć raperów, na których zobaczyć można artystów takich jak Run DMC, Public Enemy, N.W.A. i wielu innych.

Na zdjęciu
B-boye, Londyn
Covent Garden w Londynie było dla mnie miejscem mitycznym, z wieloma breakdancerami i dziećmi z wszystkich kultur i o każdym kolorze skóry.

Swoim aparatem uchwyciłeś wielu z najważniejszych artystów hip-hopowych. Kiedy po raz pierwszy zetknąłeś się z tym gatunkiem muzycznym?

Pod koniec lat 70. pojawiła się nowa subkultura zwana hip-hopem, był to ruch młodych ludzi, który ostatecznie dotarł z Ameryki również do Wielkiej Brytanii. Były oczywiście inne subkultury, ale hip-hopowcy nosili fajne ciuchy, a ich muzyka była kombinacją wszystkiego, co wydawało się znane, ale zostało przedstawione w inny sposób. Więc przestałeś słuchać płyt swoich rodziców i mogłeś mieć własne. Nagle przestała być to już tylko płyta, lecz przedmiot-symbol dla naszego pokolenia. To wtedy złapałem bakcyla hip-hopu.

Było takie mityczne miejsce zwane Covent Garden, gdzie gromadzili się tancerze breakdance i mnóstwo dzieciaków o każdym kolorze skóry i pochodzących z różnych kultur – a nie było to

wówczas coś, co widywało się zbyt często. Ja, młody czarny facet z Londynu, czułem się tam komfortowo. Szybko zdałem sobie sprawę, że jeśli chcę być częścią hip-hopowej sceny, muszę zrobić coś, aby wesprzeć ten ruch.

A więc było to mniej więcej w tym samym czasie, kiedy zaczęła się Twoja przygoda z fotografią.

Tak, w pewnym sensie. Jeszcze wcześniej robiłem zdjęcia na koncertach prostym aparatem. Zdałem sobie sprawę, że posiadanie go pozwala mi zdobyć wyjątkową perspektywę, był on prawie jak paszport prawdziwego fotografa – wydało mi się to bardzo ekscytujące. Zostałem fotografem, ucząc się poprzez podpatrywanie tych wszystkich profesjonalistów. Ale nigdy nie czułem się komfortowo w tego rodzaju walce o zrobienie jak najlepszego ujęcia z koncertu. W pewnym

Na zdjęciu
Młodzież przeciwko apartheidowi, Londyn
Ten protest przeciwko apartheidowi w Camden Town Hall w 1986 roku sprowadził Normskiego z powrotem do miejsca, w którym dorastał, czyli do północno-zachodniego Londynu.

Ice Cube
Zdjęcie Ice Cube'a zrobione przed domem jego matki w Los Angeles po tym, jak opuścił N.W.A.

WYWIAD

sensie byłem z tego powodu nawet prześladowany – w latach 80. nie było wielu czarnych fotografów. Robiłem jednak dobre zdjęcia i stworzyłem portfolio, więc pod koniec lat 80. dostałem pierwszą pracę w czasopiśmie i skupiłem się na portretach, a nie na zdjęciach ze sceny. Zawsze lubiłem robić portrety i dzięki temu w nocy stawałem się częścią ekipy hip-hopowej.

Jak Twoim zdaniem zmieniła się dziś rzeczywistość początkujących czarnoskórych fotografów w porównaniu z Twoimi czasami?

Prawdopodobnie dwa procent wszystkich fotografów w tamtych czasach było czarnych, a więc nie było ich zbyt wielu. Ale było kilku oafrykańskich i karaibskich korzeniach, którzy utworowali inną drogę. Ci ludzie już ugruntowali swoją pozycję jako fotografowie, wykonując pracę na rzecz reprezentowania czarnej społeczności. Tak więc miałem szczęście. Otrzymałem duże wsparcie i czułem się komfortowo, ponieważ widziałem facetów, którzy wyglądali tak, jakby mogli być moimi starszymi braćmi lub wujkami. Coś się zmieniło. Obecnie wielu młodych afroamerykanów jest liderami w wielu dziedzinach twórczych.

W ciągu ostatnich 40 lat fotografia uległa znaczącym przemianom. Jakie są Twoje przemyślenia na temat tej rewolucji technicznej i czy nadal pracujesz aparatem na film?

W latach 80. w szkole państwowej ani w zwykłej szkole ogólnokształcącej nie zachęcano do fotografowania. Jeśli chodziłeś do prywatnej i twoja rodzina miała pieniądze, prawdopodobnie mógłbyś od razu zająć się sztuką. Na początku nie było mnie stać na wyjazdy i wywoływanie filmów. Nigdy też nie pożyczałem aparatu od taty. Zacząłem więc wykonywać różne dorywcze prace, żeby zdobyć trochę dodatkowych pieniędzy. Dziś można robić zdjęcia znacznie szybciej, zużywając dużo mniej materiałów. Można kupić dobry aparat za niewielkie pieniądze, fotografować non stop za darmo, korzystać z laptopa zamiast

MAN WITH THE GOLDEN SHUTTER (CZŁOWIEK ZE ŻŁOTĄ MIGAWKĄ)

Album Normskiego *Man with the Golden Shutter* zawiera 139 czarno-białych i ponad 100 kolorowych zdjęć, dających ekskluzywny wgląd w ruch hip-hopowy lat 80. i 90. Wydawnictwo ACC Art Books, cena 45 GBP/60 USD.

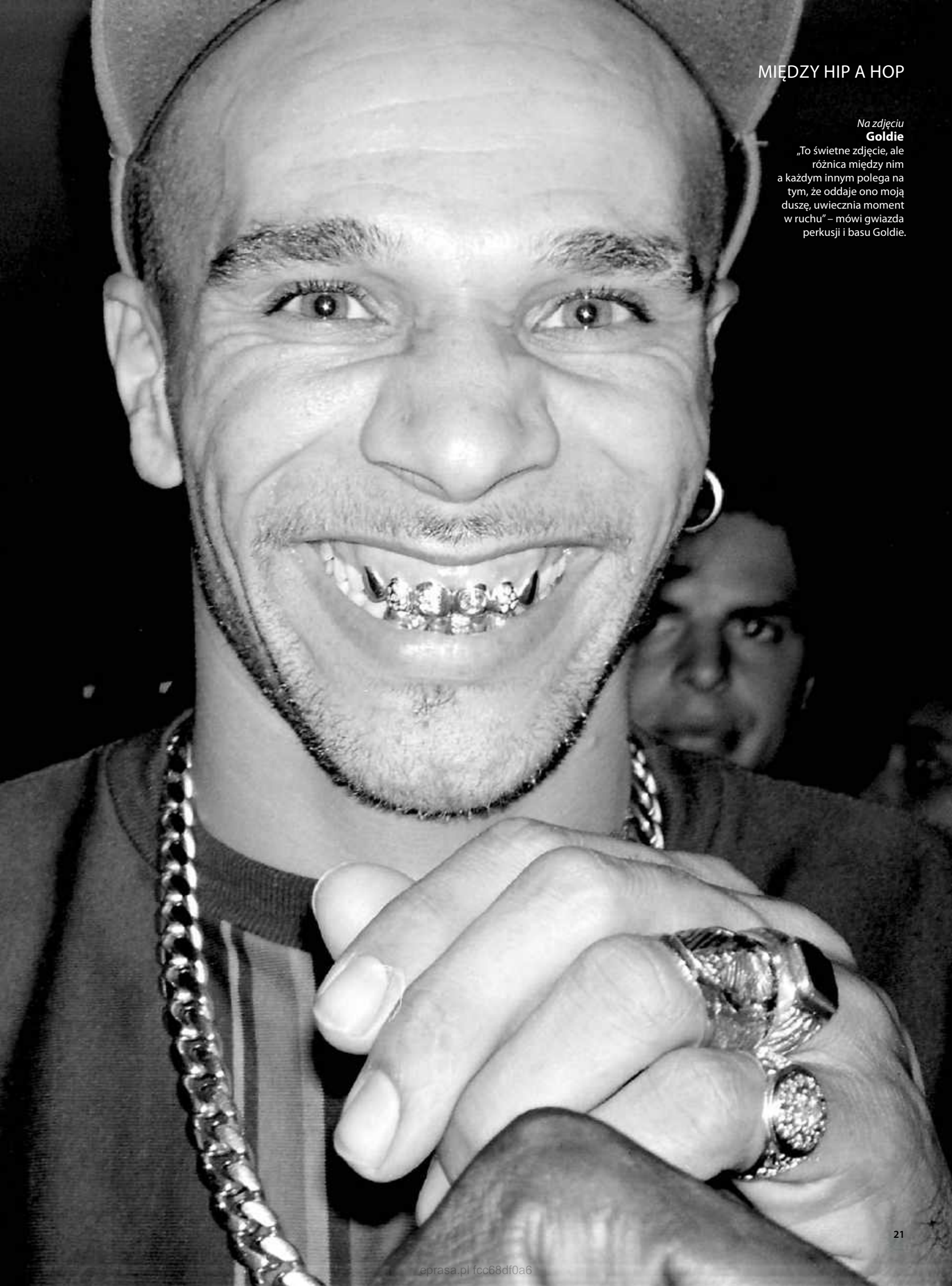

Na zdjęciu
**Tancerz
breakdance**
Zrodzony w połowie
lat 70. breakdance
to ekspresyjna forma
sztuki nawiązująca
do rytmów muzyki rap.

MIĘDZY HIP A HOP

Na zdjęciu
Goldie

„To świetne zdjęcie, ale różnica między nim a każdym innym polega na tym, że oddaje ono moją duszę, uwiecznia moment w ruchu” – mówi gwiazda perkusji i basu Goldie.

Na zdjęciu
**Chuck D
& Flavor Flav**
Legendy hip-hopu
Public Enemy grające
w Hammersmith
Odeon w Londynie
w ramach trasy
Def Jam z 1987 roku.

ciemni i wysyłać zdjęcia w każdy zakątek świata. W tamtych czasach, żeby „zostać” fotografem, trzeba było kupić aparat i kliszę. Obecnie możesz nawet korzystać ze smartfona i zachowywać się jak fotograf...

DJ i producent muzyczny Goldie powiedział, że różnica polega na tym, że Twoje zdjęcia oddają jego duszę... Jak zdobyłeś tę umiejętność?

To naprawdę wyjątkowy komplement, ale nigdy nie uważałem tego za umiejętność. Bardzo mi to schlebia, ponieważ Goldie współpracował z najlepszymi. Myślę, że dzieje się tak dlatego, że w momencie fotografowania jestem z tą osobą całkowicie zjednoczony, w pewnym sensie na poziomie duchowym. Nie jestem tam tylko po to, żeby zrobić zdjęcie, bo zlecił mi to wydawca magazynu. Nie traktuję ich jak wielkie gwiazdy.

Jestem jak przyjaciel i myślę, że to może być właśnie to.

Niektórzy fotografowie są dość szorstcy i dyrygują ludźmi, aby przybierali wyraziste pozy. Nie jestem dobry w byciu surowym dla ludzi. Jeśli ktoś nie czuje się komfortowo, chcę wiedzieć dlaczego. Często pytam: Jakie chcesz mieć zdjęcia? Wolałbyś zrobić je na zewnątrz? W jakim miejscu najbardziej lubisz spędzać czas? Następnie przeprowadzam sesję i mogę uchwycić znacznie więcej, ponieważ dają mi więcej od siebie.

Co robisz, jeśli nie możesz wyjść z budynku lub masz bardzo mało czasu?

To poważny problem i właśnie tego nienawidzę w fotografii prasowej. Często menedżer mówi coś w stylu: „Nie możecie wyjść na zewnątrz, mieszkamy w hotelu na piątym piętrze. Masz tylko 20 minut na zrobienie

zdjęć, ponieważ mamy już umówionego kolejnego fotografa”.

Tak było, gdy fotografowałem Salt-N-Pepa. Zamiast siedzieć w tym samym pokoju, w którym portretował je każdy inny fotograf prasowy, chciałem zrobić coś innego. Zapytałem, czy mogę zrobić im zdjęcie w lustrze w trakcie, gdy będą się malować, kiedy dopiero zaczynały się przygotowywać. Wepchałem się więc do maleńkiej łazienki z trzema raperkami, ale aby uzyskać odpowiedni kąt do uchwycenia ich odbicia w lustrze, musiałem wcisnąć się w kąt. Zrobienie tego zdjęcia wywołało dużo śmiechu, więc świetnie się bawiliśmy. Nie traktuję ich jak wielkie gwiazdy, przychodzę, spotykam się z ludźmi i to robi dużą różnicę.

Czy w takich sytuacjach powiedziałbyś – jeśli chodzi o sprzęt – mniej znaczy więcej?”

Na zdjęciu
Queen Latifah
Normski uchwycił
amerykańską raperkę
i aktorkę w Empire State
Building w Nowym Jorku.

Na zdjęciu
Demon Boyz
Fotografia zrobiona
w 1989 roku. Ci goście
byli uosobieniem stylu
raggamuffin.

Kiedy przyjechałem na tę sesję, inny fotograf właśnie wychodził z dużą torbą, statywami oświetleniowymi i dodatkowym sprzętem. Menadżer odpowiedzialny za współpracę z mediami zapytał mnie, gdzie są moje rzeczy, a ja miałem tylko Olympusa na film 35 mm, kilka obiektywów i lampę błyskową. Nigdy nie pracowałem, używając dużej ilości sprzętu. Były chwile, kiedy widziałem fotografów z dwoma korpusami... Dwoma! Ja miałem jeden aparat i obiektyw, dwa lub trzy filmy i to wszystko. I to wystarczy, pod warunkiem, że wiesz, jak tego używać.

Im mniej osób na planie, tym lepiej. Nie lubię, gdy za mną lub wokół mnie jest zbyt wielu ludzi, bo wtedy wszyscy próbują reżyserować, a połowa osób przed obiektywem patrzy na nich, a nie na mnie. Ważne jest, aby nawiązać kontakt wzrokowy z fotografowaną osobą i pozyskać całą jej uwagę.

Powiedziałeś, że pozbawiasz swoich modeli statusu supergwiazd i to widać, gdy przegłędam Twój nowy album, zwłaszcza patrząc na zdjęcia śpiących raperów. Czy możesz nam opowiedzieć, jaka historia kryje się za tymi kadrami?

Wszystko zaczęło się od tego, że zostałem zauważony na jednym z ich koncertów przez menadżera zespołu. Zagaił coś w stylu: Czym się zajmujesz? Robisz zdjęcia? Przyjechali z Ameryki i nie mieli fotografa, więc zapytał, czy nie zechciałbym nim zostać. Od razu powiedziałem „tak”. Skończyło się na tym, że ruszyłem z nimi w trasę ich busem. Wszyscy raperzy byli zmęczeni i mieli jet lag po podróży samolotem. Potem był moment, kiedy wszyscy zasnęli. Siedziałem tam z kilkoma największymi raperami tamtych czasów i zdałem sobie sprawę, jakie to dziwne i fajne – Big Daddy Kane i inni, wszy-

scy pogrążeni w głębokim śnie. Więc kiedy już sfotografowałem ich podczas występu na koncercie, skorzystałem z okazji, aby uchwycić ich śpiących. Pierwsza dama i największa gęba hip-hopu, Roxanne Shanté, nadal była w swoim stroju i miała na sobie biżuterię. Ssała kciuk, jak robi to wielu ludzi podczas snu – niezależnie od wieku, jest to kwestia poczucia komfortu. Pokazując swoją ludzką stronę, nadal wyglądała jak królowa hip-hopu.

Wracając do Twojej nowej książki zatytułowanej *Man With The Golden Shutter (Człowiek ze złotą migawką)*, czym jest dla Ciebie ta publikacja?

Jako fotografa wciąż napędza mnie myśl o stworzeniu czegoś, co mnie przeżyje. Wystawiałem swoje prace w znanych galeriach i muzeach, aby uczcić brytyjską i hip-hopową kulturę czarnych, ale ten album jest prawdopodobnie czymś większym niż wszystko inne. Moje prace pojawiały się już wcześniej w kilku publikacjach, ale były to książki innych ludzi, a nie moje.

Chciałem zaprezentować całą moją twórczość w klasyczny sposób, ukazując zarówno kulturę hip-hopu, jak i szalone gwiazdy ulicy. Szczerze mówiąc, na niektórych z moich najlepszych zdjęć nie ma nawet znanych osób. Chciałem, aby album dawał poczucie obcowania z odbitką, by był on wizualnie przejrzysty dla widza. Robiłem to wszystko jeszcze przed erą Photoshopa, tworząc fotografie i montaż, a także wielokrotnie naświetlając odbitki, a wszystko to ręcznie w klasycznej ciemni. Te obrazy zasługują na wysoką jakość – na szczęście wydawca ACC Art Books stanął na wysokości zadania. Cały zespół był niesamowity i wspierał mnie przez cały proces tworzenia albumu. Bez nich – gdybym próbował zrobić to wszystko sam – wiele rzeczy tak dobrze by nie wyszło.

Piotr Werner

Fotograf komercyjny i edukator. Zajmuje się też postprodukcją. Ma na swoim koncie wiele nagród i publikacji, m.in. w *Digital Camera Polska*, *F'Olitique Magazine* czy w *British Vogue*. Pracował nad kampaniami reklamowymi m.in. dla: Sizeer,

Symbiosis, Volkswagen czy Leroy Merlin. Oficjalny ambasador marki Leica w Polsce. Prowadzi również szereg szkoleń i warsztatów fotograficznych.

📷 [@piotr.werner.photography](https://www.instagram.com/piotr.werner.photography)

ZOSTAŃ WŁADCĄ ŚWIATŁA

PARTNER PUBLIKACJI:

LEICA CAMERA POLAND

Zapytaliśmy doświadczonego fotografa **Piotra Wenera**, jak przygotować i przeprowadzić udaną sesję portretową. Oto jego rady

Wszystkie zdjęcia © Piotr Werner

„Kiedy fotografuję, to otwartym okiem patrzę na świat, a zamkniętym spoglądam w głąb siebie” – te słowa Henri

Cartier-Bressona doskonale oddają istotę fotografii portretowej. W tej sztuce nie chodzi tylko o techniczne uchwycenie obrazu, ale także głęboki kontakt z emocjami, które portretowane osoby noszą w sobie. Szczególnie w fotografii portretowej światło staje się narzędziem, które pomaga odkrywać te emocje i przekładać je na obraz.

Światło błyskowe w fotografii portretowej, zarówno w studiu, jak i na lokacji, pełni kluczową rolę. W kontrolowanym środowisku umożliwia

precyzyjne modelowanie twarzy i tworzenie dramatycznych cieni, które dodają głębi i wyrazu. W plenerze zaś błysk można wykorzystać do harmonijnego połączenia naturalnego światła z oświetleniem, tworząc spójne i intrygujące kompozycje.

Ten artykuł pomoże Ci opanować techniki użycia światła błyskowego w portrecie, zrozumieć, jak jego właściwe zastosowanie może podkreślić charakter i emocje modela oraz jak połączyć technikę z wrażliwością artystyczną, aby tworzyć zdjęcia, które nie tylko pokazują, ale i poruszają. Wyruszmy razem w podróż, gdzie światło stanie się kluczem do odkrycia duszy portretu...

Zdjęcie powstało podczas warsztatów fotograficznych w 2024 roku w Łodzi, gdzie głównym zadaniem moim i uczestników było poszukiwanie światła i umiejętne zespolenie z nim modelki Oli Dębskiej.

Zdjęcie *Banana Soul* powstało podczas moich cotygodniowych projektów fotograficznych. Zabawa z kolorem i odpowiednio dobrane detale spowodowały, że zdjęcie to było wyróżniane na międzynarodowych konkursach już siedem razy. Pozuje: Paulina Panuś/8fmodels

1 Sprzęt jest ważny...

...choć nie najważniejszy. Wykorzystaj jak najlepiej już posiadany sprzęt i z czasem sięgaj po więcej

Choć uważam, że to nie sprzęt robi piękne, ponadczasowe zdjęcia, to jednak w dzisiejszej dobie fotografii cyfrowej jest nieodłączną częścią ich powstawania. Najprościej mówiąc, sprzęt fotograficzny to narzędzia służące nam do tego, aby stworzyć obraz takim, jakim chcemy, żeby był. Tworzenie własnego workflow jest trochę jak układanie klocków LEGO. Im więcej ich mamy, tym bardziej skomplikowane budowle możemy tworzyć. Również w naszym przypadku, rozwijając się na płaszczyźnie fotografii, potrzebujemy elementów, które pozwolą nam udoskonalać warsztat oraz osiągać zamierzone cele. Oczywiście w pierwszej kolejności zapoznaj się najlepiej ze sprzętem, który już posiadasz. Przez ponad 15 lat pracy

w zawodzie fotografa miałem do czynienia z całym mnóstwem akcesoriów fotograficznych. Wielokrotnie źle inwestowałem pieniądze, uważając, że wciąż brakuje mi odpowiednich narzędzi, aby stać się lepszym fotografem. Natomiast problem polegał na tym, że nie potrafiłem wykorzystać potencjału, który już posiadałem. Brakowało mi wiedzy, a nie samego sprzętu. Dlatego najpierw wycińnij ze swojego aparatu, ile się da, a gdy poczujesz, że zaczyna Cię ograniczać, rozważ inwestycję w bardziej zaawansowany model aparatu czy dodatkowy obiektyw. Pamiętaj też, że tworzenie portretów nie zależy wyłącznie od tego, jak dużo wydasz na sprzęt, ale przede wszystkim od wiedzy i doświadczenia w zakresie jego wykorzystania.

Ulubiony sprzęt fotograficzny Piotra

1 Leica SL3 To w tej chwili mój podstawowy korpus do pracy zawodowej – odczuwalnie mniejszy od SL2, ale wykonany z tą samą, typową dla Leiki zachwycającą starannością. Przekonuję się, że dobrze zaprojektowanym sprzętem pracuje się po prostu lepiej. To, co jest tu jednak najważniejsze, to oczywiście 60-milionowa, pełnoklatkowa matryca BSI CMOS z technologią Triple Resolution, która generuje wielkie i bogate w informacje pliki, zwłaszcza w połączeniu z optyką Leiki. Rozdzielczość wystarcza do najbardziej wymagających zleceń, bardzo odpowiadają mi też kolory – to ważny atut tego sensora.

2 Leica Vario-Elmarit-SL 24–90 mm f/2,8–4 Wyjątkowo uniwersalny zoom i wystarczający powód, by przesiąść się na system SL. Oferuje bardzo użyteczny zakres ogniskowych, który podczas zlecenia „obsłuży” pełne spektrum zadań – od szerokich ujęć całej sylwetki po ciasne zbliżenia portretowe czy zdjęcia detalu, które świetnie uzupełniają całą serię.

3 Leica APO-Summicron-SL 75 f/2 Szybkie, ciche i perfekcyjne optycznie krótkie tele, idealne do portretów. Kultura pracy zadziwia, obiektyw jest też zaskakująco mały. W połączeniu z korpusem SL3 tworzy bardzo poręczny duet, którym świetnie pracuje się zwłaszcza w plenerze, gdzie może pokazać też pełnię możliwości, jeśli chodzi o plastykę obrazu i oddanie nieostrości.

4 GlareOne Vega 400 To wszechstronna i wydajna lampa o mocy 400 Ws. Zapewnia precyzyjną regulację mocy błysku i gwarantuje równomierne oraz stabilne oświetlenie, a to czyni ją niezastąpionym narzędziem w studio. Świetny stosunek jakości do ceny.

5 GlareOne Octa 100 PRO To szybko rozkładany softbox na spinki o średnicy 100 cm. Kształt jest wyprofilowany w taki sposób, aby umożliwić równomierne oświetlenie planu. Posiada również podwójny materiał dyfuzyjny oraz możliwość doczepienia grida.

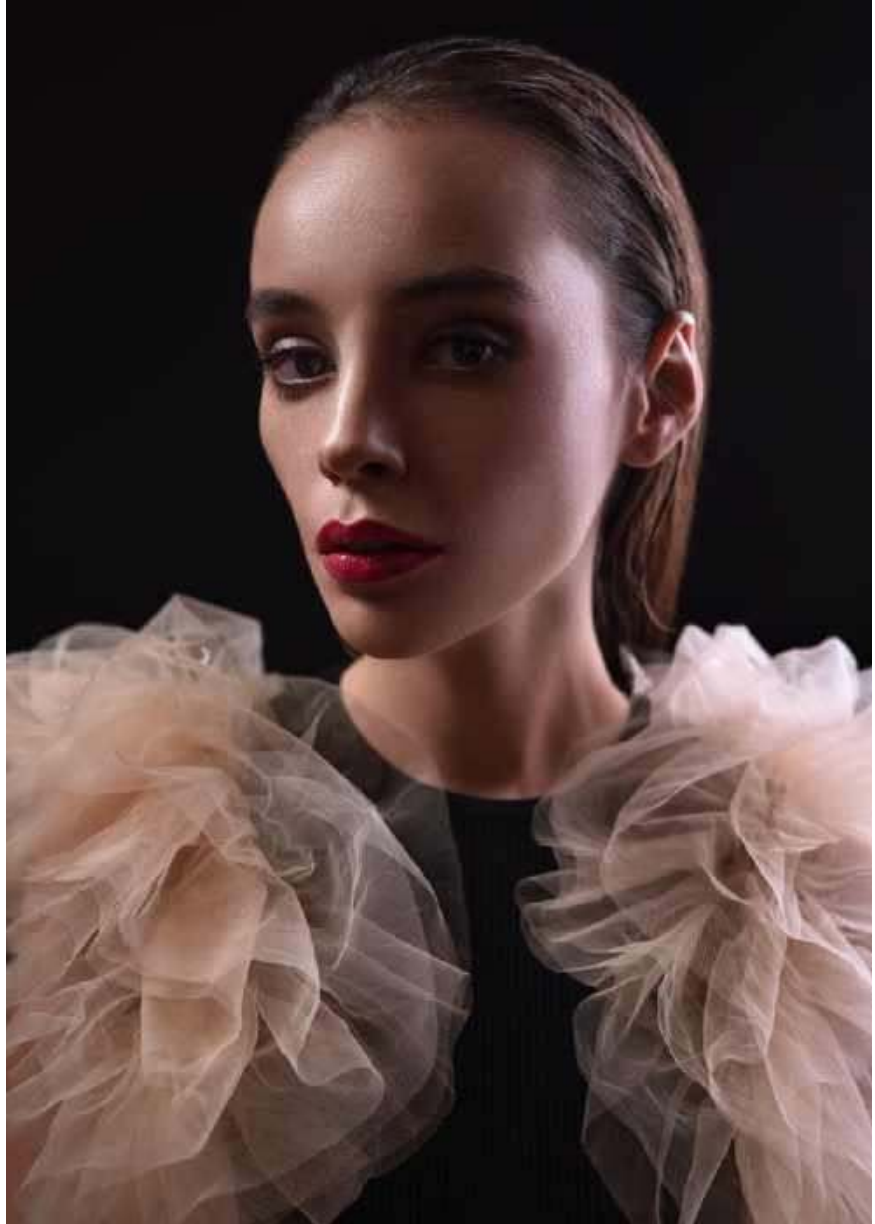
Barwa światła

Zacznijmy od koloru światła, czyli temperatury barwowej – w fotografii nazywamy to balansem bieli. Jest to jedna z najważniejszych rzeczy, którą trzeba znać, ponieważ dzięki temu osiągamy poprawną kolorystykę zdjęć. Pracując z oświetleniem studyjnym, możemy spodziewać się temperatury światła zbliżonej do światła słonecznego. Oczywiście dzięki specjalnym filtrom żelowym, zakładanym na lampę błyskową lub lampę światła ciągłego, możemy zmieniać i dopasowywać temperaturę barwową naszego światła sztucznego (które zazwyczaj ma ok. 5500K do np. 3200K) – służy do tego filtr barwny CTO.

Zabawa w ciepło / zimno

Filtr ocieplający CTO stosuje się w przypadku światła lamp żarowych, jarzeniowych lub halogenowych, aby wyrównać kolorystykę fotografowanej sceny. Filtry ochładzający CTB używa się, aby dopasować światło lampy do oświetlenia sceny znajdującej się w cieniu lub podczas fotografowania przy błękitnym niebie.

2 Jak znaleźć światło?

Musisz zrozumieć wspólne cechy modelek

Zanim przejdziemy do zagadnień związanych ze światłem, musisz pojąć, że gdy nauczysz się ustawiać oświetlenie na jednej osobie zrobisz to doskonale również fotografując inną. Wystarczą minimalne korekty i efekty ustawienia oświetlenia będą takie same. Pamiętaj, że choć różnimy się od siebie, każda twarz posiada wspólne elementy: nos, usta, oczy czy uszy. Ten prosty sposób pozwoli Ci w każdej sytuacji idealnie ustawić fotografowaną osobę, niezależnie od tego czy będzie to światło słoneczne, ciągłe, czy błyskowe. Wyobraź sobie, że ta dłoń to twarz i zobacz jak rozkładają się światła i cienie. Następnie w danym miejscu ustaw osobę, którą będziesz fotografował... I do dzieła!

Zdjęcie powstało na jednym z moich pierwszych warsztatów fotograficznych w Krakowie. Eksperymentowanie ze światłem dało takie oto rezultaty. Pozuje: Joanna/8fmodels

Ulubiony sprzęt Piotra: modyfikatory światła

1 Parasol 165 cm Najtańszy, a zarazem jeden z najlepszych sposobów na miękkie światło. Parasole występują w wielu rozmiarach, jednak mój ulubiony to 165 cm. Dużą zaletą jest mobilność i czas montażu oraz lekkość konstrukcji. Polecam dokupić materiał dyfuzyjny, który sprawi, że światło będzie jeszcze delikatniejsze.

2 Wave Beauty Dish 55 cm Daje bardzo plastyczne, kontrastowe światło, jednocześnie subtelnie wypełniając cienie. Jest to jeden z najczęściej wykorzystywanych akcesoriów podczas zdjęć portretowych, jeśli chcemy osiągnąć bardziej kontrastowy efekt. Ja korzystam ze srebrnego.

3 Czasza 18 cm Potocznie nazywana „garnkiem”, zapewnia szeroki kąt rozsyłu światła wynoszący ok. 75°. Może być używana samodzielnie lub w połączeniu z innymi modyfikatorami światła, np. parasolką lub gridem. Modyfikator ten daje nam bardzo ostry, „twardy” rodzaj światła. Bardzo często światło takie możemy dalej modyfikować, np. odbijając od ściany.

4 Dyfuzja Genialna rzecz służąca do zmiękczenia światła z parasola. Dzięki tej płaszczynie dodatkowej otrzymujemy dużo bardziej miękkie światło. Możemy stosować z lampą studyjną lub systemową.

3 Jak zapanować nad światłem

Kiedy fotografujesz w studiu z użyciem lamp błyskowych, niezwykle ważne jest zrozumienie, jak światło rozchodzi się w przestrzeni

Na początku musisz zdać sobie sprawę, że im dalej ustawisz lampę od obiektu, tym słabsze będzie światło, które do niego dociera. Jeśli obiekt jest bardzo blisko lampy, będzie mocno oświetlony, ale jeśli oddalisz go od źródła światła, ilość docierającego do niego światła drastycznie się zmniejszy.

Zacznij od ustawienia lampy w odległości około metr od obiektu. To dobry punkt wyjścia, który pozwala na uzyskanie wyraźnego i mocnego oświetlenia, ale nie jest zbyt blisko, by światło było zbyt ostre. W zależności od odległości

lampy od obiektu musisz dostosować jej moc. Jeśli lampa znajduje się bliżej obiektu, możesz zmniejszyć moc, aby uniknąć prześwietlenia. Jeśli jest dalej, zwiększ moc, aby zrekompensować utratę światła.

Sprawdź, jakie cienie powstają na obiekcie. Zasada zanikania światła z kwadratem odległości oznacza, że przy większej odległości cienie będą mniej wyraźne, ponieważ światło będzie bardziej rozproszone. Jeśli chcesz uzyskać bardziej dramatyczne cienie, zbliż lampę do obiektu. Jeśli po pierwszym ustawieniu zauważysz, że

obiekt jest niedoświetlony lub prześwietlony, dostosuj odległość lampy. Pamiętaj, że każda zmiana odległości wymaga ponownej oceny mocy światła, ponieważ zwiększenie odległości wymaga większej mocy lampy, aby uzyskać taki sam poziom oświetlenia.

Warto eksperymentować z różnymi odległościami i ustawieniami mocy, aby zrozumieć, jak światło zmienia się w zależności od tych parametrów. Im lepiej zrozumiesz, jak światło zanika wraz z odległością, tym łatwiej będziesz uzyskać pożądany efekt.

Odrobina teorii

Istnieje zasada, która mówi, że światło zanika z kwadratem odległości. Oznacza to, że gdy odległość od źródła światła się podwoi, ilość światła docierającego do obiektu zmniejsza się czterokrotnie ($2^2 = 4$). Na przykład, jeśli obiekt znajduje się metr od lampy, a potem przesuń go na odległość dwóch metrów, otrzyma on tylko jedną czwartą ilości światła, którą otrzymywał na początku. Ta zasada jest kluczowa, ponieważ wpływa na to, jak oświetlony będzie Twój obiekt. Im dalej jest on od źródła światła, tym bardziej światło się rozprasza i staje się słabsze, co wymaga odpowiednich ustawień aparatu lub zmian w oświetleniu, aby uzyskać pożądany efekt.

W praktyce...

- **Zdjęcie nr 1** jest całkowicie niedoświetlone.
- **Zdjęcie nr 2** jest prześwietlone tylko w najjaśniejszych partiach.
- Na **zdjęciu nr 3** widzimy dobrze doświetloną twarz, jednak dłonie są bliżej źródła światła, co sprawia, że nadal są jaśniejsze. Nie wygląda to dobrze.
- Natomiast na **zdjęciu nr 4** źródło światła zostało cofnięte i podnosząc wartość ISO, wpuściłem więcej światła, aby skompensować jego utratę. Teraz zarówno twarz modelki, jak i dłonie są poprawnie doświetlone.

Zwróć uwagę na

Czas synchronizacji z błyskiem to maksymalny czas otwarcia migawki, przy którym lampa błyskowa może zadziałać prawidłowo, zapewniając pełne oświetlenie kadru. Jeśli czas synchronizacji zostanie przekroczony, migawka może nie zdążyć w pełni się otworzyć lub zamknąć przed końcem błysku, co spowoduje powstanie ciemnych pasów na zdjęciu lub niedoświetlenie części kadru. Dlatego zawsze należy ustawić aparat na odpowiedni czas synchronizacji, aby uniknąć takich problemów i uzyskać równomiernie oświetlone zdjęcie.

Catchlights

Zacznij zwracać uwagę na to, co dzieje się z oczami, jak korzystasz z różnych modyfikatorów do lamp błyskowych lub światła ciągłego. Za każdym razem przybliżając, oddalając lub zmieniając światło, uzyskasz inne odbicia w oczach.

ZAMÓW KSIĄŻKĘ PIOTRĄ

Nasz artykuł to zaledwie przedsmak tego, co znajdziecie w książce Piotra *W świetle inspiracji*. Na prawie 140 stronach czekają na Was gotowe recepty na udane portrety, ściągą pozowania, lista inspiracji i kulisy powstania wielu z jego z najlepszych zdjęć.
piotr Werner.pl

4 Klasyka portretu

Eksperymentuj, ale najpierw opanuj te klasyczne sposoby świecenia, które zawsze się sprawdzają

Choć nowoczesne technologie i kreatywne akcesoria studyjne oferują nieskończone możliwości eksperymentowania, to właśnie sprawdzone metody, takie jak oświetlenie typu butterfly czy światło rembrandtowskie, stanowią fundament, który warto najpierw opanować. Te sprawdzone techniki nie tylko pozwalają na uzyskanie wyjątkowych efektów, ale

także uczą precyzyjnego operowania światłem i cieniami, co jest kluczowe w tworzeniu wyrazistych i profesjonalnych portretów. Zanim więc zaczniesz szukać swojej drogi „wojownika światła”, zapoznaj się z tymi klasycznymi rozwiązaniami – gwarantują one, że Twoje zdjęcia będą zawsze wyglądały świetnie. To od nich warto zawsze zacząć sesję portretową.

Oświetlenie typu butterfly / paramount

W oświetleniu butterfly źródło światła głównego umieszczamy od góry, przodem do naszej modelki. Ten schemat oświetleniowy zawdzięcza swoją nazwę idealnemu cieniowi, który pojawia się pod nosem fotografowanej osoby. Cień jest w kształcie przypominającym motyla i stąd pochodzi nazwa. Podkreśla kości policzkowe i dodaje twarzy trójwymiarowości. Jest często stosowany w fotografii portretowej, szczególnie przy zdjęciach beauty, ponieważ łagodnie modeluje rysy twarzy.

Oświetlenie typu loop

Oświetlenie Loop, czyli pętla, to jeden z często stosowanych schematów w oświetleniu portretowym. Fotografowana osoba jest oświetlona lampą umieszczoną wysoko pod kątem ok. 45°. Efekt ten tworzy cień od nosa, który „zawija się” pod nim na policzku. Jest to kierunkowe oświetlenie, ale uzyskany efekt oświetleniowy nie jest płaski, a nabiera trójwymiarowości. Twarz przy zastosowaniu takiego oświetlenia jest nadal w większości doświetlona.

Oświetlenie rembrandtowskie

Oświetlenie rembrandtowskie, jak sama nazwa wskazuje, pochodzi od techniki tego słynnego malarza z XVII w. Rembrandta Harmenszoon van Rijna. Charakteryzuje się powstawaniem trójkąta ze światła na policzku, po zaciętej stronie. Takie oświetlenie skupia uwagę na osobie fotografowanej, podkreśla kształt jej twarzy i dodaje portretowi delikatną dozę tajemniczości. Idealnie do tego typu schematu oświetleniowego sprawdzi się miękkie źródło światła, np. duży parasol z nałożonym dyfuzorem.

Oświetlenie typu split

Oświetlenie split to oczywiście oświetlenie boczne. Światło lampy błyskowej jest ustawione prostopadle do fotografowanej osoby. Efekt, jaki widzimy na zdjęciu, to połowa twarzy znajdującej się w cieniu i druga połowa dobrze doświetlona. Mocne boczne oświetlenie podkreśla fakturę skóry i detale twarzy. Kontrast i faktura portretów z podzielonym oświetleniem często sprawiają, że są one bardzo intensywne. Taki schemat oświetleniowy daje zdjęciom poczucie siły, asertywności oraz dodaje artystycznego charakteru.

Case study Letnie popołudnie

Pochmurny dzień, płaskie światło, a chcemy zrobić zdjęcia. Nic prostszego. Ustawiłem dwie lampy LED 300 z założonymi tylko czaszami na zewnątrz domku, temperaturę ustawiłem na ok. 4000K. Dzięki temu otrzymujemy piękny słoneczny dzień i trójwymiarowe światło, które w połączeniu z modelką tworzy cały charakter tego zdjęcia. Pozuje: Nikola Szejbach

Leica SL3 + Leica Vario-Elmarit-SL 24–90 mm f/2,8–4
Ustawienia: ISO 100; 1/250 s; f/3,5; 46 mm

5 Poza studiem

Czyli praca ze sztucznym światłem na lokacji

Praca ze światłem studyjnym w plenerze to zupełnie nowe wyzwanie, które otwiera przed fotografem nieskończone możliwości twórcze. Wykorzystanie lamp błyskowych poza studiem pozwala na pełną kontrolę nad oświetleniem nawet w najbardziej nieprzewidywalnych warunkach, dając jednocześnie swobodę korzystania z piękna naturalnego otoczenia. To wyjątkowa okazja, by łączyć zalety światła sztucznego i naturalnego, tworząc kompozycje ograniczone jedynie wyobraźnią. Odpowiednie wykorzystanie światła studyjnego w plenerze pozwala na uzyskanie efektów, które w tradycyjnym studiu byłyby nieosiągalne, dając zdjęciom unikalny charakter i głębię. To także doskonała okazja, aby eksperymentować z kontrastami między naturalnym a sztucznym światłem, tworząc efekty, które mogą całkowicie odmienić sposób, w jaki postrzegamy fotografowany obiekt.

Case study Skąpana w słońcu

Zdjęcie powstało na plenerze fotograficznym w Niebieskim Domku w Burgubicach. Połączyliśmy światło dzienne ze światłem sztucznym, aby stworzyć bardziej trójwymiarowy efekt uzyskanego obrazu. Użyłem dwóch lamp LED 300 z założonymi tylko czaszami. Dla efektu rozmycia światła użyłem filtra dyfuzyjnego typu Mist 1/2 założonego na obiektyw Leica 24–90 mm. Pozuje: Ania Lisia

Leica SL3 + Leica Vario-Elmarit-SL 24–90 mm f/2,8–4
Ustawienia: ISO 125; 1/100 s; f/4; 50 mm

Case study

W blasku księżycy

To dla mnie wyjątkowa sesja. Uświadomiła mi, że jeżeli naprawdę chcemy zrealizować jakiś projekt, nic nie powinno być w stanie nas powstrzymać. Wszystko zaczęło się od koguta na dachu. Zobaczyłem, pomyślałem i zacząłem wdrażać plan. Pogoda była idealna. Niebo było mocno zachmurzone, co jakiś czas przebijało słońce – idealne warunki. Na nasze nieszczęście zaczęło mocno padać i już straciłem wiarę, że się uda. W końcu przestało lać, wyszło słońce, pojawiła się szansa. Poszedłem zapytać właścicielkę obiektu, czy możemy wejść na dach, który swoją drogą był cholernie śliski. Usłyszałem: „Czy wy jesteście normalni?! Ech, Artyści! Róbcie, tylko się nie pozabijajcie!”. Dwie lampy LED300 rozstawione na ziemi (temperatura – 3300K) na pełnej mocy świecące w górę... i działały!

Leica SL3 + Leica Vario-Elmarit-SL 24–90 mm f/2,8–4
Ustawienia: ISO 800; 1/160 s; f/4; 90 mm

PORTRET MĘSKI JAK Z REKLAMY!

Rób niesamowite zdjęcia mężczyznom, korzystając z naszego przewodnika po technikach, które warto opanować

Każda sesja zdjęciowa i każdy model są inni – jest naprawdę mnóstwo czynników, które mogą mieć wpływ na ostateczny wygląd zdjęć. Osobowość, proporcje części ciała, styl, nastrój, czy pewność siebie będą odgrywać istotną rolę. I chociaż żaden model nigdy nie będzie dokładnie taki sam jak inny, istnieje kilka ogólnych wskazówek, które musisz wziąć pod uwagę przy fotografowaniu mężczyzn.

Najbardziej oczywistą różnicą jest oczywiście budowa ciała – kobiety mają na ogół bardziej zaokrąglone kształty niż mężczyźni, a ich figurę opisuje szereg wygiętych i miękkich linii, podczas gdy męska sylwetka zbudowana jest z łączących się pod kątem linii prostych. „Idealny” kształt męskiej sylwetki jest często porównywany do litery V – mężczyzna powinien być szeroki w ramionach i wąski w talii, co sprawia wrażenie siły i mocy, które również są cechami tradycyjnie kojarzonymi z męskością. Jednak fotografując

mężczyzn, dość łatwo jest się znudzić tworzeniem stereotypowych męskich portretów, nie wszyscy mężczyźni chcą być też przedstawiani w ten sposób. Jeśli Twój model nie czuje się komfortowo w roli silnego faceta, to niezręczność takiego go przedstawienia będzie od razu widoczna.

Należy pamiętać, że nie każdy portret mężczyzny musi sugerować męskość w taki sam sposób, podobnie jak nie każda kobieta powinna być fotografowana w sposób kobiecy. Kluczem do każdego udanego portretu jest uchwycenie emocji i osobowości, a nie tylko podkreślanie stereotypowych ideałów dotyczących wyglądu.

Na następnych kilku stronach omówimy podstawowe kwestie, które należy wziąć pod uwagę podczas fotografowania mężczyzny - od stylizacji zdjęć i doskonalenia pozy, po triki oświetleniowe i podstawowe techniki edycji obrazu, które pomogą Ci przenieść wykonywane przez Ciebie męskie portrety na wyższy poziom.

Z lewej

Na luzie

Jednym z najważniejszych aspektów fotografowania męskich modeli jest przeprowadzenie sesji w jak najbardziej luźnej atmosferze – to naprawdę będzie miało wpływ na ostateczny wygląd zdjęć.

STYLIZACJA ZDJĘĆ

Zobacz, jakie pozy najlepiej pasują do Twojego modela i odpowiednio wystylizuj sesję

Podobnie jak w przypadku każdej sesji, decyzje dotyczące stylizacji są ważnym aspektem procesu planowania, a to, na jaki ubiór się zdecydujesz, wpłynie na ogólny nastrój i atmosferę portretów. Profesjonalny fotograf Chris Davis (specular.viewbook.com) radzi: „Pomocne może być opracowanie jakiejś wyrazistej koncepcji. Zastanów się, jak i dlaczego model powinien być właśnie tak ubrany, oraz jakie akcesoria lub rekwizyty byłyby potrzebne, aby wnieść coś więcej do opowiadanej historii”. Styl ubioru odegra również istotną rolę w podkreśleniu osobowości fotografowanej osoby, dlatego ważne jest, aby przedyskutować wcześniej tę kwestię z modelem i mieć pewność, że będzie się dobrze czuł w takim stroju. Jeśli chcesz podkreślić męski charakter zdjęć, wybierz ubiór, który nie będzie zbyt krzykliwy – ciemny garnitur z białą koszulą i krawatem nada Twojemu modelowi dystyngowany wygląd, zaś zwykłe dżinsy z T-shirtem w neutralnym kolorze sprawią, że będzie mógł zostać ukazany jako osoba zrelaksowana, ale nadal bardzo męska.

Wybrany przez Ciebie rodzaj ubioru może pomóc w upozowaniu modela – mężczyźni stojący przed obiektywem często mogą czuć się trochę niezręcznie i zapominać, jak naturalnie trzymać ręce. Polecenie modelowi, aby coś zrobił, na przykład poprawił krawat lub zegarek, pomoże nadać jego dłoniom naturalny wygląd i jest to świetny sposób, aby portret prezentował się jak najbardziej bezpretensjonalnie. Sposoby upozowania mężczyzn bardzo różnią się od klasycznych metod modelowania kobiet,

a najważniejszą kwestią jest upewnienie się, że wyglądają oni na zupełnie zrelaksowanych. Uogólniając, mężczyźni prawdopodobnie będą chcieli sprawiać na zdjęciach wrażenie silnych, sprawnych i pewnych siebie, co powinieneś właśnie pokazać na swoich portretach – w takim przypadku podstawową rzeczą jest podkreślenie linii szczęki. Prostą pozą, którą łatwo zapamiętać, jest ustawienie modela stojącego z ramionami zwróconymi prostopadle do aparatu z lekko odwróconą talią. Pozwala to podkreślić szerokość ramion i wyszczuplić sylwetkę, nadając jej pożądany kształt litery V. Ważne jest, aby robić zdjęcia wyglądające jak najbardziej naturalnie, ale dobrze jest też mieć na uwadze uzyskanie takiej właśnie pozy. Niektórzy fotografowie świadomie nie wybierają klasycznych męskich, czy damskich póz, a zamiast tego fotografują w taki sposób, jaki wydaje im się odpowiedni dla danego modela. Profesjonalny fotograf Ian Phillips-McLaren (www.ianphillips-mclaren.com) mówi: „Tak naprawdę po prostu robię zdjęcie osobie stojącej przede mną, nie proszę o zrobienie czegoś ani nie zmuszam do przyjęcia jakiejś pozy. Zależy mi bowiem na tym, aby fotografowana osoba była to, co przychodzi jej naturalnie”. Zgadza się z tym Chris Davis: „Myślę, że pozy, które wydają się nazbyt wymyślne lub nienaturalne, mogą wyglądać na tandetne i niezgrabne... Dobrze jest zatem rozwinąć w sobie wycucie dobrego smaku; z czasem nauczysz się, jak daleko możesz się przy modelowaniu portretowanego posunąć, oraz kiedy lepiej się wycofać”.

UCHWYĆ SZORSTKOŚĆ CHARAKTERU

Poproś modela, aby przyszedł na sesję z kilkudniowym zarostem. Zarost na twarzy i cieło to typowy atrybut męskości, więc kiedy tylko możesz, staraj się podkreślić go na swoich zdjęciach.

Powyżej

Zadbaj o to, by portretowany nie był spięty

Ubiór Twojego modela będzie się odzwierciedlał w jego mowie ciała. Tak więc wygodny strój pozwoli Ci uchwycić zrelaksowane pozy.

Na górze

Stworzony do noszenia garnituru i surowy

Nakłonienie modela do włożenia rąk do kieszeni sprawi, że nie będą one niezgrabnie zwisały po bokach.

PERFEKCYJNA POZA Eksperymentuj, aby tworzyć zdjęcia, na których model nie wygląda na spiętego

© Chris Davis

SKRZYŻOWANE RĘCE

Szczególnie dobrze w przypadku mężczyzn sprawdza się poproszenie o skrzyżowanie rąk na klatce piersiowej. Zmusza to modela do wyprostowania ramion i napięcia mięśni brzucha, co sprawia jednocześnie, że wygląda na osobę pewną siebie.

© Chris Davis

DAJ RĘKOM ZAJĘCIE

Aby uniknąć niezręcznie zwisających ramion, poproś o poprawienie mankietu lub zegarka, dzięki czemu mężczyzna będzie wyglądał bardziej wytwornie. Z kolei aby nadać modelowi bardziej swobodny look, poproś, aby włożył ręce do kieszeni. Nie pozwól mu za to położyć rąk na biodrach.

© Ian Phillips-McLaren

DELIKATNIE POCHYLONA SYLWETKA

Czasami osoba stojąca prosto może wyglądać trochę nienaturalnie, więc poproś ją, aby oparła się o ścianę lub drzewo, dzięki czemu będzie się czuła bardziej swobodnie – także w tej pozycji skrzyżowanie rąk pozwoli jej wyprostować ramiona.

© Ian Phillips-McLaren

PODKREŚLANIE LINII SZCZĘKI

Sprytne wykorzystanie cieni na szyi modela pozwoliło podkreślić linię żuchwy, aby nie złała się ona z szyją. Linię żuchwy może również uwydatnić zagryzanie zębów, ale jeśli model zrobi to zbyt mocno, będzie to wyglądało sztucznie.

© Chris Davis

ZWRÓĆ UWAGĘ NA MIMIKĘ

Znaczący wpływ na ogólny wygląd portretu ma ekspresja modela; wielu fotografów sugeruje, by w klasyczny sposób zmrużyli oczy. Podobnie jak w przypadku innych aspektów pozowania wyraz twarzy modela nie powinien wyglądać na wymuszony.

ANATOMIA POZY

Jak wydobyć z męskich modeli to, co w nich najlepsze

ODZIEŻ

Model ma na sobie dżinsy i koszulkę z krótkim rękawem, co wywołuje wrażenie luzu i swobody. Ukazanie na zdjęciu ramion i włosów na klatce piersiowej podkreśla jego męskość.

EKSPRESJA

Jeśli portretowana przez Ciebie osoba jest trochę zdenerwowana, bardzo pomocne może być sklonienie jej do spojrzenia w dół zamiast zmuszania do patrzenia w obiektyw. Na tym obrazie model wygląda na pogrążonego w zadumie i rozluźnionego.

POZOWANIE

Ważne jest takie ustawienie modela, aby nie zwracał uwagi na swoje ręce, więc poproś go, aby pochylił się w pozycji, która jest dla niego naturalna – będzie wówczas emanował opanowaniem, spokojem i pewnością siebie.

OŚWIETLENIE

Mężczyźni świetnie prezentują się w bardzo kontrastowym oświetleniu. Głębokie cienie z dość jasnymi plamami światła pomagają zdefiniować i podkreślić rysy ich twarzy.

BOSE STOPY

Gole stopy tworzą wrażenie otwartości i sprawiają, że model wygląda tak, jakby znajdował się w swoim domu. Buty mogą niekiedy zdradzać to, kim jest sfotografowana osoba, więc czasami warto rozważyć, czy nie lepiej jest ich się pozbyć.

STYLIZACJA ZDJĘĆ

Najważniejsze wskazówki dotyczące stylizowania sesji mężczyzn i doboru garderoby

Inteligentny i wyrafinowany

Ciemny garnitur w połączeniu z białą koszulką to idealny wybór, jeśli chcesz, aby model wyglądał wytwornie i emanował pewnością siebie.

Zrelaksowany i swobodny

Kluczem do udanej sesji zdjęciowej jest sprawienie, aby model był jak najbardziej wyluzowany, a w tym może mu pomóc wygodne ubranie – dżinsy i T-shirt. Wielu mężczyzn ma taką parę spodni, w której czuje się wyjątkowo komfortowo, więc poproś ich, aby je założyli.

Bose stopy Może to zabrzmieć dziwnie, ale poproszenie modela, aby pozował bez butów lub skarpetek, może pomóc wywołać wrażenie otwartości osoby przedstawionej na zdjęciu. Bose stopy sugerują wrażliwość, co w połączeniu ze zwyczajnym ubiorem i przyjaznym wyrazem twarzy doda portretom surowej naturalności.

Aksesoria Zastosowanie rekwizytów i akcesoriów to świetny sposób na dodanie do portretu elementów zainteresowania i może pomóc odpowiednio upozować modela; możesz na przykład kazać mu chwycić się za pasek. Jeśli fotografujesz na zewnątrz, spróbuj wykorzystać okulary przeciwsłoneczne, aby dodać modelowi nieco anonimowości.

Lokalizacja Miejsce sesji będzie miało duży wpływ na naturalność zdjęć. Jeśli zależy Ci na nadaniu portretom profesjonalnego wyglądu, rób zdjęcia w studio, w którym możesz bawić się oświetleniem i zmieniać tła, ale jeśli chcesz oprócz klasycznych fotografii uchwycić też kilka bardziej rozległych ujęć, rozważ przeprowadzenie sesji w plenerze.

Powyżej
Oświetlenie konturowe
kontra pozwala podkreślić męskie cechy.

Z lewej
Nastrojowo
Użyj prostej aranżacji światła, aby zaakcentować szczękę i uwydatnić mięśnie.

IDEALNE OŚWIETLENIE

Jak oświetlić modela, aby uzyskać najlepsze rezultaty

Zarówno oświetlenie mężczyzny, jak i kobiety może być bardzo do siebie podobne, jednak generalnie panowie wyglądają dobrze, nawet gdy są oświetleni znacznie mocniejszym światłem. Większe jego natężenie, tworzące głębsze cienie, podkreśli bardziej kanciaste kształty męskiego modela, takie jak linia brwi i szczeka.

Mężczyźni również prezentują się lepiej w przypadku wykorzystywania dużo bardziej podkreślającego fakturę skóry oświetlenia, które przeważnie nie sprawdza się przy fotografowaniu kobiet, bo wyglądają w nim mniej korzystnie. Poszukuj w ciele modela faktur, kątów i struktur oraz sposobów na ich podkreślenie za pomocą światła i cienia w celu wzmocnienia wrażenia męskiego wyglądu.

Chris Davis wyjaśnia: „Można użyć kilku takich samych aranżacji oświetlenia do sfotografowania modeli obu płci, ale zdecydowanie istnieje kilka, które są bardziej odpowiednie dla mężczyzn. Myślę, że w przypadku portretowania mężczyzn świetnie sprawdzi się nieco intensywniejsze, bardziej kontrastowe i tworzące więcej cieni oświetlenie, które dla wielu kobiet okazałoby się niekorzystne lub za ostre.

Fotografując niektórych mężczyzn, od czasu do czasu wykorzystuję silne światło słoneczne, z jakim

mamy do czynienia w południe, a które rzuca mocniejsze cienie pod brwiami i linią szczęki. Portretując panów, zwykle używam też mniej światła wypełniającego i odbitego od blendy, ale, znowu, to pożądany efekt dyktuje, jak bardzo można zwiększyć kontrast, ponieważ komercyjne sesje wymagają znacznie mocniejszego rozjaśnienia cieni i stworzenia refleksów w oczach”.

Oświetlenie dla mężczyzny nie powinno za bardzo zmiękczać ich wyglądu, należy więc unikać stosowania aranżacji typowych dla zdjęć podkreślających kobiecą urodę, które są często używane do rozświetlania i wygładzania skóry twarzy modelek.

Wybrany rodzaj oświetlenia wpłynie na ogólny odbiór zdjęcia i zmieni sposób, w jaki przejdzie się na nim osobowość modela. Ian Phillips-McLaren wyjaśnia: „Wszystko sprowadza się do tego, jaką mam przed sobą osobę... Nigdy nie idę na sesję, skupiając się na tym, że dziś będę fotografował mężczyznę, raczej mam na uwadze to, czy będę potrzebował aranżacji oświetlenia stosowanej zazwyczaj przy portretowaniu mężczyzn czy kobiet! Poza tym nigdy nie pojawia się na planie zdjęciowym z jakimikolwiek przygotowanymi wcześniej pomysłami”.

WSKAZÓWKI DOTYCZĄCE SPRZĘTU

Odkryj niezbędne akcesoria

KRATOWNICA LUB PLASTER MIODU
To prosta nakładka dopasowana do reflektora lamp studyjnych. Zamienia ona snop światła w węższą wiązkę, aby ograniczyć jego rozlewanie się po scenie – jest naprawdę skuteczna, jeśli masz zamiar stworzyć oświetlenie rembrandtowskie.

STRUMIENICA
Strumienica to wąska stożkowata tuleja nakładana na głowicę lampy, co pozwala uzyskać skupioną wiązkę ostrego światła, która może być wykorzystana do oświetlenia niewielkiego obszaru twarzy portretowanego mężczyzny np. jego oczu.

BLENDA
Użyj reflektora, aby odbić trochę światła z powrotem w stronę twarzy modela w celu podkreślenia i zaakcentowania jego bardziej kanciastych rysów twarzy.

ZASTAWKA
Użyj czarnej płyty, aby zapobiec docieraniu światła do niektórych części ciała modela. Z kolei aby uzyskać bardzo mocno kontrastowy obraz, za pomocą zastawki możesz całkowicie przyciemnić jego twarz.

FILTRY
Pomyśl o nałożeniu na lampy kolorowych filtrów, aby zmienić nastrój swoich zdjęć. Na przykład jeśli chcesz stworzyć silne i mroczne wrażenie zmysłowości, połącz czerwone światło z czarnym tłem.

Sąsiednia strona

Uchwyc różnorodność

Eksperymentując z różnymi aranżacjami oświetlenia, możesz stworzyć szeroką gamę stylizacji portretów, od ciemnych i nastrojowych po bardziej miękkie i naturalne.

PORTRETY PEŁNE ATMOSFERY

Eksperymentuj z ustawieniem lamp, aby stworzyć nastrojowo oświetlony portret. Dodawaj też inne rodzaje światła

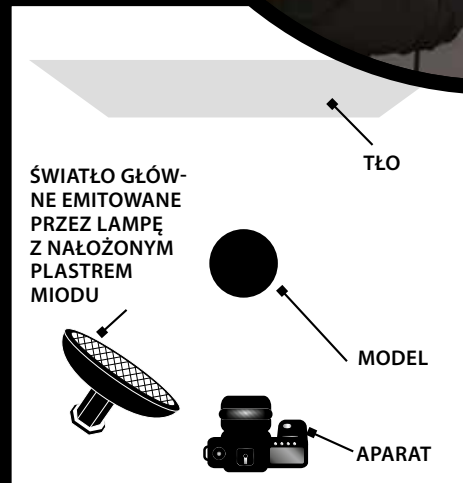
OŚWIETLENIE REMBRANDTOWSKIE

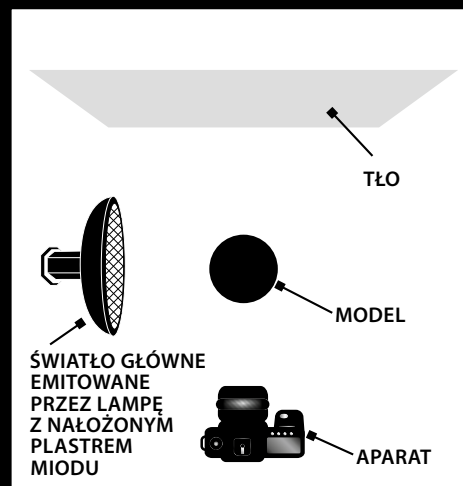
OŚWIETLENIE BOCZNE POD KĄTEM 90 STOPNI

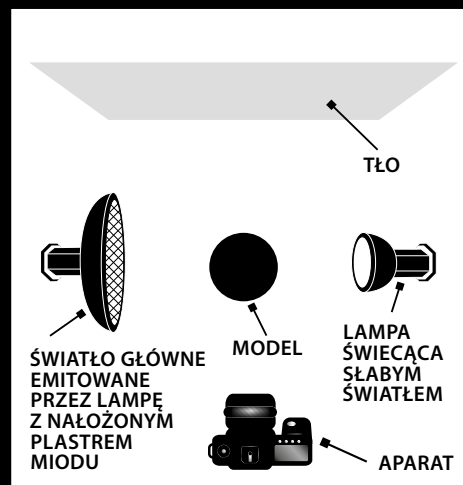
PO DODANIU DRUGIEJ LAMPY

☀ Niech Twój model usiądzie na krześle, a następnie ustaw lampę studyjną z płastrem miodu pod kątem 45 stopni po jego prawej stronie. Źródło światła powinno znajdować się nieco nad głową mężczyzny i być skierowane w dół. Pozwoli to oświetlić jedną stronę jego twarzy i stworzy klasyczną trójkątną plamę światła na przeciwległym policzku, typową dla stylu stosowanego na obrazach Rembrandta.

☀ Przesuń lampę na bok, stawiając ją pod kątem około 90 stopni do modelu. Jej światło mocno oświetli jedną stronę jego twarzy, pozostawiając drugą połowę w głębokim cieniu. Ekstremalny kontrast stworzy bardzo nastrojowy i teatralny portret, który doskonale podkreśli kanciaste rysy twarzy.

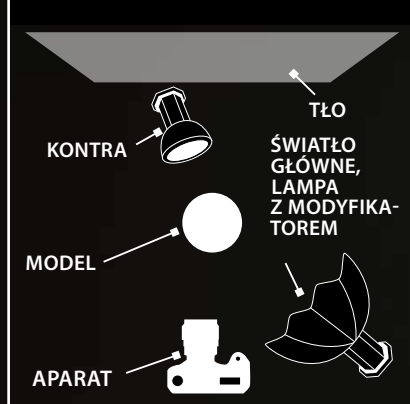
☀ Teraz dodaj do tego jeszcze drugą lampę – umieść ją po przeciwnej stronie swojego modelu, na przeciwko wcześniej ustawionej głównej, i zmniejsz jasność jej światła. To rozświetli i ukaze drugą stronę jego twarzy, jednocześnie zachowując wyrazistość rysów.

LEPSZY PORTRET Z UŻYCIEM KONTRY

Modeluj cienie dzięki aranżacji opartej na użyciu dwóch lamp

Użyj światła konturowego emitowanego przez lampę umieszczoną za modelem w połączeniu ze światłem lampy studyjnej z softboksem, takim jak głęboki oktabox Elinchrom Rotalux, ustawionej przed modelem i oświetlającej jego twarz. Kontra stworzy wokół jego głowy świecący kontur, który ładnie wyodrębni ją z kontrastującego z nim czarnego tła.

ARANŻACJA OŚWIETLENIA

RETUSZUJ I ULEPSZAJ

Popraw wygląd zdjęcia swojego męskiego modela na etapie postprodukcji, aby jeszcze bardziej podkreślić jego męskość

Według profesjonalnego retuszerza Johna Rossa (www.theartofretouching.com) edycja portretu mężczyzny przebiega zupełnie inaczej od procesu poprawiania wyglądu zdjęcia kobiety, przy czym największa różnica sprowadza się do czasu i wysiłku, jakiego wymaga odpowiednie wykończenie fotografii pięknej modelki. „Kobięce portrety są często analizowane pod kątem ogólnego piękna i ilości włożonej w poprawę wyglądu drobiazgowej pracy” – zaczyna Ross. „Retusz zdjęć męczyzny jest łatwiejszy i szybszy, ponieważ wiele skaz można po prostu pozostawić bez korekty, bo i tak nikt nie zwróci na nie uwagi”.

Kobiety najczęściej mają na twarzy makijaż, ukrywający niedoskonałości ich cery, co znajduje odzwierciedlenie w sposobie, w jaki fotografowie

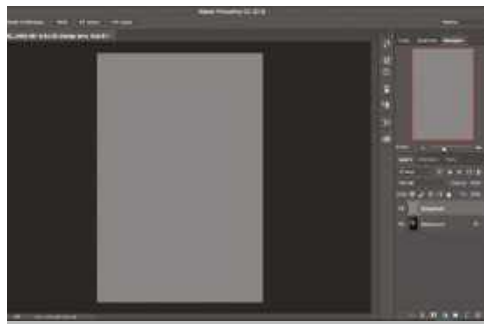
muszą retuszować portret; ponieważ mężczyźni się nie malują, niektóre ze skaz na ich skórze są dobrze widoczne. Do tego takie rzeczy jak znamiona czy blizny są na zdjęciach często podkreślane, a nie ukrywane, ponieważ pozwala to dodać modelowi męskości i surowego charakteru. Na przykład cienie, które mogą być postrzegane jako niekorzystne na kobiecej twarzy, są na zdjęciach mężczyzn pogłębiane i wykorzystywane w celu nadania bardziej szorstkiego wyglądu. John Ross wyjaśnia: „Zmarszczki na czole są oznaką wieku i mądrości. Im więcej zmarszczek na czole, tym bardziej refleksyjny wydaje się sportretowany mężczyzna. Dzięki temu wygląda na mądrzejszego. Kolejnym elementem, który należy podkreślić, jest zarost na twarzy. Im bardziej jest

widoczny, tym bardziej surowa wydaje się uroda mężczyzny. W obu przypadkach dobrze sprawdza się użycie funkcji Przejrzystość, ponieważ zwiększa ona ostrość i kontrast obrazu”.

Jak wspomniano wcześniej, linia żuchwy mężczyzny jest tym elementem twarzy, który koniecznie należy na zdjęciu podkreślić i uwydatnić, dlatego ważne jest, aby jak najbardziej wyraźnie ją zdefiniować – chcąc zrobić naprawdę męski portret, będziesz musiał odpowiednio ją wymodelować. Ross mówi: „Aby zlikwidować opuchliznę policzków, skorzystaj z filtra Formowanie. Mocno kontrastowe oświetlenie może być używane także w przypadku fotografowania mężczyzn, więc możesz przeciągnąć różne suwaki nieco dalej i ukazać więcej szczegółów, symulując ostre światło słoneczne”.

1 Otwórz zdjęcie w Camera RAW. Zaczynaj od wprowadzenia kilku poprawek, takich jak zwiększenie przejrzystości. Otwórz obraz w Photoshopie i wywołaj polecenie Obraz > Dopasowania > Czarno-biały, aby skonwertować zdjęcie do odcieni szarości.

2 Utwórz warstwę wypełnienia. Utwórz nową warstwę. Wywołaj polecenie Edycja > Wypełnij, a następnie wybierz z menu Zawartość pozycję 50% szarości. Zmień tryb mieszania na Nakładka – to przyciemni ciemniejsze obszary i rozjaśni jaśniejsze.

3 Użyj narzędzia Rozjaśnianie. Wybierz narzędzie Rozjaśnianie i ustaw jego Tryb pracy na Światła, a parametr Światło na 10%. Pomaluj obszary, które chcesz rozjaśnić. Pamiętaj, aby stopniowo budować efekt.

4 Użyj narzędzia Ściemnij. Chwyć narzędzie Ściemnij i ustaw jego Tryb pracy na Cienie, a następnie pomaluj obszary, które chcesz przyciemnić. Ponownie, stopniowo zwiększaj efekt, aż będziesz z niego zadowolony.

5 Dostosuj Krzywą. Wywołaj polecenie Obraz > Dopasowania > Krzywe. Dostosuj krzywą, przesuwając punkt na środku linii w prawo, a następnie w dół, aż obraz będzie wyglądał tak, jak chcesz.

6 Scal i wyostrz. Połącz wszystkie widoczne warstwy, a następnie przekonwertuj gotowy obraz na warstwę inteligentną. Wywołaj polecenie Filtr > Wyostżanie > Inteligentne wyostżanie i dostosuj odpowiednie suwaki, aby wyostżyć obraz.

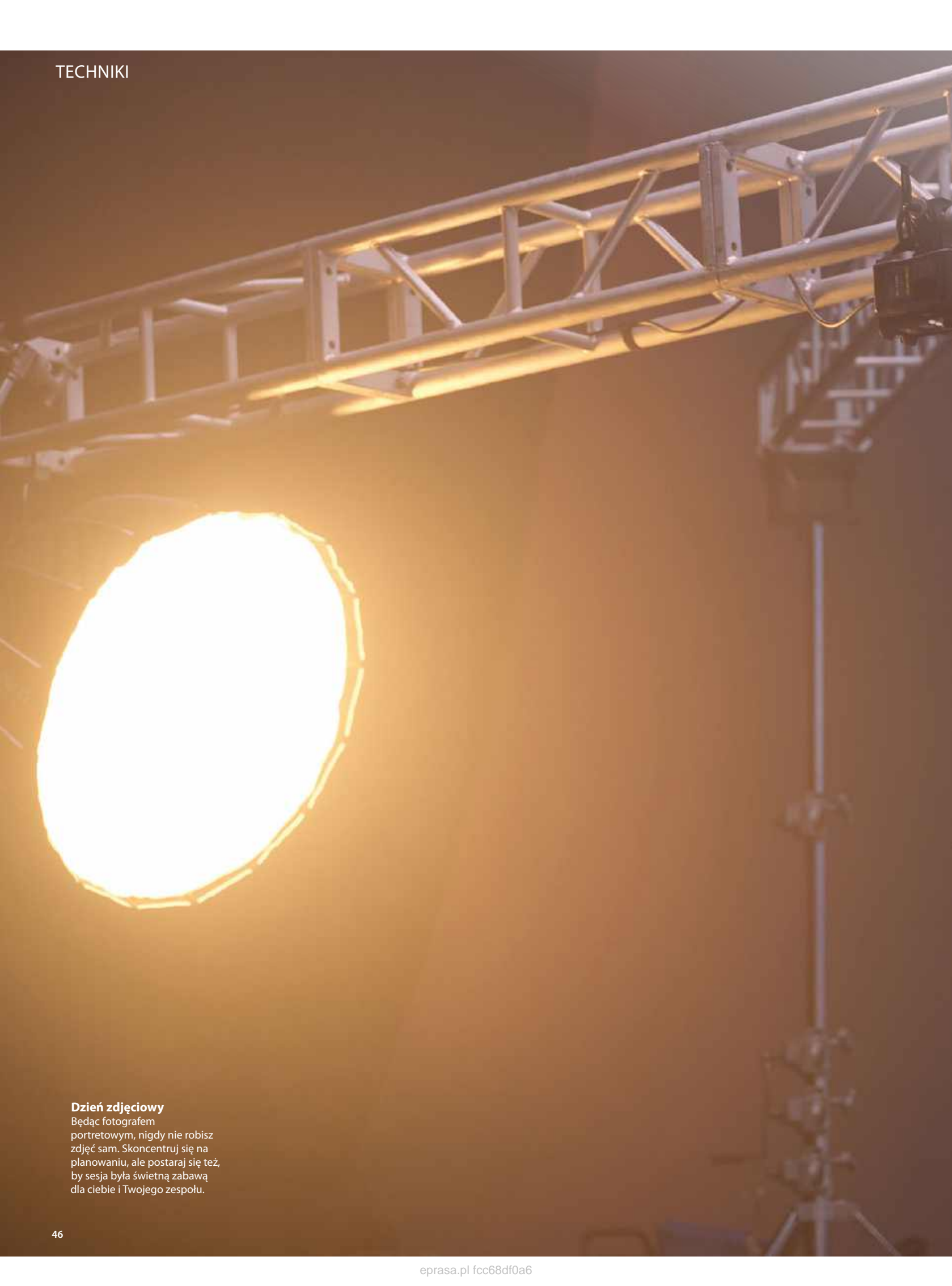
OBRAZ ORYGINALNY

GOTOWE ZDJĘCIE

**FOTOGRAFUJ
W CZERNI I BIELI**

Konwersja zdjęcia do odcieni szarości jeszcze bardziej uwypukla surowe i kanciaste rysy twarzy mężczyzny. Taki sposób wykończenia sprawdza się szczególnie dobrze, jeśli model został sfotografowany w mocno kontrastowym oświetleniu.

Dzień zdjęciowy

Będąc fotografem portretowym, nigdy nie robisz zdjęć sam. Skoncentruj się na planowaniu, ale postaraj się też, by sesja była świetną zabawą dla ciebie i Twojego zespołu.

POZNAJ

5 SPOSOBÓW NA UDANY PORTRET

Rzucamy światło na pięć technik, dzięki którym Twoje portrety będą się wyróżniać

Fotografia portretowa to gatunek oferujący nieograniczone możliwości twórcze - pozwala uchwycić wyjątkowe cechy uwiecznianej osoby i opowiedzieć historię poprzez stylizację i scenografię. Ponadto nawet ograniczona ilość sprzętu pozwala wpływać na kształtowanie charakteru światła. Kluczowa jest jednak współpraca, ponieważ sesja portretowa łączy osoby z różnych środowisk i z różnym doświadczeniem, od naturzszczyków po wyszkolone modelki czy aktorów. Aby móc stworzyć udany projekt, ważne jest także jasne przedstawienie swojej wizji, czyli precyzyjny moodboard, który spaja ze sobą pomysły i cele. Inspirację można znaleźć wokół nas, zarówno w naszych umysłach, jak i w świecie zewnętrznym. Pracując nad koncepcją, zastanów się, co ma przyciągać do obrazu. Przemyśl oświetlenie, scenografię, pozę i kolorystykę, które chcesz zastosować. Moodboard można stworzyć z wydrukowanych obrazów dowolnego rodzaju – nie tylko ze zdjęć, ale także z wycinków z gazet czy fragmentów tkanin. Świetną inspiracją mogą być także ikony, plakaty, a nawet obrazy. Taka wizualna pomoc usprawni przebieg sesji, pozwoli utrzymać koncentrację oraz pomoże modelowi i reszcie zespołu zrozumieć, jaki wygląd chcesz nadać fotografii, co zapewni płynniejszą pracę.

W miarę jak dni stają się coraz krótsze, do samodzielnego fotografowania niezbędne staje się sztuczne oświetlenie. Na kolejnych stronach omówimy więc podstawowe konfiguracje ustawienia lamp i klasyczne techniki oświetlania. Dzięki temu będziesz mógł uwolnić pełny potencjał swoich fotograficznych możliwości i dostosować ustawienia do swojej wizji.

PARTNER:

1 Uchwycić charakter

Dobierz obiektyw do rodzaju portretu

Efektywna praca i komunikacja mają kluczowe znaczenie przy tworzeniu portretu, który będzie zarówno urzekający, jak i wierny charakterowi bohatera. Większość ludzi nie jest przyzwyczajona do portretowania podczas długich sesji siedzących i może stracić koncentrację. Aby tego uniknąć, konieczne jest przejęcie kontroli nad sytuacją poprzez wykorzystanie swoich umiejętności technicznych i interpersonalnych.

Głównym celem portretu jest oddanie rysów twarzy modela przy jednoczesnym ukazaniu jego wyjątkowej osobowości. Jeśli więc chcemy pokazać coś więcej niż tylko sam wygląd, ważne jest, aby znaleźć wspólną płaszczyznę i wykazać prawdziwe zainteresowanie tematem. Zaanga-

żowanie w trakcie sesji modela w rozmowę na temat, który go pasjonuje, może pomóc mu się zrelaksować, a to może zaowocować bardziej naturalnym wyrazem twarzy, który doda autentyczności Twoim portretom.

Jednak aby pokazać cechy fizyczne fotografowanej osoby, niezbędny jest odpowiedni obiektyw. W przypadku portretowania ludzi najlepiej unikać stosowania optyki szerokokątnej. Ogniskowe 24 mm lub szersze mogą dawać przerysowaną perspektywę, za to okażą się pomocne przy wykonywaniu portretów środowiskowych, ponieważ pozwalają uchwycić w tym samym kadrze także kontekst pokazując zarówno obiekt, jak i jego otoczenie.

Portretowe ogniskowe

Przede wszystkim odpowiedz sobie na pytanie, czy otoczenie ma znaczenie

UNIWERSALNY STANDARD

Jasny obiektyw 50 mm powinien znaleźć się w torbie każdego fotografa. Zapewnia dużą elastyczność bo świetnie sprawdzi się w szerszym portrecie ale również w zbliżeniach już przerysowań.

NASZ TYP: Samyang AF 50 mm f/1,4 II

To przystępny cenowo, ale zaawansowany obiektyw, który w drugiej generacji wprowadza jeszcze kilka ulepszeń, m.in. szybszy silnik AF typu liniowego, więcej soczewek specjalnych i lepsze powłoki. A wszystko to w mniejszym i lżejszym body.

KLASYKA PORTRETU

Jasny obiektyw 85 mm to jeden z najczęściej wybieranych modeli przez portrecistów. Z kilku powodów. Przede wszystkim duży maksymalny otwór względny, w połączeniu z dłuższą ogniskową, pozwolą uzyskać bardzo małą głębię ostrości i skutecznie wyizolować modelkę z tła, by skupić na niej uwagę widza i efektywnie rozmyć elementy drugiego planu. Tak jasny obiektyw Dobrze nadaje się też do tworzenia nastrojowych ujęć w słabszym świetle.

Samyang AF 85 mm f/1,4 II

to jeden z najłżejszych obiektywów w swojej klasie. W nowej wersji otrzymał szybszy AF typu STM, programowalny przycisk funkcyjny, poprawiono też konstrukcję optyczną, dzięki czemu jest jeszcze ostrzejszy.

BAJKOWY BOKEH

W przypadku długiej ogniskowej możemy wykorzystać tzw. efekt kompresji perspektywy. Odległe plany zdają się być wówczas bliżej siebie, co sprawia, że zdjęcia są bardziej efektowne. Dłuższa ogniskowa pozwala też mocniej rozmyć tło, zwłaszcza w połączeniu z dużą jasnością optyki i niewielką odległością od obiektu.

Samyang AF 135 mm f/1,8

Im dłuższa ogniskowa, tym efekt rozmycia silniejszy. A jeśli połączysz ją z otworem przysłony f/1,8 możesz się spodziewać naprawdę bajkowej plastyki i jeszcze lepszej separacji z tła.

Ogólnie rzecz biorąc, im krótsza będzie zastosowana ogniskowa, tym bardziej niekonwencjonalne będą rezultaty. Ekstremalnie krótkie ogniskowe są idealne dla fotografów, którzy chcą eksperymentować z różnymi perspektywami i kreatywnym podejściem. W przypadku portretu całej postaci lub klasycznego portretu samej głowy optyka powinna podkreślać rysy twarzy modela. Najlepszym wyborem będą tu ogniskowe z przedziału 50–135 mm. Dzięki takiemu zakresowi perspektywa zostanie skompresowana, tło rozmyte a proporcje twarzy zachowane tworząc bardziej pochlebny portret.

Wykreuj błysk w oczach

Oczy są zwierciadłem duszy, więc dodaj blasku swoim portretom

Tworzenie odbić w oczach jest kluczem do ożywienia portretów i sprawienia, że model będzie wyglądał żywo i energicznie. W tym przypadku ważne jest, aby podczas rozkładania sprzętu oświetleniowego pomyśleć o stworzeniu blików w oczach – są to odbicia światła, które można uzyskać, ustawiając modela twarzą w stronę źródła światła. Należy pamiętać,

że kształt tych blików będzie się różnił w zależności od źródła światła, z którego korzystasz. Na przykład, czasza modelująca tworzy okrągłe odbłyski, które pojawiają się w górnej połowie źrenicy fotografowanej osoby. Z kolei podczas pracy z naturalnym światłem padającym przez okno będą one wyglądać bardziej prostokątnie, przypominając odbicie panelu świetlnego.

Od czego zacząć

Starannie zaplanuj rozmieszczenie lamp i skonfiguruj aparat, aby móc prawidłowo ustawić ostrość

Wykonując zdjęcia głowy, fotograf Pete Jobson korzysta zwykle z obiektywu 85 mm lub 70–200 mm i trzyma aparat na wysokości twarzy fotografowanej osoby. Umieszcza lampę pod kątem 45 stopni obok aparatu, tworząc oświetlenie w stylu rembrandtowskim. Następnie aby zmodyfikować charakter światła, używa parasola lub octaboksu, ustawiając po jego drugiej stronie dużą blendę, by odbitym od niej światłem wypełnić cienie. Aby oświetlić obiekt, Pete umieszcza kontrę ze strumieniącą po przeciwnej stronie do lampy emitującej światło główne. Z kolei efekt winiety tworzony jest za pomocą małej lampy błyskowej skierowanej na tło za modelem lub dodawany na etapie postprodukcji.

Jeśli nie robisz zdjęć w trybie manualnym, to ustawienie aparatu w tryb priorytetu przysłony może znacząco ułatwić Ci pracę. Dzięki temu przejdziesz kontrolę nad jednym z najważniejszych aspektów obrazu, czyli ostrością. Aby uzyskać optymalną ostrość, najlepiej fotografować w trybie autofokusa pojedynczego. Dzięki temu możesz komunikować się i nawiązać więź z fotografowaną osobą, zamiast zajmować się ustawieniem ekspozycji i ostrości.

W celu stworzenia urzekającego zdjęcia wybierz średniej wielkości otwór względną, by rozmyć tło i jednocześnie ostro odwzorować twarz fotografowanej osoby. Automatyczny balans bieli zapewni odpowiednią tonalność obrazu, którą można jeszcze dostosować na etapie przetwarzania końcowego. Przed naciśnięciem spustu migawki upewnij się, że fotografowana osoba patrzy bezpośrednio w obiektyw aparatu, ponieważ tworzy to silne połączenie między modelem a widzami.

Zaangażuj widza

KONTAKT WZROKOWY

Jeśli sprawisz, że model będzie patrzył bezpośrednio w obiektyw, stworzysz bardziej intymny i wciągający portret.

OSTROŚĆ NA OCZACH

Dzięki zastosowaniu dużego otworu przysłony (mała wartość liczbową f) uwaga skupiona jest na oczach fotografowanej osoby, podczas gdy tło pozostaje nieostre.

ZBLIŻONE ODCIENIE

Wybór podobnych odcieni tła i koszuli fotografowanej osoby skutecznie podkreśla rysy twarzy i zwiększa estetykę zdjęcia.

UŻYJ BLENDEY

Użycie blendy to doskonały sposób na poprawę wyglądu uwiecznianego obiektu, niezależnie od tego, czy fotografujesz w studio, czy w plenerze. Odbłyśnik pozwala przekierować światło i odbić je z powrotem na scenę, aby wyeliminować niepożądane cienie lub podkreślić oczy fotografowanej osoby.

EFEKT WINIETY

Przyciemnienie krawędzi zdjęcia to wypróbowana i sprawdzona technika, zalecana w celu podkreślenia obiektu i przyciągnięcia uwagi widza do portretu.

Gotowy obraz

Zabawne pozy

Uwydatnij oryginalność modelki, planując kilka póz, ale daj jej także swobodę wyrażenia siebie, a sobie uchwycenia nowych, niepowtarzalnych pomysłów.

2 Powrót do przeszłości

Cofnij się w czasie i uchwyc portrety w stylu odwołującym się do magii lat 90.

Obecnie coraz popularniejszy staje się trend tworzenia pamiątkowych albumów w stylu retro za pomocą sztucznej inteligencji, ale nic nie przebije autentycznej atmosfery lat 90. XX wieku. Przy odpowiednim zaplanowaniu i po zastosowaniu kilku trików możesz samodzielnie odtworzyć na zdjęciach tę charakterystyczną atmosferę.

Najważniejsza jest oczywiście odpowiednia stylizacja. Trzy kluczowe elementy, które należy wziąć pod uwagę, to moda, akcesoria i styl - dopasowane do danej epoki stanowią potężne narzędzie do opowiadania historii

i wyznaczania kierunku sesji. Możesz przejrzeć swoją szafę w poszukiwaniu ubrań z lat 90., albo dobrze się bawić, chodząc po vintage-shopach w poszukiwaniu charakterystycznych przedmiotów z tamtej epoki.

Tworząc autentyczny portret, niezwykle ważne jest uchwycenie nastroju dekady. Koniec lat 90. to czas charakteryzujący się zabawną i głośną atmosferą oraz okres rozkwitu technologii, np. bardzo popularne były wówczas telefony Nokia. Aby oddać ten klimat, zaleca się stosowanie aktywnego pozowania, które polega na zachęcaniu modela

do przyjmowania różnych dynamicznych, a nie statycznych póz. Dzięki temu powstają niesztaampowe ujęcia, które mają większą siłę oddziaływania i wywołują silniejsze emocje u widzów. Jeśli masz w głowie nietypowe pomysły na pozowanie, dobrze jest zaprezentować je samodzielnie, aby model dokładnie rozumiał, o co go prosisz.

Także odtwarzanie podczas sesji muzyki, np. playlisty z hitami z lat 90., pomoże wprowadzić modela i zespół w nastrój z dekady, dzięki czemu sesja będzie bardziej udana i zapadnie w pamięć.

Gotowy obraz

Wzrok w bok

Nie zawsze niezbędny jest kontakt wzrokowy. Tutaj skierowanie przez Charyl wzroku poza kadr dodaje obrazowi ciekawego akcentu.

Zabierz do studia Polaroida

Wielu fotografów miksuje dziś media tworząc podczas jednej sesji zarówno zdjęcia cyfrowe jak i wykonane na filmie. Dobrym sposobem w zróżnicowanie i wzbogacenie swojego projektu w stylu lat 90. może być również użycie Polaroida. Rozrzucone zdjęcia mogą być same w sobie ciekawym obiektem do „prze-fotografowania cyfrą”, ale warto wspomnieć, że najnowszy Polaroid I-2 umożliwia synchronizację z błyskiem i pracę z lampami studyjnymi.

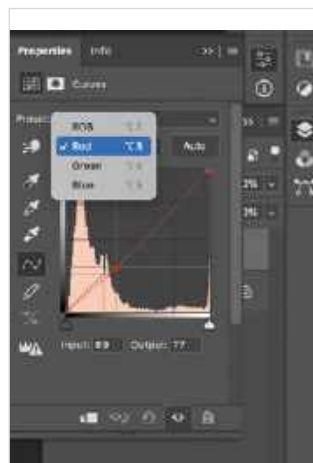

Skup się na edycji

Uzyskaj autentyczną kolorystykę dzięki tym trzem wskazówkom dotyczącym gradacji kolorów

Chcąc wizualnie cofnąć czas, zrobienie samych zdjęć to dopiero połowa pracy. Kolejnym etapem, który musisz wziąć pod uwagę, aby zmienić swoje zdjęcie ze świetnego w autentyczne, jest dopasowanie kolorystyki.

Tutaj priorytetem jest edycja kolorów i odcieni. Istnieje wiele różnych sposobów zmiany kolorystyki, takich jak dostosowanie balansu kolorów lub zastosowanie filtrów ocieplających lub ochładzających. Jednakże jedną z najdokładniejszych metod jest użycie warstwy dopasowania Krzywe, której zaletą jest to, że zawsze można ją ponownie przededytować i dopasowywać na późniejszym etapie.

3 W stylu klasycznym

Naucz się kontrolować światło, by świadomie je modelować zarówno w studio jak i poza nim

Klasyczne sposoby oświetlenia nigdy się nie starzeją i stanowią podstawę do zrozumienia tego, jak lampa zachowuje się w studio. Ważne jest, aby zwrócić uwagę na to, jaki wygląd nadaje ostre i miękkie światło skórze osób w różnym wieku oraz o innym odcieniu i fakturze. Również kąt ustawienia, wysokość i położenie źródła światła mogą mieć ogromny wpływ na wygląd uwiecznianej osoby.

W fotografii portretowej często stosuje się miękkie oświetlenie. Jest ono rozpraszane za pomocą softboks, co nadaje modelowi pochlebny wygląd. Oświetlenie ostrym światłem to technika, która nie jest powszechnie stosowana w fotografii portretowej ze względu na jej charakterystyczne cechy i specyficzny styl, jaki nadaje obrazom. Polega ona na użyciu nierozproszonego światła, które powoduje powstanie ostrych przejść między jasnymi i ciemnymi obszarami na twarzy fotografowanej osoby.

Taki sposób oświetlenia tworzy pełen dramatyzmu efekt, który można uzyskać przy użyciu bezpośredniego błysku lub wykorzystaniu światła południowego słońca, przy czym wysokość i kąt źródła światła są krytycznymi czynnikami

definiującymi sposób, w jaki cienie padają na twarz modela. Jeśli umiesz źródło światła niżej, uzyskany efekt będzie jeszcze bardziej dramatyczny.

Natomiast jeżeli dopiero zaczynasz pracę ze sztucznym oświetleniem, warto poćwiczyć, najpierw fotografując głowę manekina. Plastikowe lub styropianowe głowy są przydatnymi rekwizytami do wycucia oddziaływania oświetlenia studyjnego i tworzonych przez nie efektów, bez konieczności proszenia o pomoc żywego modela. Dzięki nim możesz wypróbować różne aranżacje i bez stresu przekonać się, który styl będzie dla Ciebie najlepszy. Kupując głowę manekina, zwróć uwagę na kolor wykończenia, ponieważ często są one jasnobiałe, co może powodować, że uzyskiwane efekty nie będą zbyt reprezentatywne. Manekiny krawieckie lub główki pasmanteryjne są dostępne w wielu kolorach, co może pomóc w obserwacji, jak temperatura światła wpływa na wygląd odmiennych odcieni skóry. Niektóre głowy są zamocowane na przegubie i można je ustawiać pod różnymi kątami, a do tego mają bardzo wiernie odwzorowaną budowę ludzkiego oczu, dzięki czemu będzie widać w nich odbicia źródeł światła.

Modyfikuj

Podstawowym narzędziem pracy profesjonalnych fotografów są modyfikatory światła. Na przykład softbox może zmiękczyć światło lamp studyjnych i w korzystny sposób uwydatnić rysy twarzy fotografowanej osoby. Jeśli chcesz uzyskać oświetlenie teatralne, doskonałym wyborem będzie parasol, natomiast model prześwietlający może zapewnić delikatniejsze światło, ponieważ umieszysz go bliżej fotografowanego obiektu. Siatka działa podobnie jak softbox, ale może być ustawiana bardziej swobodnie, ponieważ nie jest przymocowana do źródła światła. Oprócz tego modyfikatory są dostępne nie tylko do głowic studyjnych, ale także do lamp błyskowych z gorącą stopką. Maskownice, czyli różne obiekty umieszczane pomiędzy lampą a modelem, pozwalają blokować, kształtować, rozpraszać, a nawet zmieniać kolor światła.

Zapomnij o błysku

LED-owa rewolucja sprawiła, że precyzyjne operowanie światłem jest prostsze niż kiedykolwiek!

Lampy błyskowe, które przez dekady dominowały w studiach fotograficznych, coraz częściej ustępują miejsca nowoczesnym rozwiązaniom LED. Jedną z ważniejszych przewag oświetlenia ciągłego jest możliwość natychmiastowej kontroli efektów oświetlenia. Możemy na bieżąco obserwować, jak światło pada na obiekt, jakie tworzy cienie i jak wpływa na ogólną atmosferę kadru. Dzięki temu proces twórczy staje się bardziej płynny, a ryzyko błędów i konieczności wykonywania licznych prób i powtórek znacząco się zmniejsza. Istotną zaletą jest też elastyczność. Nowoczesne lampy LED umożliwiają precyzyjną kontrolę temperatury barwowej światła, co pozwala na idealne zgranie oświetlenia z naturalnymi warunkami lub uzyskanie pożądanego efektu kolorystycznego. W przeciwieństwie do lamp błyskowych, które często wymagają stosowania filtrów CTO.

NASZ TYP: Nanlite Forza

Nanlite Forza to seria zaawansowanych lamp LED do filmu i fotografii. Są bardzo kompaktowe, ale jednocześnie oferują imponującą moc, która dorównuje dużo większym i cięższym lśmocom studyjnym. Lampy Forza to modele o różnej mocy, od 60 aż po 720 W, ale kluczowa jest tu wysoka precyzja odwzorowania kolorów - współczynnik CRI/TLCI wynosi powyżej 95, co gwarantuje naturalne i wiernie odwzorowanie barw. Dodatkowo, oferują szeroki zakres regulacji intensywności oraz możliwość zmiany temperatury, a wybrane modele także barwy światła.

UŻYJ PROJEKTORA

Nasadka gobo, zwana również projektorem to przydatne akcesorium, które umożliwia precyzyjne modelowanie światła poprzez projekcję wzorów, kształtów lub tekstur na tło lub obiekt. Działa na zasadzie przepuszczania światła przez specjalne szablony, które umieszcza się wewnątrz nasadki. Światło przechodzące przez gobo tworzy na oświetlonym obszarze wyraźne wzory, takie jak liście, kraty, napisy czy, jak tu żaluzje. Świetny sposób na kreatywne efekty!

4 Zwiększ siłę zdjęcia

Włącz do sceny rekwizyty, aby podkreślić pomysł i przesłanie

Wykorzystywanie rekwizytów to świetny sposób, aby uczynić sesję bardziej interesującą i wzbogacić historię, którą chcesz przekazać. Dodają one kadrowi charakteru i kontekstu oraz sprawiają, że Twoje obrazy są bardziej atrakcyjne. Rekwizytami mogą być przedmioty codziennego użytku lub inne wyraziste elementy, które przyciągają uwagę, jak np. duży kapelusz. Używając ich, dajesz modelowi większą swobodę twórczą, ponieważ może on wchodzić w interakcję z przedmiotem, tworząc dynamiczny i wizualnie ciekawszy obraz. Czasami znalezienie odpowiednich rekwizytów pasujących do Twojej wizji będzie trudne, ale zawsze możesz stworzyć jakieś niedrogie elementy sam w domu. Źródłem inspiracji mogą być także wizyty na targach staroci, ponieważ sprzedaje się tam przedmioty z różnych epok. Zawsze dobrze też zapytać fotografowaną osobę przed sesją, czy ma jakieś ulubione elementy, z którymi chciałaby być sfotografowana. Może to pobudzić ich kreatywność i sprawić, że sesja będzie przyjemniejsza dla wszystkich zaangażowanych osób.

Zabierz światło

Mała lampa LED pozwoli kontrolować warunki również na lokacji.

Lampy LED zaskakują dziś możliwościami a najlepszym na to przykładem są nowe modele Zhiyun. Molus G300 ma tylko 84 mm długości i waży 1,56 kg ale oferuje moc aż 300 W. Dostępne są też supermobilne modele G100 a prawdziwym fenomenem wydaje się ładowany przez USB-C model X60 (300 g!), który oferuje maksymalną moc 60W, elastyczny zakres CCT od 2700K - 6500K i zmieści się do każdej torby czy plecaka foto.

Opanuj do perfekcji korektę tonów skóry

Uzyskanie naturalnego odcienia skóry może być wyzwaniem, więc poświęć trochę czasu, aby dowiedzieć się, jak uzyskać profesjonalne rezultaty

Podczas korekty odcienia skóry, oprócz regulacji balansu bieli i ekspozycji, niezbędnymi narzędziami do edycji są także suwaki z panelu HSL i luminancji. Ważne jest jednak, aby nie przesadzić z korektą i zachować naturalną gradację kolorów.

Na kolorystykę skóry składają się głównie odcienie kolorów pomarańczowego i czerwonego, dlatego to właśnie na nie należy zwracać szczególną uwagę. Użyj wartości RGB jako punktów odniesienia i wyjścia. Analiza bieżących ustawień za pomocą narzędzia Kroplomierz i wybranie wartości referencyjnej do dalszego przetwarzania

może pomóc w osiągnięciu pożądanych rezultatów. Im jaśniejszy odcień skóry, tym wyższe wartości RGB. Ogólnie rzecz biorąc, najwyższe wartości powinien mieć kolor czerwony, następnie zielony, a najmniejsze – niebieski.

255, 255, 255
250, 215, 200
245, 210, 185
232, 203, 182
228, 193, 172
208, 165, 140
200, 145, 120
215, 155, 105
197, 125, 75
180, 105, 65
177, 110, 85
140, 75, 52
133, 56, 35
62, 13, 4
38, 8, 3

Przybliź obraz

Edytując ciasne portrety, uważaj, aby nie przesadzić z wygładzaniem skóry, ponieważ straci ona swoją naturalną fakturę i wygląd.

5 Podejdź bliżej

Eksperymentuj z perspektywą i stylizacją, aby tworzyć bardziej różnorodne portrety

Nie zawsze konieczne jest uchwycenie całej twarzy fotografowanej osoby. Pokazanie obiektu poprzez skupienie się na określonej części twarzy, jak oczy czy usta, może stworzyć bardzo mocną kompozycję.

Używaj uniwersalnego zooma, takiego jak ten Tamron 35-150 mm f/2-2,8 by łatwo eksperymentować z różnymi kadrami i kątami. Możesz także spróbować użyć optyki makro, aby uchwycić szczegóły bez utraty jakości obrazu. Do eliminacji niepożądanych cieni niezbędne są dodatkowe narzędzia, takie jak np. blenda, a z kolei czasza modelująca nadaje skórze gładki i promienny wygląd. Jednakże zbliżenia wymagają dbałości o szczegóły, gdyż uwydatniają nawet najmniejsze niedoskonałości. Niezwykle istotna jest również dobra komunikacja z modelem i zwracanie uwagi na położenie jego rąk, podobnie jak wykorzystanie drobnych szczegółów, które często sprawiają, że zdjęcie jest udane, ale też mogą je łatwo zepsuć.

Wskazówki zawodowca

Pete Jobson

opowiada o swojej karierze i podejściu do fotografowania portretów

Jak zaczęła się Twoja przygoda z fotografią?

Tak naprawdę zacząłem interesować się fotografią w 2015 roku podczas wycieczki do Nowego Jorku. Miałem wtedy aparat Canon 1300D, więc zabrałem go ze sobą i zacząłem fotografować kultowe lokalizacje i sceny – budynek Chryslera, żółte taksówki i rury parowe – robiłem zdjęcia wszystkim, co tylko wpadło mi w oko. Jednak obrazy nie były takie, jak sobie wyobrażałem. Wtedy postanowiłem zgłębić nieco teorię fotografii, nauczyć się prawidłowej obsługi aparatu i dowiedzieć się, co składa się na „dobre” zdjęcie.

W latach 2017–2020 zajmowałem się fotografią uliczną i wykorzystałem ten czas na

doskonalenie swoich umiejętności. Dowiedziałem się, że lubię robić zdjęcia ludziom, ale coś było nie tak i nie mogłem zrozumieć, dlaczego moje fotografie mi się nie podobają. Wtedy odkryłem twórczość mistrza fotografii, niezjącego już Erwina Olafa. W jednym z wywiadów Olaf wyjaśnił, że robił zdjęcia uliczne, ale zawsze towarzyszyło mu uczucie: „szkoda, że tutaj nie było innego światła; szkoda, że nie byli inaczej ubrani; szkoda, że nie mogłem przesunąć tego tutaj”. Eureka! Tego właśnie brakowało w moich pracach. Chciałem mieć kontrolę i tworzyć własną sztukę, na swój własny sposób. Wtedy zacząłem korzystać ze

studia i używać światła błyskowego oraz pracować z zespołem i modelami. Od tego momentu fotografia portretowa stała się moją wielką pasją, a zawdzięczam to właśnie Erwinowi Olafowi.

Jaki jest twój ulubiony styl portretowy?

W tej chwili jest to fotografia modowa wykonywana na potrzeby czasopism – daje mi nieograniczone możliwości twórcze. Obecnie bardzo cieszę się z odrodzenia estetyki lat 90. i 2000. w fotografii i mediach. To czas, który przeżyłem jako nastolatek, więc wspa-

U góry, z prawej

Rejestruj zdjęcia zza kulis

Zdjęcia zza kulis będą doskonałym dodatkiem do Twojego portfolio. Pozwolą one zobaczyć przyszłym klientom, jak Ty i Twój zespół wcielacie wizję w życie.

Z prawej

Odpowiednie tło

Aby osiągnąć jak najlepsze rezultaty, spróbuj poeksperymentować z różnymi kolorami tła. Będzie to miało duży wpływ na ostateczny wygląd portretu.

Daleko z prawej

Zabawna sesja dla Pepsi

Pete uchwycił urzekające wizualnie ujęcie, łącząc dynamiczny ruch i rekwizyty z pozą modelki.

5 SPOSOBÓW NA UDANY PORTRET

Gotowy obraz

Silny charakter

Ważne jest, aby komunikować się ze swoim modelem w celu nawiązania relacji i stworzenia zrelaksowanej atmosfery na planie zdjęciowym.

Modelka: Jaron Lammens @jaronlammens

Ręce

Dłonie mogą dodać do Twojego portretu to coś. Aby uzyskać jak najlepsze rezultaty, pozwól modelowi zmieniać ich położenie.

Dobrze się baw!

Dzień zdjęciowy może być długi i pracowity, dlatego ważne jest, aby przez cały czas mieć pozytywne nastawienie i współpracować.

niale jest czuć nostalgię i romantyzować tę epokę w fotografii.

Trudno jest założyć swoje własne studio fotograficzne w Londynie?

Myślę, że marzeniem każdego fotografa jest posiadanie własnego atelier, jednak nigdy nie było to tanie, dlatego wielu fotografów wynajmuje swoje studio na godziny. Jeśli chcesz obniżyć koszty utrzymania atelier w Londynie, wynajmuj swoje studio innym fotografom, gdy z niego nie korzystasz. Alternatywnie, jeśli masz już jakieś miejsce, na przykład dodatkowy pokój lub garaż, to możesz stworzyć atelier. To doskonałe rozwiązanie na początek.

Jakie są niezbędne rzeczy, których używasz podczas sesji zdjęciowej?

Tablica inspiracji, czyli moodboard. Pracując z zespołem, konieczne jest, aby wszyscy jego członkowie rozumieli, co próbujesz osiągnąć. Oprócz tego kabel łączący aparat z komputerem i ekran – ważne jest, aby zespół mógł zobaczyć, co się dzieje i czy pomiędzy kolejnymi ujęciami nie należy wprowadzić jakichś zmian. Pomaga także w kierowaniu modelem.

Masz jakieś rady dla aspirujących fotografów?

Wskazówka, którą daję każdemu, kto zaczyna robić portrety, to nauczyć się dobrze komunikować z modelem. Spraw, aby pozująca osoba

czuła się komfortowo i była zrelaksowana. Dobrym sposobem na przełamanie lodów jest – jeszcze zanim w ogóle weźmiesz aparat do ręki – wspólne napięcie się kawy przy stoliku i przerezerwanie moodboardu. Im bardziej są zrelaksowani, tym bardziej autentyczny będzie ich wyraz twarzy i tym pewniej będą pozować. Dzięki temu będziesz mógł także swobodniej kierować swoimi modelami podczas pozowania; wyrażaj się jasno i zwięźle, a co najważniejsze, bądź cierpliwy. Jeśli model nie rozumie, co chcesz uzyskać, poszukaj innych sposobów wyjaśnienia swoich potrzeb, pokaż moodboard lub inne przykładowe obrazy, które mogą w tym pomóc. Zadbaj także o catering dla swojego zespołu i dawaj mu odpocząć – szczęśliwa ekipa oznacza lepsze zdjęcia. Kolejną wskazówką byłoby nauczenie się edycji wykraczającej poza podstawowe korekty. Dowiedz się, jak korygować kolorystykę, retuszować skórę oraz miejscowo rozjaśniać i przyciemniać obrazy. Są to kwestie podstawowe, na które często nie zwracają uwagi początkujący.

Zadbaj także o catering dla swojego zespołu i dawaj mu odpocząć – szczęśliwa ekipa oznacza lepsze zdjęcia!

Modelka: Sally Ann @ann_sally, MUA: Larisa @larisa.mua

Modelka: Sally Ann @ann_sally, MUA: Larisa @larisa.mua

Czerwone linie

Pete zastosował makijaż w kolorze czerwieni, aby dopasować go do koloru tła i nadać portretowi nowoczesny styl.

W ŚWIETLE REFLEKTORA

Spotykamy się z Vince’em Prestonem, aby dowiedzieć się,
jak realizuje swoje sesje zdjęciowe poza studiem

Wszystkie zdjęcia główne © Vince Preston

Właściwe ustawienie aparatu i naciśnięcie spustu migawki może być łatwym zadaniem, ale oddanie na zdjęciu autentycznych emocji wymaga prawdziwych umiejętności. Jak powiedział kiedyś amerykański fotograf David Alan Harvey: „Potrzebujemy interpretacji i inspiracji. Nie musimy wiedzieć, jak coś wygląda, ale co może znaczyć i jakie może wywołać uczucia. Potrzebujemy obrazów, które przemawiają do głębi naszego człowieczeństwa bardziej, niż pragniemy zobaczyć mnóstwo szczegółów”.

W przypadku niektórych gatunków fotografii istotne jest uchwycenie czegoś więcej niż tylko wyglądu uwiecznianego obiektu. Jest to szczególnie prawdziwe w przypadku fotografów realizujących komercyjne sesje w celu promowania firm kojarzonych z określonym stylem życia lub uczuciami. Nie ma lepszej reklamy niż oddanie atmosfery, jakiej może doświadczyć

klient – a to często oznacza fotografowanie poza studiem, co stawia przed profesjonalnym fotografem zupełnie nowe wyzwania.

Opuszczenie strefy komfortu studia fotograficznego na rzecz sesji w terenie oznacza konieczność radzenia sobie z nieprzewidywalnym oświetleniem, ograniczonymi perspektywami i kątami widzenia oraz dodatkową odpowiedzialnością związaną z obsługą klientów i ich szczególnymi wymaganiami. Równie istotny jest także wybór lokalizacji, ponieważ ważne jest, aby znaleźć miejsce, które dobrze łączy się z usługą lub produktem, który fotografujesz.

Właśnie tym zajmuje się fotograf portretowy i eventowy Vince Preston. Chcąc przedstawić swoich klientów i ich usługi w jak najlepszym świetle, Vince nie tylko rejestruje twarze, ale także opowiada historię i buduje wizualną więź z widzami.

Jako fotograf pracujący z klientami poza studiem musisz stawić czoła wielu wyzwaniom.

Powinieneś umieć przystosować się do nieznanego środowiska, a także wykazać się elastycznością i spontanicznością oraz pamiętać, aby spakować do torby sprzęt odpowiedni dla różnych scenariuszy fotograficznych. Spotykając Vince’a, pytam go, jakie są jego priorytety. „Podczas każdej sesji zdjęciowej lub portretowej staram się nie tylko zrobić zdjęcie, ale przede wszystkim opowiedzieć historię” – mówi Vince. „Aby to zrobić, wykorzystuję do tworzenia narracji to, co mnie otacza”.

Praca w różnych środowiskach oznacza, że Vince potrzebuje wielofunkcyjnego sprzętu. Co więc musi mieć w swojej torbie? „Pracując, używam dwóch bezlusterkowców Canona” – mówi. „Lubię mieć prawdziwy podgląd fotografowanej sceny przez wizjer. W porównaniu do korzystania z lustrzanek cyfrowych jest to szybszy i mądrzejszy sposób fotografowania”.

Vince Preston

Vince jest fotografem samoukiem. W 2019 roku zaczął prowadzić własną firmę zajmującą się wykonywaniem portretów rodzinnych i fotografowaniem ślubów, a obecnie ma imponującą listę klientów, w tym znane marki, zleceniodawców komercyjnych, celebrytów i gwiazdy West Endu. W tym roku Vince zdobył tytuł najlepszego fotografa w konkursie Best Corporate Events & Wedding Photographer 2023 w ramach Midlands Enterprise Awards. Więcej zdjęć Vince’a można obejrzeć na stronie: lifeinpixels.co.uk.

📷 @life_in_pixels_your_adventure

„To więzi, które
zbudujesz, tworzą
portret, a nie
sam obraz”

Zyskaj większą pewność siebie

O budowaniu postawy budzącej zaufanie klienta

„Pierwszą rzeczą, którą należy zrobić, to powiedzieć sobie, że wolno popełniać błędy. Nie zliczę, ile razy doświadczyłem porażki, ale porażka oznacza, że uczysz się, w jaki sposób zrobić coś lepiej. Nie ma nic złego w byciu sfrustrowanym, jeśli tylko wyciągniesz z tego wnioski i pójdziesz do przodu. Idź i twórz – sfotografuj coś, co jest dla Ciebie ważne i co Cię pasjonuje. Jeśli nie przepadasz za tym gatunkiem, będzie to od razu widoczne w Twoich pracach”.

„Nie podążaj cudzą ścieżką, zamiast tego znajdź swoją niszę.

W dzisiejszym świecie łatwo jest dać się wciągnąć w ekscytację mediami społecznościowymi oraz rywalizację o lajki i obserwujących. Ale porównywanie się z innymi jest stratą czasu i energii. Wszyscy jesteśmy twórczy w różnych obszarach, więc skup się na swoich osiągnięciach.

Spójrz wstecz na swoje poprzednie prace, aby zobaczyć, jak daleko zaszedłeś, i bądź dumny z tego, co osiągnąłeś. Wtedy możesz powiedzieć: Wow, zobacz dokąd zaszedłem. Tak właśnie robię”.

Przez ostatnie dwa lata głównym korpusem Vince'a był Canon R5.

„Mam też Canona R. Używam obu, ale najbardziej lubię R5, zwłaszcza gdy fotografuję przy słabym oświetleniu” – mówi. „Ten aparat radzi sobie dobrze, nawet gdy muszę zwiększyć czułość matrycy. Dzięki dwóm gniazdom na karty pamięci mogę zapisywać zdjęcia w formacie RAW na dwóch nośnikach, co daje mi spokój ducha”.

Biorąc pod uwagę, że podczas fotografowania swoich klientów w akcji prawdopodobnie będzie miał ograniczony czas na wymianę optyki, ciekawi mnie, jakich obiektywów używa Vince. „Na co dzień w mojej torbie zawsze znajdują się obiektywy 28–70 mm f/2 i 85 mm f/1,2. Te dwa modele pozwalają mi uchwycić niemal wszystko, od ślubów po portrety, świetnie sprawdzają się nawet w fotografii wydarzeniowej” – mówi.

Według Vince'a niezbędne do realizacji założeń przedstawionych w briefie jest posiadanie planu awaryjnego obejmującego dostęp do różnych obiektywów. Opowiada mi o swoich doświadczeniach związanych z pracą, w której zatrudniono go do zrobienia zdjęć „główek” dla jednej z komercyjnych marek. „Wytyczne były jasne, więc spakowa-

łem obiektyw 85 mm, jak robię to zwykle. Kiedy jednak przybyłem na miejsce, zdałem sobie sprawę, że przestrzeń jest o wiele za mała, aby używać tego rodzaju optyki. Więc zamiast niego musiałem użyć drugiego szkła – zoomu 28–70 mm”.

Pracując poza studiem, fotografowie muszą wziąć pod uwagę o wiele więcej czynników, szczególnie podczas dokumentowania jedynych w swoim rodzaju wydarzeń, takich jak wesela czy występy gwiazd West Endu. Vince podkreśla tutaj olbrzymie znaczenie odpowiedniego przygotowania. „Sprzętu do takich sesji nigdy nie jest za dużo” – mówi. „Pogoda i środowisko zawsze są zmienne, dlatego pakuję co najmniej dwie karty pamięci i dodatkowe baterie”.

Przed udaniem się na miejsce Vince dokładnie sprawdza, czy spakował wszystko do torby. „Następnie zawsze jeszcze raz przeglądam brief i wyznaczam trasę, aby mieć pewność, że dotrę na czas” – wyjaśnia. Fotografując w nowym otoczeniu, Vince sprawdza nie tylko trasę, ale także możliwość zaparkowania auta. „Moim głównym zmartwieniem jest dostępność parkingu, ponieważ muszę także zanieść na miejsce cały sprzęt”.

Sesja, którą dzisiaj realizujemy, jest przeznaczona na potrzeby pro-

Sprzęt fotograficzny Vince'a

1 Przenośny system oświetleniowy Do fotografowania poza studiem niezbędny jest profesjonalny zestaw oświetlenia, np. Profoto B10. Do tej sesji Vince użył czaszy modelującej marki OCF, która jest jednym z ponad 120 narzędzi do kształtowania charakteru światła dostępnych w tym systemie. W przypadku portretów Vince ustawił czaszę pod kątem 45 stopni z prawej strony tancerki. Ta technika oświetlenia zapewni modelowi dodatkową głębię i poprawia jakość oświetlenia zarówno skóry, jak i stroju.

2 Oświetlenie sceniczne Jeśli tylko ma taką możliwość, Vince lubi angażować do swoich sesji takich ludzi jak inżynierowie oświetlenia i dźwięku. Podczas sesji dla programu *The Magic of Dance* zintegrował oświetlenie sceniczne, wykorzystując wąski strumień światła do podświetlenia tancerki. Choć praca z nowymi aranżacjami oświetleniowymi poza studiem może być wyzwaniem, to osiągnięcie wyjątkowych i imponujących rezultatów często warto jest

dodatkowego wysiłku.

3 Karta próbnika kolorów To narzędzie pomaga Vince'owi w najlepszy możliwy sposób zarządzać kolorystyką, zapewniając wierność odwzorowania barw na jego obrazach. Jest to ważne w przypadku portretów i odcieni skóry. W tym przypadku Vince stosuje technikę zwaną subiektywną kalibracją kolorów. Po ustawieniu zapisu zdjęć w plikach RAW i dostosowaniu oświetlenia wykonuje zdjęcie testowe za pomocą próbnika kolorów umieszczonego przed uwiecznianą osobą.

4 Monitorowanie na ekranie Vince używa tabletu do oceny kolorystyki sceny, dzięki czemu może precyzyjnie nadzorować cały proces. Urządzenie to jest połączone z aplikacją, która wykrywa prawdziwe kolory sceny w oparciu o analizę barw ze sfotografowanego próbnika. Vince zapisuje swoją próbkę referencyjną jako określony profil barwny, co później znacznie ułatwia mu edycję kolorów w Lightroomie.

gramu *The Magic of Dance*. „Mam przyjemność fotografować niezwykle utalentowanych ludzi, a nawet mistrza świata” – mówi podekscytowany Vince. W programie wśród wykonawców występują gwiazdy West Endu: Vincent Simone, Faye Huddleston i Victoria Martin, a także Ian Waite, profesjonalny brytyjski tancerz, nauczyciel i choreograf, oraz piosenkarz Jai McDowall, który zamienił mikrofon na buty do tańca. Jasne jest, że nie jest to „normalna” sesja portretowa, wymaga ona uchwycenia akcji, emocji i dramatyzmu. Stawia także przed Vince'em kilka wyzwań, w tym w zakresie oświetlenia i konieczność zamrożenia tanecznych ruchów profesjonalistów. „Kluczowe dla tej sesji będzie

oświetlenie” – mówi. „Wiedziałem, że będę ich fotografować na scenie, co może być trudne, więc spakowałem cały system oświetlenia Profoto B10, czaszę modelującą i softbox. To skuteczny system oświetlenia, ale także praktyczny w transporcie”.

Vince ma tylko godzinę na wykonanie zarówno portretów, jak i uwiecznienie scen tanecznych. Jakie są zatem jego priorytety przy tak ograniczonym czasie? „Z ludźmi, których chcę sfotografować, staram się zawsze spędzić najpierw trochę czasu. Myślę, że jest to jedna z najważniejszych rzeczy, które powinien zrobić fotograf. Nawet jeśli to tylko kilka minut na zadanie pytania o to, jak mija im dzień, to znalezienie wspólnej płaszczyzny porozumienia

naprawdę może sprawić, że sesja będzie udana” – mówi.

„Człowiek nie tylko sam staje się bardziej zrelaksowany, ale jest to również widoczne na zdjęciach. W ich oczach widać wówczas, tę więź, którą zbudowałeś, i to ona wpływa na to, że powstaje portret, a nie zwykłe zdjęcie”. Vince miał szczęście spotkać się z artystami już wcześniej, podczas rozmowy o występie i o tym, co zainspirowało ich do zostania tancerzami.

Jak przewidywał, największym problemem podczas fotografowania występów na scenie jest prawidłowe ich oświetlenie. Ma ono kluczowe znaczenie dla atmosfery zdjęć i uzyskania ostrych obrazów szybko poruszających się artystów. „Taniec jest

Fotografuj seriami

Fotografując klientów w akcji, Vince stara się robić zdjęcia w trybie zdjęć seryjnych. W takim ustawieniu aparat rejestruje wiele klatek w ciągu zaledwie jednej sekundy.

formą opowiadania historii i dramatu. Aby móc to pokazać na zdjęciach, musisz współpracować na miejscu ze wszystkimi, od techników oświetlenia i inżynierów dźwięku po właścicieli obiektu. Wiedzą oni, co jest możliwe i mogą pomóc osiągnąć pożądany wizerunek” – wyjaśnia.

Vince podzielił się pomysłami z inżynierem oświetlenia Paulem Tarrem, który odtworzył oświetlenie z każdej sceny telewizyjnego programu. „Ustawię swoją głowicę błyskową B10 z nałożoną na nią czaszą modelującą. Chcę zachować atmosferę i klimat tego miejsca. Kluczem do podkreślenia dramatyzmu jest skierowanie tylko jednej lampy na obiekt, a jednocześnie unikanie jego nadmiernego oświetlenia”. Dzięki takiej konfiguracji Vince sprawia, że obraz wygląda trójwymiarowo, a widz ma wrażenie bycia na scenie razem z wykonawcami.

Gdy Vince wybiera ustawienia aparatu, jego priorytetem jest sku-

pienie się na tancerzach w akcji i uchwycenie nastrojowego oświetlenia. Używa zamontowanego na aparacie Canon R5 obiektywu 85 mm f/1,4, który w warunkach słabego oświetlenia pozwala użyć bardzo dużego otworu przysłony. Koncentruje się na śledzeniu oczu, ale włącza w aparacie tryb wykonywania zdjęć seryjnych z dużą częstotliwością i rejestruje 20 kl./s, co jest wartością wystarczającą, aby dotrzymać kroku tancerzom. „Mogę uchwycić każde ujęcie z niezwykłą precyzją, zachowując jednocześnie poczucie dramatyzmu” – mówi.

Dni zdjęciowe poza studiem mogą być naprawdę długie, a Vince zaczął przygotowywać swój sprzęt i wyruszył w drogę na miejsce parkingowe około 8 godzin temu. Jednak teraz na kartach pamięci ma już wszystkie zdjęcia. „Pomimo długich godzin pracy i przygotowań sesja była tego warta” – mówi. „Było to przyjemne doświadczenie

nie tylko dla mnie, bo otrzymałem również świetne opinie od tancerzy. Doskonale się bawili i powiedzieli mi, że sesja była bardzo naturalna. Jednak bez tych niesamowitych ludzi nie mogłaby się odbyć”.

Zanim nasze drogi się rozejdą, Vince dzieli się jeszcze kilkoma radami dla początkujących fotografów.

„Najważniejsza wskazówka – która doprowadziła mnie tu, gdzie jestem dzisiaj – to być miłym dla wszystkich, których spotykasz, i wywierać jak najlepsze wrażenie, nawet jeśli masz zły dzień. Twoje nastawienie wpływa na klientów. Przygotuj się, komunikuj, skoncentruj i dobrze się baw”.

Ulubiony sprzęt fotograficzny Vince'a

1 Plecak Profoto Pakując się na sesję, Vince potrzebuje torby, która zabezpieczy jego sprzęt w transporcie. Musi być ona także praktyczna podczas pracy w zatłoczonych miejscach. Ten plecak pozwala osobno przechowywać każdy element zestawu, co bardzo ułatwia dostęp do sprzętu.

2 Canon EOS R5 Forma aparatu EOS R i funkcjonalność EOS 5D w połączeniu z profesjonalnym autofokusem EOS-1D X sprawiają, że ten model doskonale sprawdza się w przypadku fotografów uprawiających różne gatunki. Korpus radzi sobie dobrze przy wysokich ustawieniach czułości matrycy, zapewniając Vince'owi większą elastyczność w warunkach słabego oświetlenia.

3 Canon RF 85 mm f/1,2L USM Ten obiektyw Vince'a ma idealną ogniskową do portretów i wprowadza jedynie minimalne zniekształcenia geometryczne. Maksymalny otwór przysłony o wartości f/1,2 zbiera wystarczającą ilość światła w przypadku fotografowania scen przy słabym oświetleniu i umożliwia uzyskanie pięknego efektu *bokeh* bez utraty jakości obrazu.

4 Canon RF 28-70 mm f/2L USM Ten wszechstronny obiektyw pozwala Vince'owi dostosować kompozycję do każdej sytuacji. Z powrotem może rywalizować z czterema stawkami, nie ustępując im pod względem ostrości rejestrowanego obrazu. Obiektyw ten sprawdza się szczególnie dobrze w fotografii eventowej.

5 Profoto B10 Vince korzysta z systemów oświetleniowych Profoto, głównie z B10. Ten wszechstronny zestaw jest wyposażony w funkcję płynnej regulacji natężenia światła i koloru. Działa na baterie, które można ładować, co eliminuje potrzebę stosowania kabli podczas sesji.

6 SanDisk Extreme Pro Niezawodna i szybka karta pamięci jest niezbędna. Vince potrzebuje nośnika o minimalnej prędkości zapisu 1200 MB/s i pojemności co najmniej 256 GB do robienia portretów, ale także fotografowania akcji w trybie zdjęć seryjnych wykonywanych z dużą częstotliwością.

SPRAWDZONE SPOSOBY NA PORTRETY WE WNĘTRZACH

Oto nasz przewodnik po technikach stosowanych przez profesjonalistów, podczas sesji portretowych realizowanych w pomieszczeniach.

Wykonywanie portretów we wnętrzach, czy to w hotelu, czy w czyimś salonie, otwiera przed Tobą mnóstwo kreatywnych możliwości – sesje takie mogą być bardziej ekscytujące niż zwykłe fotografowanie w atelier i zapewniać znacznie więcej kontroli niż podczas robienia zdjęć w plenerze, gdzie jest się zdany na łaskę żywiołów.

Możliwości oświetlenia modeli, jakie daje fotografowanie we wnętrzach, są nieograniczone – zaczynając od wykorzystania naturalnego światła wpadającego przez okna i sztucznego oświetlenia zastanego w pomieszczeniu, po użycie lamp błyskowych lub świecących światłem ciągłym. Bez względu na to, jak bardzo profesjonalny jest Twój sprzęt oświetleniowy i jak bardzo złożone chciałbyś tworzyć aranżacje, będziesz zaskoczony tym, jak niesamowicie efektywne obrazy można robić przy wykorzystaniu nawet najbardziej podstawowego zestawu głowic błyskowych. Sesja we wnętrzach to wciąż jeden z najłatwiejszych sposobów wykonywania zdjęć portretowych, ponieważ w niemal każdym pomieszczeniu znajdują się okna oraz różne źródła światła sztucznego, które można wykorzystać. Udane portrety we wnętrzach mogą mieć bardzo różny wygląd, od miękkich i naturalnych ujęć po ostre i teatralne, a zastosowane oświetlenie może zupełnie odmienić nastrój panujący w pomieszczeniu.

Oprócz modelu możesz też uchwycić na portrecie otaczającą go przestrzeń, co pozwoli dodać zdjęciu kontekst i charakter, lub całkowicie je wyeliminować, fotografując osobę na tle zwykłej ściany lub ustawiając oświetlenie tak, aby uzyskać niemal studyjny obraz. Kluczem do sukcesu jest właściwe podejście. Profesjonalny fotograf Jerry Ghionis (jerryghionis.com) mówi, od czego najlepiej jest zacząć: „Musisz zrozumieć, że każdy pokój, do którego wchodzisz, jest jak studio. Okno to duży softbox, żarówki w lampach sufitowych są jak reflektory żarowe i tak dalej. Zachęcam fotografów, aby najpierw weszli do pokoju, zgasili wszystkie światła i zasunęli zasłony lub żaluzje. Następnie lekko rozsuwamy zasłony, po czym otwieramy je całkowicie, aby móc przyjrzeć się różnym właściwościom światła, z którym masz do czynienia. Zasłoń zasłony, włącz sztuczne oświetlenie i ponownie oceń charakter światła, w jakim masz zamiar pracować. Zasadniczo musisz przyjrzeć się temu, jakie światło będzie emitować każde z jego źródeł niezależnie od siebie, a następnie w połączeniu z drugim. W ten sposób szybko odkryjesz mnóstwo świetnych pomysłów”.

Z lektury następnych kilku stron dowiesz się, jak wykorzystać możliwości oferowane przez różne źródła światła: od naturalnych promieni słońca wpadających przez okno, poprzez sztuczne oświetlenie pomieszczenia, aż po doświetlanie swoich ujęć za pomocą flesza. Oprócz tego poznasz też różne kreatywne sposoby wykonywania portretów w obrębie czterech ścian.

Wprowadź kontekst

Kiedy światło jest szczególnie jasne, możesz poprosić modelkę o przejście w głąb pokoju, wykorzystując jego wnętrze, aby dodać obrazowi kontekstu.

ŚWIATŁO WPADAJĄCE PRZEZ OKNO

Zobacz, jak pięknie oświetlić swoją modelkę przy użyciu światła naturalnego

Najłatwiej dostępnym źródłem światła podczas wykonywania sesji portretowych w pomieszczeniach jest światło dzienne wpadające przez okno. Chociaż nie zawsze ma się gwarancję, że światło słoneczne stworzy mocny strumień, to nawet w pochmurny dzień będziesz miał do czynienia ze światłem rozproszonym, które można wykorzystać do skutecznego oświetlenia obiektów.

Główną różnicą między światłem wpadającym przez okno a lampą błyskową i innymi źródłami światła ciągłego jest to, że nie można łatwo nim poruszać ani zmieniać jego mocy; zamiast tego musisz prosić o zmianę pozycji swojego modelu, używając przy tym zasłon i rolet, aby kierować światłem i je kontrolować. Nijaz Turdaliev (500px.com/nijazturdaliev) wyjaśnia, że podczas fotogra-

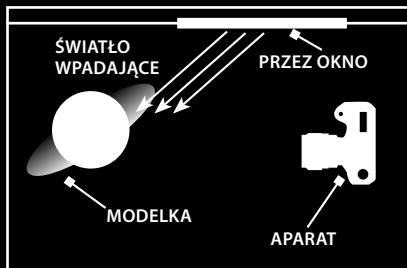
fowania w świetle z okna koncepcja zdjęcia musi zostać zbudowana wokół światła, a nie wokół samego pomysłu. W przeciwieństwie do fotografowania w studiu istnieją jednak wówczas pewne ograniczenia, ale z pewnością nie tak restrykcyjne jak przy robieniu zdjęć w plenerze. Podczas korzystania ze światła słonecznego wpadającego przez okno światło będzie stale się zmieniać, dlatego niezbędne jest dysponowanie odpowiednim sprzętem i możliwością wyboru określonych ustawień aparatu.

Maxim Guselnikov (maxguselnikov.com) szczególnie lubi wykonywać portrety w świetle naturalnym ze względu na jego miękkość, charakter i sposób rozchodzenia się w obrębie sceny. „Dla mnie wykorzystanie naturalnego światła to

najlepszy sposób na korzystne przedstawienie każdego modelu, a do tego pasuje ono do każdego wnętrza”. Wyjaśnia, że jedną z wielkich zalet naturalnego światła jest to, że pora dnia i pogoda mogą całkowicie zmienić nastrój panujący w pomieszczeniu – w słoneczny dzień będziesz miał do dyspozycji mocne, ciepłe światło, zaś w pochmurny może być ono trochę chłodniejsze i bardziej rozproszone, natomiast podczas zachodu słońca będzie miękkie, ale ukierunkowane i o intensywnie cieplej temperaturze barwowej. Różne właściwości światła naturalnego mogą całkowicie zmienić wygląd i atmosferę obrazu. Jak wyjaśnia Matt Osborne (matthewosbornephoto.com), planując sesję portretową przy świetle wpadającym przez okno, należy wziąć

STWÓRZ OŚWIETLENIE REMBRANDTOWSKIE

Wykorzystaj moc światła wpadającego przez okno i stwórz tradycyjne oświetlenie inspirowane malarstwem tego słynnego artysty

1 Upozuj modelkę Aby uzyskać pożądany efekt, ustaw modelkę tak, aby była obrócona pod kątem około 45 stopni względem okna i jednocześnie nieco od niego odsunięta.

2 Konfiguracja Aby poprawnie naświetlić najjaśniejszą stronę twarzy fotografowanej osoby, zachowując jednocześnie głębokie cienie, użyj punktowego pomiaru światła. Być może będziesz musiał również zastosować ujemną kompensację ekspozycji.

DOBRA RADA: ZACIEMNIJ POKÓJ Ten efekt wygląda najlepiej w odpowiednio słabym oświetleniu, więc być może będziesz musiał użyć czegoś, aby zasłonić część okna.

FOTOGRAFUJ POD ŚWIATŁO

Użyj swojego okna do podświetlenia modelu w celu stworzenia artystycznych, niemal sylwetkowych portretów

1 Zdecyduj, w jakim obszarze dokonać pomiaru światła Jeśli chcesz, aby modelka była na zdjęciu względnie ciemna, musisz dokonać pomiaru punktowego światła w obszarze sceny oświetlonej przez jego promienie wpadające przez okno. Pomiar w obszarze zacienionym mógłby zbyt mocno zwiększyć ekspozycję.

2 Kompensacja ekspozycji Może się okazać, że uzyskasz w ten sposób ujęcie sylwetkowe, które jest bardziej teatralne, niż byś chciał, więc skompensuj nieco dodatnio ekspozycję. Ogólnie rzecz biorąc, wartość +2 EV powinna być wystarczająca, aby wyraźnie rozjaśnić portret.

DOBRA RADA: ZDJĘCIE W JASNEJ TONACJI Aby uzyskać inny efekt, dokonaj pomiaru w nieoświetlonym obszarze sceny i rozważ możliwość dodatkowego użycia blendy.

PORTRET W ŚWIETLE WPADAJĄCYM PRZEZ OKNO

pod uwagę kilka rzeczy, w tym to „na jaką stronę świata wychodzi okno (tj. na północ, południe, wschód czy zachód) oraz panujące na zewnątrz warunki pogodowe (a dokładniej, jak jasny jest dzień). „Gdy niebo jest mocno zachmurzone, staram się pracować bliżej okna, aby móc maksymalnie wykorzystać dostępną ilość światła, natomiast jeśli dzień jest jasny, mogę fotografować w głębi pomieszczenia z dala od okien. Kolejną rzeczą do rozważenia jest to, czy okno ma roletę lub firankę, która może pomóc kontrolować sposób rozchodzenia się światła. Firanka może działać jako świetny dyfuzor zmiękczający światło, a roleta w razie potrzeby blokować bardzo jasne światło”.

Osborne dodaje, że „okno wychodzące na północ daje bardzo miękkie, rozproszone światło, jest więc ono idealne do stwarzania wrażenia użycia softboksa. Światło ciągłe, takie jak to padające z okna, ułatwia również zobaczenie, jak będzie wyglądała oświetlona nim twarz, podczas gdy w przypadku użycia głowic błyskowych zwykle trzeba zrobić zdjęcie, aby ocenić powstający efekt i stopniowo coraz lepiej ustawiać lampę”. Wpadające przez okno światło ciągłe jest dla fotografów portretowych świetnym narzędziem pracy, ponieważ jeszcze przed naciśnięciem spustu migawki pozwala zobaczyć, jak rozkładają się cienie na fotografowanym obiekcie – znacznie ułatwia to dopasowanie światłocienia do pożądanego wyglądu, bez elementu zaskoczenia i niepewności, jakie mogą się wiązać z użyciem lampy błyskowej.

Innym czynnikiem, który musisz wziąć pod uwagę podczas robienia portretów przy świetle wpadającym przez okna, jest ich rozmiar – większe okna oczywiście zapewnią więcej światła. Mniejsze okna dają z kolei więcej możliwości twórczych, ale musisz wówczas ustawiać modela bliżej źródła światła.

WYKORZYSTANIE LOKALIZACJI

Guselnikov wyjaśnia, że „chodzi o otoczenie”. Czasami obraz może być pozbawiony charakteru i wydawać się niekompletny, jeśli na zdjęciu nie będzie widać żadnych elementów lokalizacji, dlatego ważne jest, aby wykorzystać jej kolorystykę, atmosferę i charakter. „Uwielbiam ukazywać związek między miejscem fotografowania a tematem”.

ARANŻACJA OŚWIETLENIA

Modelka została ustawiona pod kątem 45 stopni do okna, ale jej twarz jest nieco bardziej skierowana w stronę światła, co umożliwiło podkreślenie jej rysów, dzięki czemu oglądający może od razu skupić się na oczach i ustach.

PRZYSŁONA

W tym przypadku, aby uzyskać prawidłową ekspozycję w stosunkowo słabym świetle, ale bez zbytniego zmniejszania głębi ostrości obrazu, zastosowano przysłonę f/3,5.

OBIEKTYW

Ten zachwycający portret został wykonany przy użyciu obiektywu 50 mm, który pozwolił stworzyć pięknie ostry i jasny obraz.

WYKORZYSTAJ ŚWIATŁO ZASTANE

Twórz nastrojowe portrety, używając sztucznych źródeł światła zastanych na lokacji

Prawdopodobnie każde pomieszczenie, w którym będziesz robił zdjęcia, będzie miało zainstalowane jakieś oświetlenie. Fotografowie unikają korzystania z lamp, żyrandoli i kinkietów z żarówkami wolframowymi lub fluorescencyjnymi ze względu na wprowadzaną przez nie niepożądaną dominantę barwną, jednak zdaniem Ghionisa takie źródła światła „mogą tworzyć nastrój i teatralny klimat, a także dodawać portretom faktury, głębi i trójwymiarowości”.

„Powodem, dla którego tak bardzo lubię wykorzystywać zastane lampy i zwyczajnie manipulować emitowanym przez nie światłem, jest to, że każda lokalizacja jest oświetlona zupełnie inaczej” – wyjaśnia Ghionis. „Gdybym miał używać tych samych źródeł światła podczas każdej sesji, wszystkie moje prace zaczęłyby wyglądać tak samo”.

Zainstalowanych w pomieszczeniu na stałe światła oczywiście nie można przesuwac i rzadko kiedy można je przyciemniać, więc należy uważnie pilnować rozkładu cieni na twarzy modelki. Podobnie jak w przypadku światła wpadającego przez okno, zaletą wykorzystywania lamp znajdujących się w pomieszczeniu jest to, że będziesz mógł dokładnie zobaczyć, jak układają się we wnętrzu cienie jeszcze przed wyzwoleniem migawki. Dolne oświetlenie może potencjalnie tworzyć bardzo niekorzystne dla wyglądu cienie na twarzy fotografowanej osoby, dlatego, aby je rozjaśnić, możesz użyć blendy lub zmienić pozę modelki.

Ważną rzeczą dla Ghionisa jest upewnienie się, że kolor skóry modelki wygląda realistycznie, a jednocześnie jej odcień nie jest zbyt zmieniony wskutek oddziaływania oświetlenia o temperaturze barwowej lamp żarowych. „W ogóle nie interesuje mnie mieszanie ze sobą na jednym obrazie źródeł światła o różnych temperaturach barwowych” — mówi Ghionis. „Stosowanie oświetlenia mieszanego przeważnie nie jest zalecane. Ale tak naprawdę nie jest ono ani dobre, ani złe – wszystko zależy od subiektywnego punktu widzenia artysty. Uwielbiam zestawiać ze sobą na zdjęciu kontrastujące odcienie i kolory, ponieważ wzajemnie się wzmacniają. Na przykład źródło ciepłego światła może wyglądać jeszcze cieplej, jeśli dopełni je światło o chłodniejszym odcieniu”.

Korzystanie wyłącznie ze światła zastanego w pomieszczeniu pozwala zazwyczaj tworzyć nastrojowe ujęcia, ale czasami mieszanie go ze światłem naturalnym może stworzyć przyjemną atmosferę, zachowując jednocześnie charakter i klimat wnętrza. Guselnikow często używa światła wpadającego przez okno jako źródła światła głównego, zaś sztucznego światła zastanego jako tylko-bocznego. Wyjaśnia, że „oświetlenie konturowe pomaga wyodrębnić obiekt z tła, a mieszanie temperatur barwowych światła zwykle tworzy naprawdę intrygującą atmosferę”.

POMYŚL O KOMPOZYCJI

Niektórzy fotografowie wolą tworzyć zdjęcia owiane aurą tajemniczości, celowo ukrywając źródło światła. Jednak wykorzystanie zainstalowanych w pomieszczeniu lamp, w tym tych widocznych w kadrze, może nadać scenie zupełnie inny wymiar – sprawiając, że będzie ona bardziej realistyczna i bliższa życiu.

Powyżej

Bogate kolory

Maksymalne wykorzystanie istniejących w pomieszczeniu źródeł światła może pomóc w stworzeniu naprawdę spektakularnych efektów, które z pewnością nie byłyby możliwe lub łatwe do odtworzenia za pomocą oświetlenia błyskowego.

Z prawej

Uderzająca kompozycja

Aby uzyskać naprawdę ciekawy efekt, możesz wkomponować w kadr sztuczne oświetlenie zainstalowane w pokoju.

Daleko z prawej

Mieszanka światel

W przypadku tego obrazu Ghionis połączył światło pochodzące z kinkietów i świec rozstawionych na stole, aby uzyskać bardzo ciepłe i nastrojowe ujęcie.

UCHWYĆ ATMOSFERĘ

Jerry Ghionis podpowiada jak robić nastrojowe portrety w słabym świetle w pomieszczeniach

STWÓRZ NASTROJOWE ODBICIE

Światło wpadające przez okno może nie tylko oświetlić obiekt, możesz również wykorzystać samą szybę do stworzenia odbicia.

DODAJ SPEKTAKULARNOŚCI

Jeśli znajdujesz się w pomieszczeniu, w którym źródło światła znajduje się u góry i blisko ściany, a do tego świeci w dół, możesz użyć go do stworzenia bardzo teatralnego obrazu. Ustawiając twarz fotografowanej osoby w stronę światła, podkreślisz kości policzkowe twarzy i linię szczęki.

UPOZUJ W STRONĘ ŚWIATŁA

Kierunek padania światła emitowanego przez lampy w pomieszczeniu często może podsunąć pomysł na pozę. W tym przypadku chciałem wykorzystać lampę, ale potrzebowałem jakoś uzasadnić pochylenie się panny młodej, żeby móc ją oświetlić. Dzięki temu, że obejmowała pana młodego, mogłem ustawić ją w idealnej pozycji.

BADŹ ŚWIADOMY CIENI

Kiedy używasz górnego światła, modelka musi odchylić twarz w taki sposób, aby cień tworzony przez jej nos nie przecinał linii jej warg.

UPEWNIJ SIĘ, ŻE OBIEKT JEST WYSTARCZAJĄCO JASNY

Zazwyczaj chcesz, aby najjaśniejszym obszarem obrazu był główny temat, więc pamiętaj o tym, umieszczając w kadrze źródło światła.

UŻYJ ŚWIATŁA ŚWIEC

Kiedy wykorzystujesz płomień świec jako źródło światła, pada ono na twarze fotografowanych osób od dołu – nie jest to jednak dobry kąt do oświetlania obiektów. Poproś wówczas modeli, aby pochylili się do przodu, tak aby ich twarze były zwrócone jak najbardziej równolegle do źródła światła.

OŚWIETLENIE CIĄGŁE

Inną możliwością jest wykorzystanie świecących światłem ciągłym lamp diodowych. Ich zaletą jest to, że pozwalają one zobaczyć, jak ich światło wpłynie na wygląd sceny jeszcze przed wyzwoleniem migawki aparatu. Zostały zaprojektowane specjalnie do fotografii i zapewniają pełną kontrolę nad ich mocą oraz sposobem ustawienia.

NAUCZ SIĘ ŚWIATŁA BŁYSKOWEGO

Dodaj nowy wymiar do zdjęć portretowych

Jeśli chcesz mieć większą kontrolę nad wyglądem zdjęć wykonywanych w pomieszczeniach, możesz dodać do tworzonej przez siebie aranżacji oświetlenia światło lampy błyskowej. Można to zrobić na dwa podstawowe sposoby: albo całkowicie zdominować oświetlenie zastane błyskiem flesza przyciemniając tło, albo zrównoważyć światło błyskowe z oświetleniem otoczenia, aby uzyskać bardziej nastrojowe i bogatsze kontekstowo ujęcie.

Możesz użyć prostych lamp błyskowych lub głowic studyjnych. Profesjonalna fotografka ślubna Laura Pečkauskienė (laurapeckauskiene.com) wyjaśnia: „Nie używam dużych lamp błyskowych, ponieważ dzięki małym fleszom z gorącą stopką jestem bardziej mobilna i mogę szybko i łatwo zmienić aranżację planu”. Aby zrobić bardzo efektowne zdjęcia swojej modelce, Laura użyła lampy błyskowej, której światło pozwoliło całkowicie wyizolować postać z otoczenia i tła.

Inna profesjonalistka Clay Cook (claycookphotography.com) woli stosować raczej podejście oparte na równoważeniu oświetlenia: „Po pierwsze, zawsze bierz pod uwagę światło zastane i zmierz ekspozycję dla otoczenia. Ważnym aspektem mojej pracy jest używanie długich czasów otwarcia migawki przy słabym oświetleniu. Zawsze staram się uchwycić panującą w pomieszczeniu atmosferę, aby moje portrety były bardziej naturalne i realistyczne. Należy pamiętać, że czas otwarcia migawki kontroluje tylko ekspozycję dla światła otoczenia, z kolei wiel-

kość otworu przysłony wpływa na to, jak mocno rozjaśni zdjęcie światło błyskowe (i po części światło zastane), dlatego wydłużając po prostu sam czas naświetlania, możesz zwiększyć ekspozycję dla światła otoczenia bez zmieniania ekspozycji dla światła lampy. Podkreśl atmosferę, a następnie dodaj portretowi spektakularności za pomocą źródła światła sztucznego. Chodzi przy tym o to, aby światło flesza przypominało swoim charakterem światło naturalne. Aby zachować ostrość obrazu przy stosowaniu długich czasów otwarcia migawki, użyj solidnego statywu i poproś modela, aby starał się pozostawać w bezruchu”.

Decydując się na mieszanie światła pochodzącego z różnych jego źródeł, możesz mieć problem ze zbalansowaniem bieli na zdjęciu. Cook stwierdza: „Najlepiej unikać sytuacji, w których jedna scena oświetlona jest światłem fluorescencyjnym, dziennym i żarowym. Ale jeśli już musisz fotografować w takich trudnych warunkach, ustaw balans bieli dla światła dziennego lub wprowadź niestandardową wartość temperatury barwowej w kelwinach, co sprawi, że cały obraz będzie miał ciepłą kolorystykę. Następnie, na etapie przetwarzania końcowego zrównoważ całe oświetlenie zgodnie z własnym gustem”.

Podczas używania lamp błyskowych lub głowic studyjnych w pomieszczeniach może wystąpić kilka problemów. „W przypadku stosowania głowic błyskowych we wnętrzu, w którym obecne jest

Powyżej Uderzający obraz czarno-biały

Czasza modelująca została umieszczona po lewej stronie aparatu pod kątem 45 stopni, nad modelką, a za nią ustawiono jeszcze czarną zastawkę. Parametry ekspozycji: 1/125 s, f/6,3, ISO 100.

Na sąsiedniej stronie, z lewej Staranna aranżacja oświetlenia

Także ten portret został zrobiony przy użyciu czaszy modelującej, znajdującej się z lewej strony aparatu, ustawionej pod kątem 45 stopni i nad głową modelki. Parametry ekspozycji: 1/125 s, f/5, ISO z 100.

ZMODYFIKUJ ŚWIATŁO

Osiągnij pożądany efekt, dobierając odpowiedni modyfikator światła

Strumienica

Użyj strumienicy, aby móc kontrolować kierunek padania i szerokość wiązki światła, co pozwoli tworzyć teatralne, stonowane portrety.

Czasza modelująca

Świetlnie nadaje się do oświetlania portretów. Światło wytwarzane przez czasze modelujące dość szybko zanika, co ułatwia kształtowanie cieni na twarzy fotografowanej osoby i uwiadczenie faktury jej skóry.

Maskownica

Dostępne w wielu różnych formach i pozwalające tworzyć rozmaite efekty maskownice mogą być pomocne przy wykonywaniu znacznie bardziej kreatywnych portretów. Popularnym wyborem jest maskownica tworząca efekt światła wpadającego przez żaluzje.

PORTRETY W POMIESZCZENIACH

już światło zastane, światło błyskowe może być przesycone, zbyt silne lub wyglądać sztucznie” – wyjaśnia Clay. „Dlatego staraj się, aby oświetlenie było jak najbardziej naturalne, spraw, by było miękkie, a reszta sama się ułoży”.

Inna metoda używania lampy błyskowej w pomieszczeniach polega na odbijaniu jej światła od różnych powierzchni w celu jego rozproszenia i uzyskania bardziej miękkiego oświetlenia niż w przypadku skierowania go bezpośrednio na temat.

„Najważniejszym aspektem odbijania światła jest upewnienie się, że sufit lub powierzchnia, od której jest ono odbijane, nie wprowadza żadnej dominanty kolorystycznej. Jeśli zrobisz to prawidłowo, odbite światło w pomieszczeniu może wyglądać niezwykle pięknie i naturalnie” – wyjaśnia Clay Cook.

Osborne mówi, że światło odgrywa dominującą rolę w jej fotografii. „Często używam głowic błyskowych, aby naśladować światło dzienne lub je wzmocnić. Światło ciągle może dać mi wyobrażenie o wyglądzie gotowego obrazu, dzięki czemu mogę potem za pomocą głowic błyskowych zwiększyć jego natężenie, zachowując taki sam wzór światłocienia, aby móc użyć niższej czułości matrycy lub krótszego czasu otwarcia migawki. Mieszanie różnych źródeł światła można wykorzystać do celów artystycznych, łącząc ze sobą światła o różnych kolorach. Na przykład chłodniejsze niebieskie światło dzienne można zmieszać z cieplejszym światłem żarówek oświetlających pomieszczenie”.

Z lewej

Subtelne oświetlenie

W tym przypadku Cook starannie dobrała siłę błysku lampy, aby idealnie dopasować charakter światła do wnętrza. Zdjęcie zostało zrobione przy przysłonie f/4 i czasie otwarcia migawki o wartości 1/4 s.

ZRÓWNOWAŻONY BŁYSK

Balansowanie światła błyskowego z oświetleniem otoczenia

1 Uwaga na temperaturę barwową Jeśli fotografujesz przy lampach zastanych, możesz nałożyć na głowicę błyskową filtr ocieplający, aby dopasować kolor jej światła do pomarańczowej poświaty, jaką rzucają zwykłe żarówki. Zharmonizuje to temperaturę barwową obrazu.

2 Wydłuż czas otwarcia migawki Jeśli ustawisz zbyt krótki czas ekspozycji, nie uda się poprawnie naświetlić otoczenia modela. Aby móc uchwycić atmosferę sceny, wydłuż czas otwarcia migawki i szeroko otwórz przysłonę.

3 Pobaw się ISO Jeśli masz problem z rozmyciem ruchu lub nawet efektem ducha spowodowanym użyciem długiego czasu otwarcia migawki, zwiększ czułość matrycy, aby móc ustawić krótszą ekspozycję – ale nie przekraczaj wartości najkrótszego czasu naświetlania pozwalającego zsynchronizować migawkę z błyskiem.

BŁYSK ODBITY

Rozprosz światło, odbijając je od ściany lub sufitu

1 Rozpraszanie Odbicie światła pomoże je rozproszyć na większym obszarze, niż gdybyś skierował lampę bezpośrednio na scenę. Z kolei zastosowanie dyfuzora lub dodatkowego odbłyśnika może pomóc jeszcze bardziej zmiękczyć światło.

2 Wybierz kąt Ustaw głowicę lampy błyskowej pod kątem około 45 stopni w górę, aby część światła była skierowana w stronę obiektu, a część odbiła się od sufitu znajdującego się nad modelem.

RÓWNOMIERNE OŚWIETLENIE

To efektowne zdjęcie zespołu z Kentucky ukazuje ich w samym środku codziennych zajęć. To doskonały przykład użycia jednej lampy i odbicia jej światła od białego sufitu”.

ORYGINALNE KOMPOZYCJE

Myśl nieszablonowo, aby uzyskać lepsze rezultaty

Sesja portretowa w pomieszczeniu, ale poza studiem, może dać Ci szansę wykazania się większą kreatywnością w zakresie kompozycji i kadrowania; po pierwsze, ze względu na różne aranżacje oświetlenia, jakich możesz użyć, a po drugie, ze względu na otoczenie, w którym się znajdujesz. Fotografowie portretowi i ślubni często twórczo wykorzystują przedmioty, takie jak lustra, okna i futryny drzwi – ale nawet meble w pokoju mogą pomóc całkowicie przekształcić zwykłe zdjęcie w artystyczne arcydzieło.

„Każdy fizyczny obiekt, każda faktura, każde odbicie może pobudzić proces twórczy, a powstały w Twojej głowie pomysł nie musi być wcale oczywistym rozwiązaniem” – wyjaśnia Ghionis. „Na przykład lustro jest typową powierzchnią odbijającą światło, ale istnieje wiele przedmiotów,

które również tworzą odbicie, pozwalając uzyskać znacznie bardziej wyjątkowy efekt. Zawsze zadaję sobie pytanie: Gdyby MacGyver był fotografem, to co by tu zrobił? Pomaga mi to myśleć bardziej kreatywnie”.

Osborne mówi, że aby robić oryginalne zdjęcia, musisz w jak największym stopniu wykorzystywać potencjał lokalizacji, wkomponowując ją w obraz, zwłaszcza jeśli otoczenie jest interesujące. Na Twoją kreatywność i jej ewentualne wzmocnienie wpłynie również wybrana na sesję pora dnia.

„Możesz korzystać dosłownie z każdego zakątka pokoju i tego samego pomieszczenia o różnych porach dnia, aby przekonać się, jak zmienia się światło wraz z ruchem słońca. Możliwości są naprawdę nieograniczone. Wykonywanie portretów w pomieszczeniach to dobre

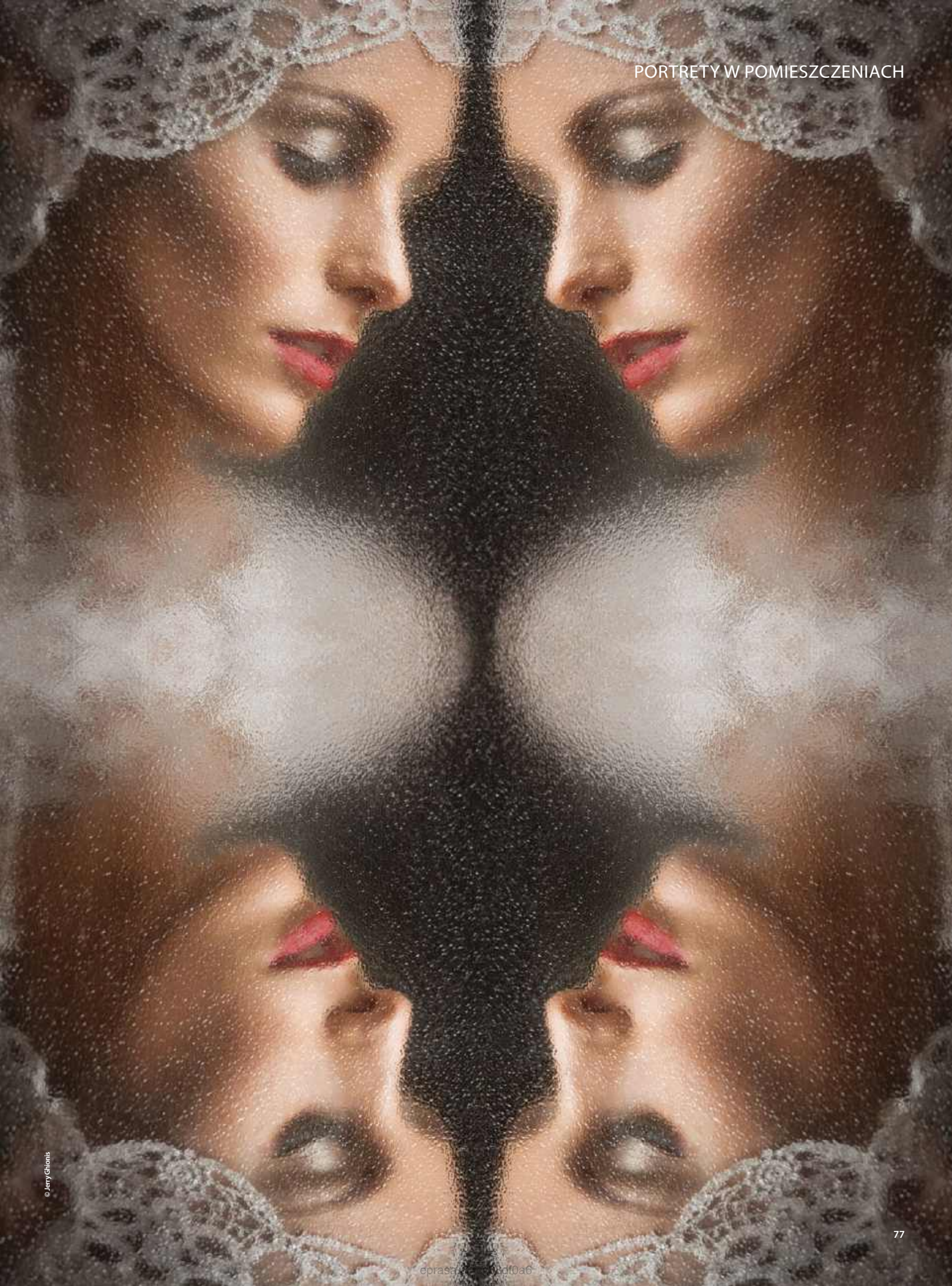
rozwiązanie zwłaszcza w miesiącach zimowych, kiedy na zewnątrz jest zimno, a także kiedy masz zamiar zrobić portrety po zmroku”. Wyrób sobie nawyk myślenia o różnych sposobach wykorzystania rozmaitych elementów otoczenia, aby przekształcić portrety, które robisz, w coś bardziej intrygującego, a znajdziesz się na najlepszej drodze do tworzenia naprawdę imponujących obrazów w pomieszczeniach.

Na górze Gra cieni

Ustaw modelkę tak, aby cienie tworzone przez światło wpadające przez okno uatrakcyjniły wygląd sceny.

Z prawej Użyj odbić

Prace Ghionisa często opierają się na wykorzystaniu odbicia w celu stworzenia wrażenia tajemniczości i teatralności.

ZDJĘCIE NA OKŁADKĘ

Peter Fenech dołącza do **Gavina Forstera** podczas kilku sesji zdjęciowych dla czasopism, aby poznać wyzwania związane z tworzeniem narracyjnych ujęć zgodnie z redakcyjnym briefem

Wszystkie zdjęcia główne © Gavin Forster

Gavin Forster ma problem z tym, by dokładnie określić, jakim jest fotografem. Chociaż niektóre

rodzaje zadań z pewnością wypełniają jego kalendarz częściej niż inne, przyznaje, że czuje się nieswojo, przedstawiając się jako ktoś, kto robi zdjęcia tylko jednego konkretnego rodzaju. Odnosi się to obecnie do wielu profesjonalnych fotografów, ponieważ rynek zmienia się i dostosowuje do aktualnych wymagań artystycznych, budżetów i oczekiwań klientów.

Kiedyś łatwiej było nazywać siebie „fotografem portretowym” lub „fotografem ślubnym i eventowym”. Dzisiaj może to w najgorszym wypadku ograniczyć Twoją atrakcyjność dla klientów, a w najlepszym – po prostu nie odzwierciedlać Twoich zainteresowań i pełnego zestawu umiejętności.

Gavin Forster

Gavin jest doświadczonym fotografem komercyjnym, który wykonuje zdjęcia w wielu różnych gatunkach, od fotorelacji z wydarzeń po portrety korporacyjne. Choć sam mieszka na północnym wschodzie Anglii, to jego klienci rozsiani są po całej

Wielkiej Brytanii, a nawet po całym świecie.

Ostatnio realizował zlecenia, które otrzymał między innymi od Just Eat, BuzzFeed, British Cycling, Prostate Cancer UK i Komodo. Więcej zdjęć Gavina na:

gforsterphoto.co.uk. [@gavinforstercommercial](https://www.instagram.com/gavinforstercommercial)

Jako profesjonalni fotografowie stale się uczymy w miarę pojawiania się kolejnych klientów i nowych okoliczności. Wiele zadań wymaga zaś czegoś więcej niż tylko wykonania serii portretów lub uchwycenia budynku. Najlepiej świadczą o tym sesje Gavina, w których biorę dzisiaj udział.

Kiedy spotykamy się w uroczym miasteczku Prudhoe, leżącym kilka kilometrów w górę doliny Tyne od Newcastle, wyjaśnia, że będziemy dziś fotografować trzy osoby, a wszystko to w bardzo konkretnym celu. Zlecono mu wykonanie zdjęć redakcyjnych dla *Prudhoe Business*, nowego magazynu prezentującego miejscowe firmy służące lokalnej społeczności. Sesja będzie wymagała od Gavina umiejętności w zakresie wykorzystania przestrzeni i oświetlenia, ponieważ w niektórych przypadkach będzie pracować

w wymagającym otoczeniu. Pytam, jak zwykle planuje taką sesję zdjęciową i jak interpretuje otrzymane od wydawcy instrukcje.

„Wszystko zależy od klienta, ale najważniejsza jest zdolność do adaptacji” – mówi. „Wytyczne mogą być rygorystyczne, ale nawet w przypadku, kiedy tak jest, to nawet jeśli coś mnie zaskoczy, staram się sprostać wymaganiom. Jeśli więc trafię na coś, co wymagałoby niewielkiego odstępstwa od briefu, ale myślę, że warto to zrobić ze względu na kontekst, i czuję, że mogłoby to dobrze wyglądać, to jeśli tylko czas mi na to pozwoli, dołączam do zestawu również dodatkowe ujęcia” – wyjaśnia.

„To, jak wszystko planuję, zależy od kontekstu sesji, ponieważ czasami w przypadku zleceń od dużych firm proszony jestem o zrobienie czegoś konkretnego,

Efektywne wykorzystanie sprzętu

Dlaczego Gavin lubi kupować używany sprzęt

„Aby wiedzieć, czego potrzebujesz do każdego rodzaju sesji, musisz zrobić rozeznanie. Byłoby wspaniale mieć cały sprzęt, który mógłby mi się przydać, ale prowadząc firmę, każdy zakup musi mieć ekonomiczne uzasadnienie. Jeśli klient poprosi mnie o coś konkretnego, rozważę zakup jakiegoś elementu wyposażenia, ale podobnie jak wielu innych profesjonalnych fotografów gromadzę mnóstwo sprzętu, a on często leży na półce i się kurzy. Dlatego często decyduję się na tańsze produkty używane. Niedawno sprzedałem też kilka przedmiotów, z których nie korzystałem od wieków, więc warto przejrzeć swoją szafę”.

co z różnych powodów może nie być w pełni możliwe. Czynniki zewnętrzne, takie jak roboty drogowe, mogą sprawić, że nie będę mógł sfotografować budynku na wprost lub uchwycić go w całości. Wiem, że muszę wówczas dodać jeszcze coś od siebie, żeby klient był zadowolony, dlatego tłumaczę, co zrobiłem i dlaczego – wyjaśnia.

Docieramy do siedziby AS Design, wydawcy magazynu, i Gavin zaczyna wyładowywać swój sprzęt oświetleniowy. „Jeśli wcześniej porozmawiam z klientem, zadaję mu tyle pytań, ile tylko mogę. Niemniej nie należy ustalać zbyt wielu rzeczy na sztywno, bo to może nadmiernie skomplikować pracę – nie warto narzucać sobie niepotrzebnych więzów. Od chwili rozpoczęcia sesji trzeba płynąć z prądem” – mówi Gavin.

Przychodzi nasz pierwszy tego dnia model Chris i po szybkim potwierdzeniu przez Alana, dyrektora wydawnictwa ostatnich wymogów redakcyjnych dotyczących dopasowania zdjęć do projektu stron magazynu, Gavin wychodzi na zewnątrz. W przypadku sesji zdjęciowej dla czasopisma wyzwaniem jest zawsze liczba stron. Klientem Gavina jest wydawca magazynu, jednak on fotografuje z kolei osoby będące klientami czasopisma.

Przy tak dużej liczbie zaangażowanych osób ważne jest odpowiednie zarządzanie oczekiwaniami.

„Każdy ma w głowie wyobrażenie o tym, jak powinny wyglądać zdjęcia” – mówi Gavin. „Może to jednak powodować pewne problemy, jeśli brief jest nieco zbyt ogólny lub przegadany. Zadowoleni powinni być wszyscy, ale zawsze istnieje ryzyko, że mój pomysł nie będzie tym, czego wszyscy szukają. Aby można było spełnić ich prośby, należy wcześniej poinformować każdą ze stron, co jest możliwe, a co nie”.

Gavin robi kilka ujęć Chrisa w tej samej lokalizacji, starając się uwzględnić rozpoznawalne punkty orientacyjne, jednocześnie wykluczając z kadru ruchliwą drogę obok nas. Pytam go, jakie najważniejsze cele przyświecają mu przy wykonywaniu zdjęć mających stanowić ilustrację do artykułu.

„Dziś jest to łatwe, ponieważ współpracowałem już z tym wydawcą wcześniej, ale gdyby był to nowy klient i inny magazyn, sprawdziłbym, jakiego rodzaju treści zwykle zamieszczają, aby móc dopasować moje fotografie do ich wymagań stylistycznych, w tym temperatury barwowej, kąta fotografowania lub rodzaju oświetlenia” – mówi.

A man in a grey suit and white shirt stands in the center of a large cathedral. The ceiling is a massive, circular, textured structure resembling the surface of the moon, covered in numerous craters of various sizes. The cathedral's interior features high, vaulted ceilings with pointed arches and a checkered floor. Other people are visible in the background, some standing and some walking. The lighting is warm, highlighting the architectural details and the man's presence.

„Każde wykonywane zlecenie jest rodzajem rozmowy kwalifikacyjnej mającej na celu zdobycie kolejnego zamówienia. Jeśli ludzie Cię polubią, będą Ci zlecać pracę”

Sprzęt fotograficzny Gavina

1 Aparat główny Obecnie Gavin fotografuje aparatem Canon EOS R5, w tym przypadku z zamontowanym za pośrednictwem adaptera EF-EOS R teleobiektywem zmiennoogniskowym EF 70–200 mm f/2,8L IS III USM. Dłuższa ogniskowa pozwala mu stać dalej od fotografowanego obiektu i skompresować perspektywę. Podczas sesji komercyjnych i realizowanych na zamówienie czasopism używa także paska zakładanego na dwa ramiona, który ułatwia długotrwałe noszenie ciężkiego sprzętu.

2 Zewnętrzna lampa błyskowa Podczas gdy mały flesz oferowałby większą mobilność, Gavin do takich sesji plenerowych jak ta używa dużych głowic błyskowych, aby zapewnić sobie większą siłę błysku. Pozwalają mu one zdominować światło zastane i nadać ujęciom pewien styl, kontrolując jednocześnie gęstość cieni.

3 Modyfikator światła Softbox, taki jak używany przez Gavina model Pixapro, pomaga kształto-

wać charakter światła i zmiękczać je, pozwalając uzyskać bardziej naturalne połączenie światła błyskowego ze światłem zastanym. Równie skuteczny może być także parasol, chociaż przenośny softbox zapewnia lepszą kontrolę nad równomiernością oświetlenia i kierunkowością światła. Do zrobienia niektórych z dzisiejszych zdjęć Gavin wykorzystał także podłużny softbox z kratownicą, który emitował światło tylne/konturowe, umożliwiające odseparowanie portretowanych osób od tła.

4 Statyw oświetleniowy Tele-skopowy stojak z poduszką powietrzną jest niezbędnym dodatkiem umożliwiającym prawidłowe ustawienie światła głównego. Statyw Gavina pozwala mu umieścić źródło światła powyżej i pod kątem w stosunku do fotografowanej osoby, imitując pozycję słońca, co nadaje realistyczny wygląd zdjęciom portretowym. W wietrzne dni aby zabezpieczyć lampę, można go jeszcze dociążyć.

„Zawsze zapisuję zdjęcia w formacie RAW i robię je zarówno w pionie, jak i w poziomie. Pozostawiam także około 2,5 cm przestrzeni wokół obiektu do ewentualnego odcięcia, aby można było dopasować obraz do strony. Twój aparat może rejestrować obrazy tylko prostokątne, ale w czasopiśmie zdjęcie może zostać opublikowane w formacie kwadratowym lub okrągłym”.

Kończymy pierwszą sesję i wchodzimy do środka na drugą. Tym razem celem Gavina jest zrobienie portretu w małej prze-

strzeni we wnętrzu budynku przy oświetleniu w stylu biurowym. W tym przypadku zdecydował się użyć dwóch zewnętrznych lamp błyskowych, aby móc kontrolować wpływ światła zastanego. Głównym tematem opowiadanej historii są produkty klienta, dlatego Gavin starannie komponuje kadry, aby uchwycić kontekst artykułu, który zostanie opublikowany w czasopiśmie.

Pytam go, jak łatwo jest, pracując z dużą liczbą klientów, przełożyć sesje, gdy jest to po prostu nieunik-

Najpierw stwórz bazę

Gavin zawsze robi wiele wersji każdego ujęcia, aby mieć pewność, że zarówno wydawca, jak i fotografowane osoby będą zadowoleni.

nione, na przykład przy realizacji zlecenia od tego typu magazynu. „To bardzo zależy od rodzaju publikacji i pory roku” – wyjaśnia Gavin. „Latem możesz przełożyć sesję na kolejny tydzień, ponieważ pogoda zbyt szybko się nie zmienia, jednak zimą może to być już trudniejsze. Dlatego może to stanowić problem, jeśli historia ma określony kontekst czasowy. Jeśli trzeba będzie poczekać i sesja zdjęciowa zostanie przesunięta o kilka tygodni, to być może artykuł będzie musiał pojawić się w innym numerze, ale

po tym czasie logo firmy klienta może się zmienić lub historia nie będzie już aktualna. Lepiej pomyśleć, jak można sprawić, aby udało się przeprowadzić sesję w ustalonym terminie” – mówi.

Pytam, jak odtworzyć scenery lub oświetlenie, aby w przypadku konieczności przeniesienia sesji nadal można było bez większego opóźnienia zrobić ujęcia, które oddadzą istotę tematu. „Zamiast na przykład fotografować na zewnątrz, rób zdjęcia w oranżerii z zielenią za obiektem i uważaj na kompozycję, aby ukryć niepożądane szczegóły tła. Powtórzę – chodzi o rozmowę

i zrozumienie potrzeb. Zapytaj klienta, co jest dla niego ważniejsze: zachowanie harmonogramu czy uzyskanie konkretnego, wcześniej ustalonego ujęcia”.

Następnie pakujemy sprzęt i udajemy się do domowego biura Kirsty Hodgson, lokalnej agentki nieruchomości. Kirsty zaprasza nas do środka, a Gavin robi jej narracyjne zdjęcia przy pracy, znakomicie wykorzystując dostępną przestrzeń i pokazując główną bohaterkę w odpowiednim kontekście. Gdy kierujemy się do jednej z nieruchomości Kirsty, pojawia się problem w postaci szeregu zaparkowanych

Chodzi o zrozumienie potrzeb. Zapytaj klienta, co jest dla niego ważniejsze: harmonogram czy uzyskanie konkretnego ujęcia”.

samochodów. Gavin wie, że musi znaleźć kompromis między ograniczeniami czasowymi a wymaganiami dotyczącymi zdjęć. Wykonuje zatem kilka ujęć dających grafikowi magazynu szereg różnych opcji do wyboru.

Pytam, czy przy robieniu zdjęć redakcyjnych woli korzystać z obiektywów stało- czy zmiennoogniskowych. Gavin odpowiada: „Przyzwyczałem się do pracy z optyką stałoogniskową, co wynika z mojego dużego doświadczenia w fotografowaniu ślubów. Nadal mogę wykonać całe zlecenie, fotografując *pięćdziesiątkę*, ale ponieważ zajmuję się teraz bardziej komercyjną pracą, podoba mi się elastyczność zoomów, szczególnie w połączeniu z aparatami bezlusterkowymi, w przypadku których osiadający na matrycy kurz staje się poważnym problemem, jeśli co pięć minut zmieniasz obiektyw”.

Kiedy odprowadzamy Kirsty z powrotem do jej biura, Gavin udziela kilku rad na pożegnanie. „Każde zlecenie, które wykonujesz, jest rodzajem rozmowy kwalifikacyjnej mającej na celu zdobycie następnego zamówienia. Przede wszystkim musisz być osobą o ujmującej powierzchowności. Jeśli ludzie Cię polubią, będą Ci zlecać pracę. Na zamówienie redakcji robisz zdjęcia do magazynu, więc klientem jest wydawca, ale robisz je także dla jego klientów – czytelników, którzy są przyzwyczajeni do oglądania fotografii utrzymanych w określonym stylu. Musisz więc umieć się dostosować, myśleć trzeźwo, reżyserować zdjęcia i informować zespół o swoich planach”.

Opal

Czym różnią się rodzaje porcelany?
Zobacz porównanie:

Zamawiaj fotoceramikę
przez aplikację Opal

OPAL
FOTOCERAMIKA

ZAWSZE W STRONĘ SŁOŃCA...

Naucz się tworzyć spektakularne i oryginalne portrety fotografując również pod światło

Portret stawia wiele wyzwań a jedną z kluczowych kwestii jest wykorzystywane oświetlenie: wszyscy wiemy, że możliwość zrobienia oszałamiającego zdjęcia w dużej mierze zależy od charakteru światła dominującego w scenie, ale ważne jest również to, by nauczyć się świadomie i celowo tworzyć oraz wykorzystywać określone jego rodzaje.

Jest to być może szczególnie prawdziwe w przypadku wykonywania portretów, właśnie dlatego, że musisz być w stanie uwolnić się z wszelkich ograniczeń, aby skutecznie wchodzić w interakcję z fotografowaną osobą, pomagając jej przyjąć odpowiednią pozę czy ekspresję.

Tylne podświetlenie jest jednym z najpiękniejszych i najbardziej przyciągających uwagę rodzajów światła, które daje fotografowi wiele różnych możliwości tworzenia artystycznych i kreatywnych obrazów. Oczywiście nie obejdziesz się przy

tym bez wyzwań – w zależności od konkretnych efektów, jakie będziesz chciał uzyskać.

Z lektury następujących kilku stron dowiesz się, jak tworzyć spektakularne portrety, wykorzystując podświetlenia jako główny zabieg stylistyczny – od pracy w studiu po sesje w plenerze i od robienia zdjęć w naturalnym świetle po użycie lampy błyskowej. Poza wszystkimi ważnymi technikami fotografowania odkryjemy również przed Tobą, jakie możliwości oferuje staranna edycja obrazu w zakresie znaczącego wpływania na ostateczny wygląd obrazu.

Piękne podświetlenie

Fotografowanie pod światło może być trudne, ale pozwala uzyskać niesamowite rezultaty.

WYBÓR CZASU

Greta Tuckute wyjaśnia, dlaczego tak ważny jest wybór pory dnia

„Złota godzina – pierwsze lub ostatnie chwile światła słonecznego w ciągu dnia – to optymalny czas na wykonywanie tego typu portretów. Niezbyt intensywne światło słoneczne, z jakim mamy wówczas do czynienia sprawia, że robienie zdjęć jest prostsze technicznie i daje możliwość umieszczania w kadrze powstającej w obiektywie flary w bardziej kontrolowany sposób. Ponadto łatwo jest wówczas uzyskać złotą obwódkę wokół obiektu.

Niemniej jednak nie trzeba czekać na złotą godzinę, aby stworzyć rozświetlony kontur tematu. Znajdź taką pozycję, w której światło oświetla twarz modela, nie tworząc przy tym żadnych ostrych cieni – zazwyczaj słońce znajduje się wtedy częściowo za modelem. Upewnij się, że dokonujesz pomiaru ekspozycji w obrębie twarzy i zminimalizuj ilość bezpośredniego światła słonecznego wpadającego do obiektywu”.

Południowe słońce

Ten portret został zrobiony w środku dnia w silnym świetle. Słońce znajduje się częściowo za modelką po prawej stronie zdjęcia, a częściowo poza kadrem. Taka pozycja słońca pozwoliła delikatnie rozświetlić twarz modelki.

Słońce o złotej godzinie

Złota godzina oferuje idealne warunki do robienia urzekających letnich portretów w silnym oświetleniu.

PRACA ZE SŁOŃCEM

Opanuj tę niezbędną umiejętność umożliwiającą wykonywanie wspaniałych portretów pod światło

Fotografowanie pod słońce stwarza wiele wyzwań, więc niektórzy fotografowie unikają robienia takich zdjęć, jeśli tylko jest to możliwe. Jednak, jak wyjaśnia Greta Tuckute w przypadku wykonywania portretów technika ta pozwala uzyskać niesamowite rezultaty. „Jeżeli możesz kontrolować naturalne podświetlenie, daje to doskonałą okazję do robienia żywych i spektakularnych portretów. Modelka nie musi wówczas mrużyć oczu z powodu oślepiającego ją słońca, a do tego unika się też powstawania na jej twarzy ostrych i szpecących cieni. Promienie słoneczne i silne podświetlenie tła nadają portretom artystyczny wygląd bez użycia oświetlenia studyjnego lub lampy błyskowej”.

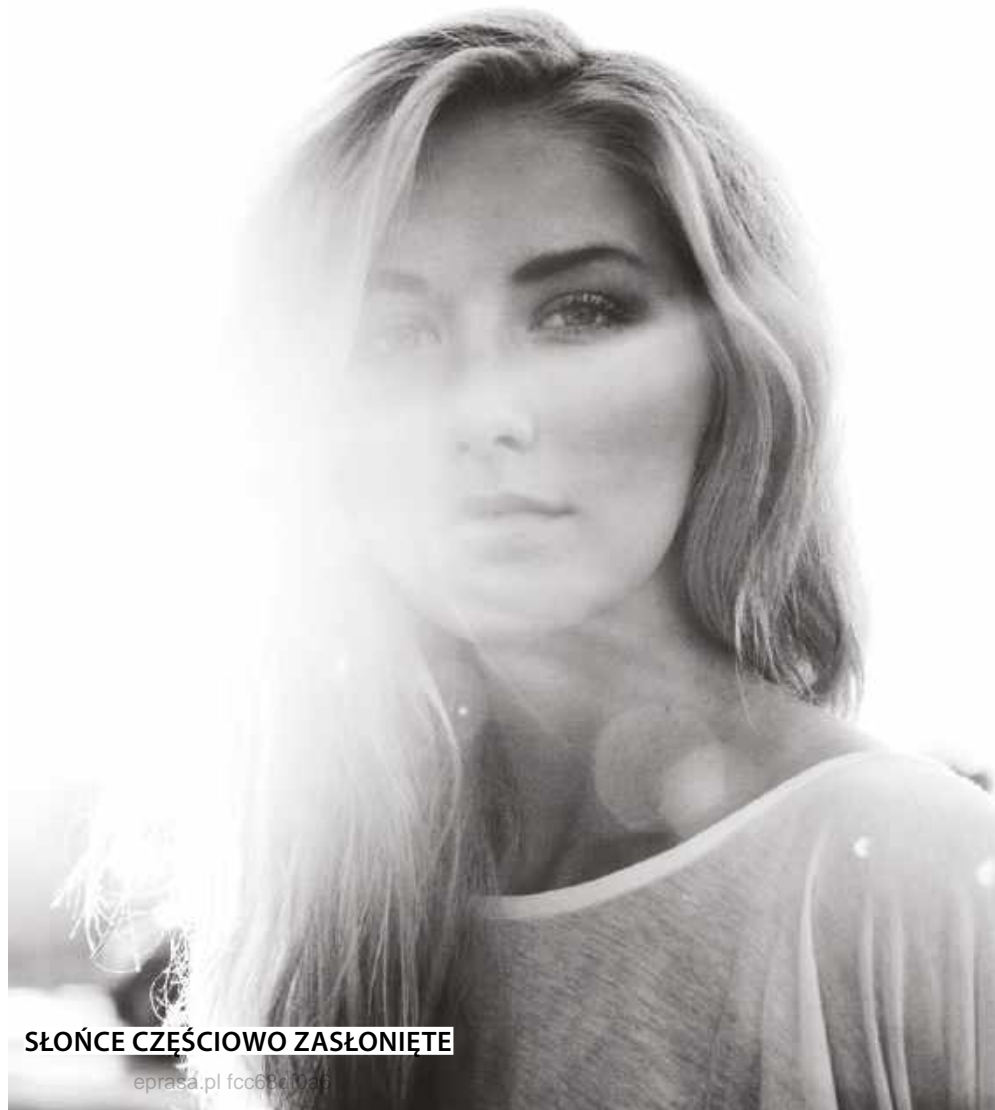
Precyzyjne umieszczenie słońca w kompozycji obrazu ma znaczący wpływ na rodzaj efektu, jaki będziesz w stanie uzyskać. „Konieczne jest wybranie miejsca w kadrze, w którym chcesz je umieścić” – mówi Tuckute. „Zasadniczo istnieją trzy możliwości: słońce może znajdować się za modelką, poza kadrem lub być widoczne na zdję-

ciu. Kompozycja i usytuowanie słońca w obrębie ujęcia zależy wyłącznie od okoliczności, pory dnia, lokalizacji i wybranego stylu portretu.

Dobrym punktem wyjścia jest umieszczenie słońca tuż poza kadrem lub częściowo za modelem. Utrzymując większość bezpośredniego światła słonecznego poza obrębem obrazu, unikasz zbyt dużej ilości światła i problemów z używaniem autofokusa. Co więcej, gdy słońce częściowo znajduje się za modelką, jego promienie w magiczny sposób oświetlają również jej twarz.

Inną alternatywą może być umieszczenie słońca całkowicie poza kadrem. Jest to dobre rozwiązanie, jeśli znajduje się ono wysoko na niebie, a Ty chcesz stworzyć spektakularny i mocno kontrastowy portret. Z kolei ustawiając modelkę przed budynkiem lub w pomieszczeniu z oknami dachowymi, można uniknąć prześwietlenia tła.

Z najtrudniejszą technicznie sytuacją mam do czynienia wówczas, gdy całe słońce jest widoczne w kadrze. Bardzo łatwo prześwietla ono bowiem obraz, dlatego warto robić takie portrety głównie

SŁOŃCE CZĘŚCIOWO ZASŁONIĘTE

eprasa.pl fcc68a10a1

ŚŁOŃCE POZA KADREM

ŚŁOŃCE JAKO ELEMENT OBRAZU

podczas wschodu lub zachodu słońca”.

Jednak i tak nieuchronnie pojawią się wówczas wyzwania techniczne związane z tym, że słońce świeci bezpośrednio w obiektyw. „Jednym z największych problemów związanych z zarejestrowaniem udanego portretu pod światło jest ustawienie ostrości” – mówi Tuckute. „W przypadku uwieczniania takich scen autofokus aparatu często zawodzi. Możesz też spojrzeć w wizjer tylko po to, by zdać sobie sprawę, że słońce całkowicie Cię oślepi i nie widzisz swojego tematu. Wówczas albo poproś modela, aby zasłonił sobą słońce i ustaw ostrość we właściwy sposób, aby móc później przełączyć aparat w tryb ręcznego ostrzenia, albo po prostu spróbuj ręcznie wyregulować ostrość na obiekcie, zachowując stałą odległość, z jakiej będziesz fotografować modela”.

Trudne może się okazać także uzyskanie idealnej ekspozycji. Aby móc w pełni kontrolować jasność rejestrowanych zdjęć, Tuckute zaleca fotografowanie z szeroko otwartą przysłoną, nie mniejszą niż $f/5,6$, oraz korzystanie z trybu punk-

towego pomiaru światła lub z funkcji kompensacji ekspozycji. „Przydatne może być wykorzystanie trybu punktowego pomiaru światła poprzez skierowanie pola AF na obiekt, aby uzyskać wyobrażenie o prawidłowym czasie otwarcia migawki w trybie ekspozycji manualnej.

W przypadku korzystania z automatycznej ekspozycji prawie zawsze konieczne będzie ujemne jej skompensowanie o co najmniej jeden stopień przysłony: przy użyciu któregoś z trybów automatycznych niemal niemożliwe jest uzyskanie prawidłowo naświetlonego obrazu na więcej niż kilku ujęciach zarejestrowanych z rzędu. Zawsze zapisuj swoje zdjęcia w formacie RAW, aby zapewnić sobie jak największą swobodę działania w zakresie przetwarzania końcowego. Uzyskanie idealnej ekspozycji nie jest kluczowe, w zamian powinieneś dążyć raczej do uchwycenia flary, promieni słonecznych i złotych konturów. Z kolei ekspozycję można dostosować, a refleksy światła zintensyfikować, poddając obraz kilku prostym zabiegom w Photoshopie”.

PRACA Z PRZYSŁONĄ

Kluczowe znaczenie podczas wykonywania zdjęć pod światło ma wielkość otworu względnego

Sposób, w jaki podświetlenie zostanie zarejestrowane na Twoich obrazach, zależy od użytej przysłony. Jeśli wybierzesz duży otwór względny, światło podświetlające temat będzie przyjemnie miękkie, ale możesz mieć problem z uniknięciem prześwietlenia obrazu. Z kolei mały otwór przysłony może wywołać dyfrakcję światła i potencjalnie efekt rozbłysku słonecznego w kształcie gwiazdy.

Duży otwór przysłony Dave Kai Piper wykonał to zdjęcie aparatem Fujifilm X-Pro 2 z obiektywem XF 35 mm i z mocno otwartą przysłoną o wartości $f/1,4$. Światło podświetlające jest miękkie i rozproszone.

Średnia wielkość przysłony Po zmianie obiektywu na XF16–55 mm i ustawieniu ogniskowej na 34 mm (odpowiednik 51 mm dla aparatu pełnoklatkowego) oraz przymknięciu przysłony do $f/5,6$ światło nie tworzy już tak atrakcyjnej, miękkiej poświaty jak wcześniej.

Mały otwór przysłony Przy użyciu tej samej optyki zmiennoogniskowej i po ustawieniu ogniskowej na 33 mm (odpowiednik 50 mm) oraz zmniejszeniu otworu względnego do $f/22$ na motocyklu utworzył się delikatny efekt rozbłysku w kształcie gwiazdy.

WZMACNIANIE EFEKTU

Użyj podświetlenia, aby tworzyć portrety o bardzo artystycznym charakterze

Ponieważ podświetlenie jest z natury wyjątkowo zachwycające, przekonasz się, że stwarza wiele różnorodnych możliwości tworzenia kreatywnych obrazów. Flara jest optycznym „efektem ubocznym”, którego fotografowie zazwyczaj starają się unikać, ale można go wykorzystać w celu dodania zdjęciu spektakularności i zwiększenia zainteresowania portretem wykonanym pod światło.

„Powstająca w obiektywie flara i promienie świetlne mogą nadać Twojemu portretowi zupełnie inny wymiar” – mówi Greta Tuckute. „Trudno jest kontrolować położenie promieni świetlnych na zdjęciu, ale pewne okoliczności i metody ten proces ułatwiają. Po pierwsze, należy unikać fotografowania modela na tle otwartego nieba. Powoduje to prześwietlenie tła i nie zapewnia odpowiednich warunków do uwidocznienia pro-

mieni słonecznych. Po drugie, korzystne może być filtrowanie światła. Unikaj powstawania ostrych cieni, fotografując temat w świetle wpadającym przez okno albo przechodzącym przez gałęzie czy liście drzew albo przez sztuczny filtr”.

Właśnie dlatego, że kontrolowanie efektu flary na zdjęciach jest bardzo utrudnione podczas pracy z naturalnym światłem, niektórzy decydują się na uzyskanie podobnego efektu za pomocą szklanego pryzmatu lub podobnego akcesorium, co pozwala im uzyskać zbliżony efekt. „Odbijając światło od szkła, pryzmatu lub kryształu, możesz stworzyć interesujące promienie świetlne, które można następnie uchwycić na swoim zdjęciu” – mówi Tuckute.

„Fotografowanie z użyciem pryzmatów może być świetnym sposobem na szybkie i tanie uatrakcyjnienie zdjęć” – zgadza się z nią Jake

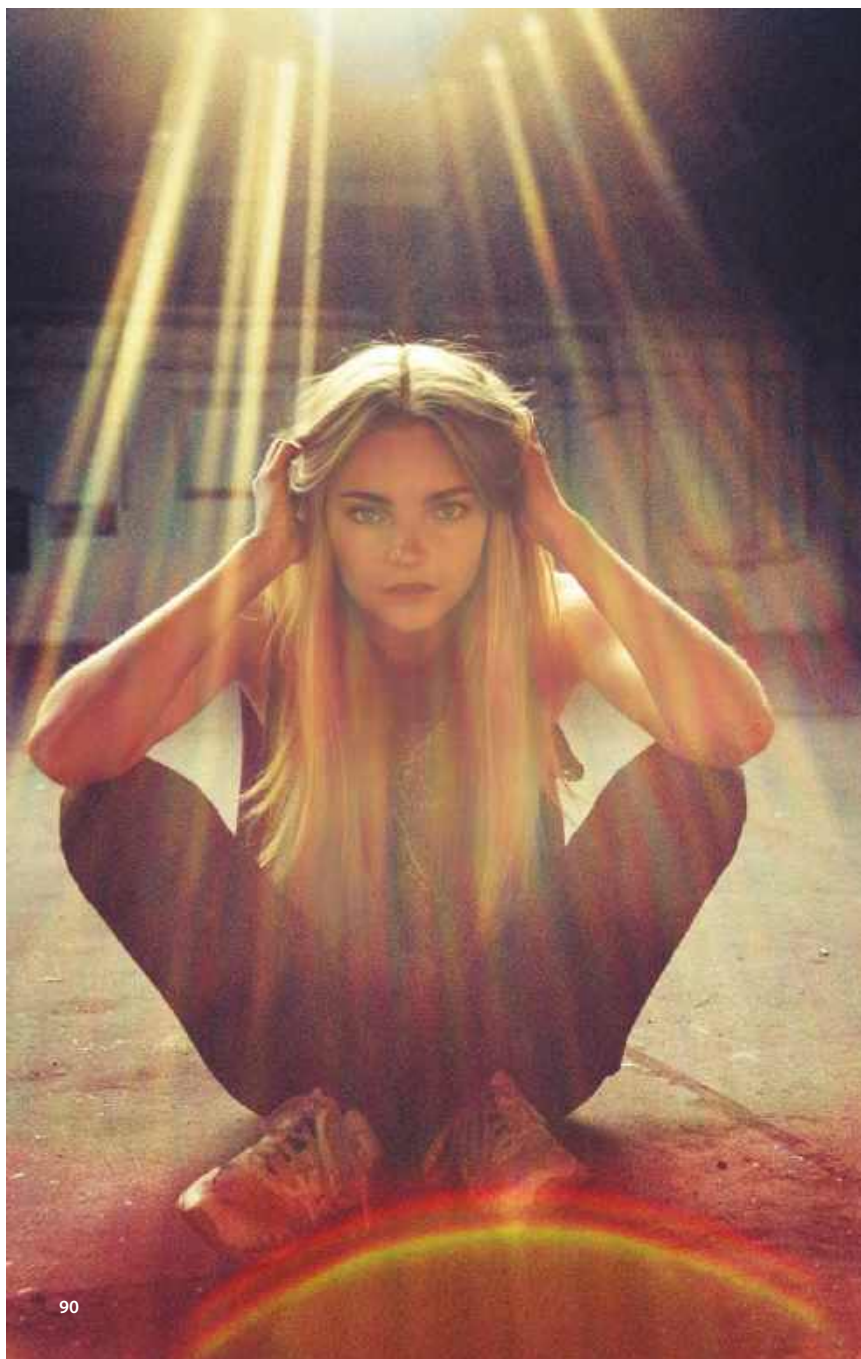
Hicks (www.jakehicksphotography.com). „Szkłane pryzmaty można kupić za zaledwie kilkadziesiąt złotych i łatwo jest je przechowywać w torbie na aparat, a następnie wyjąć, gdy chcesz dodać spektakularności i głębi swoim portretom”.

Należy pamiętać, że w tym samym celu można użyć praktycznie wszystkiego – nie musi to być wcale specjalnie zakupiony do tego szklany pryzmat. Fotografia cyfrowa sprawia, że można naprawdę swobodnie eksperymentować z użyciem takich przedmiotów, ponieważ efekty można oglądać w czasie rzeczywistym.

Na dole, z lewej

Stwórz flarę

Podświetlenie i flara idą w parze, więc pozwól, aby ta druga stanowiła kluczowy składnik Twoich portretów wykonywanych pod światło.

UŻYCIE PRYZMATU W POMIESZCZENIU

Kreatywne portrety wykonywane pod światło nie muszą być robione na zewnątrz

„Pryzmaty są często używane w plenerze, ale przy odrobinie ostrożności mogą równie łatwo pozwolić stworzyć spektakularne oświetlenie w pomieszczeniach. W przypadku tego zdjęcia moja modelka leżała na sofie, za którą znajdowało się duże okno. Tył sofy osłonił ją przed większością

jasnego światła słonecznego, ale umieściłem pryzmat poziomo przed aparatem i ustawiłem go pod kątem, dzięki czemu odbiłem światło i rolety w stronę obiektywu. Ta technika pozwoliła mi stworzyć spektakularny efekt na pierwszym planie, tam, gdzie go w ogóle nie było”.

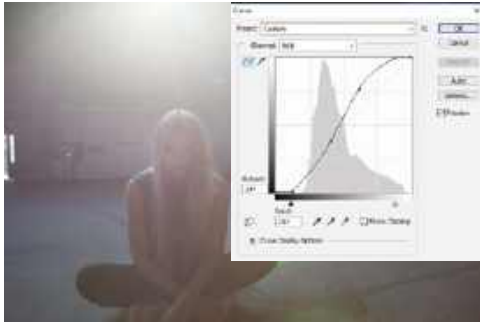
DOBRE RADY

1 Trzymaj pryzmat dość blisko obiektywu, aby efekt zniekształcenia pierwszego planu był jak najbardziej rozmyty.

2 Rozważ nie tylko ustawienie pryzmatu w pionie i poziomie w poprzek obiektywu – ale aby uzyskać jeszcze silniejszy efekt blasku, spróbuj uchwycić scenę, fotografując wzdłuż pryzmatu.

3 Twój pryzmat to w zasadzie wykonany ze szkła płaski trójkąt równoboczny. Z tego powodu jeśli będziesz trzymać go pionowo i prostopadle względem obiektywu, to będzie on odbijał wszystko, co znajduje się z boku. Wykorzystaj to na swoją korzyść i ustaw modelkę tak, aby po jej prawej stronie znalazło się okno, a wpadające przez nie światło wywołało rozbłysk w obiektywie.

EDYCJA W PHOTOSHOPIE Dokonaj subtelnych korekt, aby wzmocnić efekt

☛ **Światła, kontrast i przejrzystość** Dostosuj jasność za pomocą Krzywych. Wzmocnij wyrazistość światła i zintensyfikuj cienie, aby uzyskać silniejszy kontrast. Zwiększ również parametr Przejrzystości, aby uwydatnić promienie światła i flarę.

☛ **Kolorystyka** Aby uzyskać na zdjęciu pożądaną paletę barw, eksperymentuj z użyciem narzędzi Balans kolorów i kanałami kolorów w panelu Krzywe. Na przykład wzmocnij żółte i aksamitne odcienie, aby wydobyć ciepłą i słoneczną atmosferę sceny.

☛ **Rozjaśnianie/przyciemnianie** Spraw, aby Twoje zdjęcie było jeszcze bardziej urzekające, rozjaśniając flarę i promienie słoneczne. Rozjaśnij również niektóre części ciała modela. Przyciemnij natomiast narożniki fotografii i inne obszary pozbawione kontrastu.

BĄDŹ KREATYWNY

Uchwyc szerszą gamę efektów, fotografując na zewnątrz

Ten kolorowy portret został zrobiony przy użyciu taniego szklanego pryzmatu, ale zamieszczony poniżej czarno-biały obraz wykonano, wykorzystując zestaw lusterek umieszczonych wokół obiektywu w celu uzyskania wielokrotnych odbić. Umożliwiło to stworzenie artystycznego portretu od razu w trakcie fotografowania. Sporym wyzwaniem jest w tym wypadku dopilnowanie tego, aby niepożądane objekty, takie jak stopy lub dłonie fotografa, nie znalazły się na gotowej fotografii.

Z prawej
Lustra
To wykonane na zamówienie akcesorium zostało użyte do uchwycenia obrazu zamieszczonego poniżej.

UŻYWAJ BARDZO JASNEJ OPTYKI

Szeroko otwarta przysłona jasnej portretówki to dobry punkt wyjścia

By uzyskać miękkie, bardziej filmowy look, warto sięgnąć po jasne manualne portretówki, które dają zazwyczaj unikalny charakter obrazowania przy zachowaniu wysokiej rozdzielczości obrazu. Warte uwagi są zwłaszcza nowe wcielenia klasycznych konstrukcji zaprojektowane specjalnie z myślą o nowoczesnych bezlusterkowcach. Dobrym przykładem będzie tu Voigtlander i model **Nokton 50 mm f/1,0** dostępny z mocowaniem E, RF, Z i M. To najjaśniejszy i najostrzejszy obiektyw z linii Nokton, który zachwyca fenomenalną plastyką, doskonałym kontrastem i reprodukcją barw. W niewielkim, jak na tę jasność obiektywu tubusie, zamknięto 9 elementów optycznych rozmieszczonych w 7 grupach. Wśród nich znajduje się element „pływający”, soczewka obustronnie asferyczna oraz szlifowana przednia soczewka asferyczna o ultra wysokim współczynniku załamania światła. Wisienką na torcie jest aż 12-listkowa, kołowa przysłona, która umożliwi wyjątkowo miękkie i przyjemne dla oka oddanie nieostrości.

ZMIĘKCZ I ROZPROSZ

Jeśli chcesz uzyskać bardziej stonowany efekt, postępuj zgodnie z tymi wskazówkami

Lisa Holloway (ljhollowayphotography.com) dąży do rejestrowania bardziej miękkich obrazów, pozbawionych dużego kontrastu lub refleksów światła. „Robienie zdjęć pod światło to technika fotograficzna umożliwiająca robienie pięknych zdjęć i która pozwala wyróżnić obiekt poprzez jego fizyczne oddzielenie od tła” – mówi. „To nadaje portretom bardzo atrakcyjny wygląd i jest jedną z chętniej wykorzystywanych przeze mnie metod podczas sesji portretowych” – dodaje Lisa.

„Wielu fotografów ma trudności z wykonywaniem zdjęć pod światło, ponieważ może to spowodować powstanie zamglenia, a także flary w obiektywie... I choć to obecnie dość chętnie nadawany portretom wygląd, to ja skupię się na omówieniu niektórych z moich ulubionych sposobów robienia portretów pod miękkie i rozproszone światło oraz unikaniu typowych związanych z tym problemów.

Zamglenie i flara są wywoływane przez światło słoneczne wpadające bezpośrednio do obiektywu. Aby uniknąć tych zjawisk przy wykonywaniu podświetlonych portretów, musisz rozproszyć światło, które wpada do obiektywu. Istnieje kilka sposobów, aby to zrobić. Jedną z najprostszych metod jest wybór lokalizacji oświetlonej przefiltrowanym światłem. Drzewa, krzewy, wysokie trawy, a nawet budynek lub jakaś inna fizyczna konstrukcja mogą w piękny sposób rozproszyć i zmiękczyć światło. Promienie słońca przebijające się przez gałęzie drzewa lub liście nadal mogą stworzyć efektowne oświetlenie tylnoboczne wokół krawędzi obiektu, nie powodując jednocześnie powstania zamglenia lub flary w obiektywie.

Inną techniką jest po prostu umieszczenie modela w świetle i znalezienie plamy cienia, w której można stanąć, aby zrobić zdjęcie. Dopóki Twój aparat jest zacieniony, nie będziesz mieć problemów z zamgleniem. Aby uniknąć wpadania światła bezpośrednio w obiektyw, można też fotografować pod niewielkim kątem w stosunku do słońca. Jeśli nie ma naturalnego cienia, proszę asystenta, aby chwycił i trzymał w rękach coś, co rzuci cień na mój aparat... Innym prostym i tanim sposobem osiągnięcia tego samego efektu jest założenie na obiektyw osłony przeciwsłonecznej.

Moją ulubioną techniką robienia zdjęć pod słońce jest fotografowanie w momencie, gdy zachodzi słońce. Odkryłam, że najdelikatniejsze i najładniejsze światło do podświetlania modeli pojawia się od około 5–10 minut przed zachodem słońca, aż do około 15 minut po jego zniknięciu za linią horyzontu. Te 20–25 minut to czysta magia.

Zawsze staram się unikać fotografowania modela bezpośrednio na tle otwartego nieba, ponieważ zostanie ono na zdjęciu prześwietlone, dlatego w zamian wolę poszukać interesujących kolorów, faktur i elementów obramowania w naturze w celu wykorzystania ich jako drugiego planu dla moich portretów”.

UNIKANIE FLARY

Trzy sposoby wykonywania bardziej miękkich portretów

„Fotografowie często mają problemy z wykonywaniem portretów pod światło, ponieważ może ono powodować powstawanie na zdjęciach brzydkich odbłasków i efektu flary. Istnieją jednak sposoby, aby tego uniknąć. Pierwszą jest umieszczenie tematu w świetle słonecznym, podczas gdy ja sama stoję w cieniu. Drugą metodą jest wykorzystywanie promieni słonecznych przefiltrowanych przez gałęzie i liście drzew, krzewy, a nawet budynek lub jakąś konstrukcję. Po trzecie, warto robić niesamowite, miękkie portrety pod światło tuż po zachodzie słońca, co zmniejsza problemy związane z powstawaniem rozbłysków i zamglenia”.

1 Użyj cienia Aby uniknąć zamglenia, Holloway stanęła w cieniu stworzonym przez skaliste klify i poprosiła modelkę o ustawienie się w promieniach słonecznego światła, które przeświecało przez skały. Oświetliło ono od tyłu jej włosy.

2 Zachodzące słońce Słońce zachodziło za plecami modeli i sączyło się miętko przez złote, jesienne korony drzew osiki. Stworzyło miękkie, podświetlony portret grupowy bez efektu zamglenia lub flary.

3 Za horyzontem To zdjęcie zostało zrobione chwilę po tym, jak słońce zniknęło za widnokregiem. Niebo za dzieckiem wciąż było bardzo jasne, a we włosach małej modelki i wokół kurzych piór widać delikatne podświetlenie.

PORTRETY POD ŚWIATŁO

Z lewej

Złote marzenia

To zdjęcie Octavii zbierającej polne kwiaty zostało zrobione tuż po tym, jak słońce zniknęło za horyzontem, pozostawiając piękne, miękkie, rozproszone podświetlenie, które wyróżniło modelkę na tle łąki żółtych kwiatów.

Powyżej

Wiosenne chwile

Elliott i Mia siedzieli na łące, a w tle za nimi słońce zachodziło za górami. Stworzyło to miękkie podświetlenie, które podkreślało ich włosy i oddzieliło dzieci od tła.

POSTPRODUKCJA

Oryginalny obraz To zdjęcie Lily zostało zrobione o wschodzie słońca w jasny, mglisty poranek w południowej Kalifornii. Jak widać, wyjściowa fotografia jest niepotrzebnie zbyt mocno zamglona, nie tylko z powodu wpadających w obiektyw promieni wschodzącego słońca, ale także ze względu na unoszącą się mgłę.

Korekta Poziomów W Photoshopie dodałam warstwę dopasowania Poziomy. Czarny trójkąt po lewej stronie został przesunięty w prawo. Pozwoliło to przyciemnić cienie i zwiększyło kontrast obrazu. Ten rodzaj korekty może pomóc poprawić wyrazistość zamglonego obrazu.

Użyj warstwy dopasowania Poziomy, aby zredukować zamglenie

Powyżej

Gotowy obraz

Na ostatecznej, przetworzonej wersji zdjęcia Lily zamglenie zostało zredukowane, a jaskrawość kolorów oraz kontrast obrazu skorygowane, aby portret był miłszy w odbiorze.

POD ŚWIATŁO W STUDIO

Zobacz, jak używać lampy błyskowej, aby uzyskać efekt świetlnej obwódki

Stworzenie oświetlenia krawędziowego to artystyczny sposób wykorzystania efektu podświetlenia w warunkach studyjnych. Krótko mówiąc, polega on na obrysowaniu konturu modela białą linią lub aureolą światła emitowanego z jego źródła umieszczonego za obiektem lub skierowanego na jego bok.

Efekt oświetlenia konturowego będzie widoczny przez cały czas, gdy ktoś stanie tak, by mieć słońce za sobą. W rezultacie kolory będą bardziej żywe i pojawi się światło przechodzące przez włosy modela; w studiu trzeba jednak włożyć trochę więcej wysiłku, aby odtworzyć taki naturalny efekt.

Stworzenie atrakcyjnego oświetlenia konturowego w atelier polega na znalezieniu równowagi między odległością, mocą a kątem ustawienia

źródła światła. Kąt i położenie określają stopień rozproszenia światła oraz kierunek padania jego promieni na obiekt; moc światła wpłynie z kolei

na to, jak duże będzie jego oddziaływanie na wygląd obrazu, a także pomoże kontrolować wielkość flary lub stopień, w jakim otacza ono obiekt. Również kąt padania światła może spowodować pojawienie się aberracji i flary na obrazie.

Innym sposobem na udoskonalenie oświetlenia krawędziowego jest używanie i eksperymentowanie z różnymi modyfikatorami światła. Doskonale na początek są czasze modelujące i zwykle odblaskowe reflektory, zwłaszcza jeśli oświetlenie ma naśladować efekt tworzony przez światło słoneczne we włosach modelki. Jednak w celu uzyskania bardziej oryginalnych rezultatów czasza modelu-

jąca umieszczona nad obiektem pozwoli uzyskać łagodny przepływ miękkiego światła, które stworzy efekt świecącego konturu.

W przypadku oświetlenia krawędziowego całego ciała najlepiej sprawdzą się softboksy z kratownicą z tkaniny lub lampy z wrotami: kierunkowy charakter modyfikatora, a także jego większy rozmiar pozwolą oświetlić cały korpus. Dzięki wrotom można kontrolować ilość światła podświetlającego modelkę i jego sposób rozprzestrzeniania się w scenie, po prostu przysmykając lub otwierając ich skrzydła.

Aby wykończyć obraz i dopracować efekt, warto rozważyć zamianę kolorowego zdjęcia w czarno-białe. Pomaga to uprościć scenę i mocniej skupić uwagę widza na efekcie oświetlenia konturowego.

ZNAJDŹ CIEMNĄ STRONĘ

Szybko i łatwo przyciemnij obraz za pomocą narzędzi Krzywe lub Poziomy. Po prostu przekonwertuj obraz do czerni i bieli oraz użyj czarnej pipety, aby szybko i skutecznie przyciemnić automatycznie obraz.

Z prawej

Oświetlona krawędziowa sylwetka ciała

Dzięki delikatnemu światłu, podkreślającemu kontury sylwetki, oświetlenie krawędziowe może być skutecznym sposobem ukazania kształtu i formy w jak najprostszym sposób.

1 Wybierz modyfikator Ponieważ obraz ma przedstawiać zarys konturu ciała, potrzebny jest modyfikator, który pozwoli stworzyć ukierunkowane światło. Wrota można rozchylić, aby uzyskać więcej światła, lub przysmyknąć, by bardziej ukierunkować strumień światła. W tym celu można również użyć podłużnych softboksów.

2 Wyreguluj siłę światła Dostosuj moc lampy błyskowej stosownie do natężenia światła, jakie chcesz uzyskać. Do wykonania tego zdjęcia użyłem 500-watowych głowic błyskowych, więc nie musiały świecić z pełną mocą. Jeśli jednak używasz lamp o mniejszej sile błysku, na przykład 125 W, możesz ustawić je na maksymalną moc.

3 Ustaw światło Upewnij się, że lampa jest skierowana w stronę modelki w pożądanym sposób. Czasami najlepszym sposobem sprawdzenia tego, co chcesz osiągnąć, jest użycie światła modelującego głowicy lampy błyskowej, co pozwala uzyskać coś w rodzaju „podglądu na żywo” końcowego efektu.

4 Poza i wskazówki Najważniejsza w studiu jest modelka, więc pomóż jej zrozumieć, czego oczekujesz od niej w zakresie pozowania. Czasem najlepiej po prostu jej to pokazać. Pamiętaj, że chcesz nadać jej ciału kształt, który pozwoli stworzyć wyraźny zarys oświetlenia konturowego.

5 Poprawnie zmierz światło Używanie światłomierza nie jest konieczne, ale jest to dobre rozwiązanie, jeśli chcesz uzyskać jak najlepsze rezultaty. Musisz mierzyć światło padające w najjaśniejszy obszar, a nie odbite, jakie pozwala zmierzyć światłomierz aparatu.

6 Ustaw parametry i pstrykaj Po odczytaniu natężenia światła ustaw siłę błysku i zrób zdjęcie, po czym oczywiście obejrzyj je i sprawdź, czy wszystko wygląda tak, jak chcesz. Pamiętaj, aby oceniać zarejestrowane obrazy, oglądając je na tylnym wyświetlaczu aparatu.

Światło pod kontrolą

Zobacz, jak pracować z mobilnym oświetleniem studyjnym podczas fotografowania w terenie

Lampy studyjne są przydatne nie tylko w studio – mogą również w niezwykle sposób przekształcić wygląd Twoich zdjęć wykonywanych podczas sesji plenerowych. Włączając je do swojego setupu możesz pracować w bardziej kontrolowany sposób. Otwierasz sobie jednocześnie drzwi do światła efektów, jakie trudno osiągnąć korzystając wyłącznie ze światła naturalnego.

W przeciwieństwie do miękkiego i często nieprzewidywalnego światła słonecznego lampy studyjne pozwalają uzyskać zaplanowany i stylizowany wygląd fotograficzny - praca ze sztucznym oświetleniem umożliwia tworzenie wyrazistych obrazów o wysokim kontraście z ciekawą grą światła i cieni. Ten styl szczególnie dobrze sprawdza się w fotografii modyowej, portretowej i reklamowej, w których to gatunkach

najważniejsze jest tworzenie zdjęć efektownych wizualnie. Ogromną zaletą jest też kontrola nad kierunkiem, z którego pada światło, a także spójność oświetlenia i możliwość fotografowania w słabym świetle bez utraty jakości rejestrowanego obrazu. Jednak z pracą z wykorzystaniem mobilnego oświetlenia studyjnego na lokacji wiążą się też pewne wyzwania. Trzeba wziąć pod uwagę oświetlenie zastane, eksperymentować z modyfikatorami światła i być gotowym, by przystosowywać się do ciągle zmieniających się warunków. Na aranżację i charakter oświetlenia mogą mieć również wpływ czynniki takie jak wiatr, źródła zasilania i warunki środowiskowe.

Aby pomóc Ci opanować tę technikę, przeprowadzimy Cię przez proces fotografowania przy użyciu mobilnego oświetlenia studyjnego w plenerze.

Jaka lampa w plener?

Przede wszystkim wystarczająco mocna, by móc bez problemu przebić siłę słońca. Dobrym wyborem będzie np. przystępna cenowo **Quadralite Pulse Pro X 800Ws**. Umożliwia precyzyjną kontrolę mocy, oferuje ekstremalnie krótkie czasy trwania błysku (nawet 1/25640 s w trybie High-Speed Flash) oraz czas ładowania ok. 0,9s, co czyni ją jedną z najbardziej uniwersalnych lamp w swojej klasie. Tryb HSS pozwala na swobodne fotografowanie w pełnym słońcu z czasami do 1/8000 s, co jest kluczowe przy dynamicznych sesjach plenerowych. Lampa jest również kompatybilna z systemem radiowego sterowania Quadralite

Navigator X, a to pozwala na wygodną zdalną kontrolę. Solidna, aluminiowa konstrukcja oraz metalowe mocowanie statywowe gwarantują niezawodność i stabilność, nawet przy użyciu dużych modyfikatorów światła, takich jak softboxy do 150 cm.

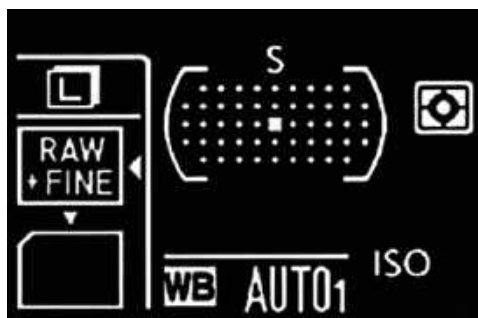
1 Wybierz lokalizację Poszukaj scenarii, która pasuje do tematu. Ponieważ charakter światła słonecznego zmienia się w ciągu dnia, najlepiej jest fotografować w czasie złotej godziny, gdyż światło doskonale komponuje się wówczas ze sztucznym oświetleniem. W określeniu konkretnej pory pomocne będą aplikacje takie jak Golden Hour App.

2 Ustaw światło Złóż lampę studyjną i softbox. Nawet przy aranżacji opartej na wykorzystaniu tylko jednego źródła światła można tworzyć bardzo różne efekty. Aby uzyskać efekt pełen dramatyzmu, umieść lampę obok modelki, a jeśli zależy Ci na tym, by wyglądała ona jak najbardziej korzystnie, ustaw lampę pod kątem 45 stopni. Stopniowo zwiększaj moc i obserwuj efekty.

3 Podłącz lampę błyskową Aby móc wyzwolić błysk za każdym razem, gdy naciśniesz spust migawki, użyj bezprzewodowego wyzwalacza. Wygodny będzie np. Quadralite Navigator X, który umożliwi bezpośrednią komunikację aparatu z głowicą. Zwykle konieczne będzie w tym celu zamontowanie nadajnika w stopce lampy aparatu i podpięcie odbiornika do lampy.

4 **Zmierz światło** Określ wartość ekspozycji za pomocą zewnętrznego światłomierza lub użyj pomiaru wbudowanego w aparat. Umieść światłomierz tuż przed głową modelki lub ustaw punkt pomiarowy aparatu na jej twarzy. Dokonaj pomiaru i odpowiednio do niego dostosuj ustawienia parametrów ekspozycji.

5 **Odbij światło** Popraw charakter oświetlenia, używając blendy, która pozwoli odbić część światła z powrotem w stronę modelki, wypełniając cienie i nadając jej bardziej dynamiczny wygląd. Srebrne reflektory tworzą ostrzejsze światło, a złote blendy dodają mu cieplejszych tonów – nadają się więc idealnie do wykonywania portretów w czasie złotej godziny.

6 **Upozuj modela** Gdy wszystko zostanie skonfigurowane i przetestowane, zacznij robić zdjęcia. Kluczowa jest jak zawsze dobra komunikacja z modelem. Zaplanuj wcześniej pozy i udzielaj jasnych wskazówek podczas sesji. Zbudowanie dobrej relacji z modelem pomoże mu poczuć się pewniej przed obiektywem.

WYWIAD

MAGICZNA MISJA

Bella Kotak zabiera nas w niezwykłą podróż
w poszukiwaniu źródeł duchowej inspiracji

Wszystkie zdjęcia © Bella Kotak

Sen świętojański

„Ten obraz powstał pewnego letniego dnia na trawniku przed domem sąsiadki w delikatnie spadających na nas kroplach deszczu. Ostateczna wersja fotografii powstała w wyniku połączenia ze sobą siedmiu ujęć”

Turbulencja

„Bycie kreatywnym to niezła jazda” – mówi Bella.

Bella Kotak

Bella Kotak to fotografka mody i portrecistka, znana ze swojego eterycznego, kobiecego i tajemniczego stylu. Na jej twórczość duży wpływ wywiera świat

przyrody, baśni i silne kobiece postaci. Bella dorastała w Kenii, ale obecnie mieszka w Wielkiej Brytanii i USA, a jej prace zyskały międzynarodowe uznanie i były prezentowane na wielu wystawach oraz publikowane w magazynach i wydawnictwach poświęconych sztuce. Prowadzi również warsztaty edukacyjne i jest znaną prelegentką, która podczas swoich występów dzieli się wiedzą na temat kreatywnej fotografii i technik postprodukcji.

www.bellakotak.com

Instagram: @bellakotak / @bellakotak.ai

Zakup aparatu odmienił życie wielu twórców, w tym również Belli Kotak. Wówczas studentka architektury, znalazła ujęcie dla swojej twórczej ekspresji w fotografii, która pozwoliła jej wizualizować i przedstawić swoje myśli i wyobrażenia, łącząc pasję do projektowania oraz opowiadania historii z fascynacją naturą i ludzką formą. W swojej twórczości Bella czerpie inspirację z baśni i świata przyrody, a w jej sztukę wplecione są też motywy wzmacniania pozycji kobiet, różnorodności i kultury. Jej obrazy opowiadają historię, odsłaniając ukryte piękno w przestrzeni i twarzach, a umiejętność tworzenia magicznego tła dla swoich bohaterów nie tylko pozwala jej tworzyć estetyczne obrazy, ale także przekazywać głębsze znaczenia. Bella jest ekspertem w dziedzinie fotografii kreatywnej i technik postprodukcji. Jest również znana z prowadzenia warsztatów edukacyjnych i publicznych występów.

Cześć, Bella. Co najbardziej Cię motywuje w medium fotograficznym?

Fotografia to forma magii. Pozwala bowiem zatrzymać chwilę w czasie, tworząc połączenia zarówno z naszymi wspomnieniami z przeszłości, jak i między nami jako istotami ludzkimi żyjącymi na ziemi na swoich własnych liniach czasu. Traktując fotografię jako narzędzie artystycznego wyrazu, doceniam to, że pozwoliła mi rozwinąć umiejętności i otworzyć się na świat, tworząc ciekawe i ważne relacje międzyludzkie. Stała się dla mnie także głównym sposobem namacalnego przedstawiania historii, o których marzę i o jakich chcę opowiadać.

Fotografia to sposób, w jaki łączę się z Ziemią, jej kwiatami i porami roku, jej światłem i cieniem, jej zapachami i miękkością. Dzięki temu medium mogę doświadczać rzeczy, które łączą mnie z osobami, z którymi pracuję, a co za tym idzie, łączą nas one z naszym wewnętrznym dzieckiem... Daje to szansę na powrót do czystej dziecięcej radości i odkrywanie wszystkich możliwości wcielania w życie własnych wizji.

**Twórczość
florystyczna**
Bella wykonała to zdjęcie
przy użyciu aparatu Phase
One i lampy Profoto A1.

WYWIAD

Oddychające światło

„Photoshop ogrywa ogromną rolę. Jestem tylko ja, ekran i świat możliwości”.

Piękno w rozkwicie

„Ogłosiłam realizację tego projektu na moich portalach społecznościowych i te kobiety podzieliły się ze mną swoimi historiami”.

Twoje prace często kładą nacisk na takie aspekty kultury jak wzmocnienie pozycji kobiet. Dlaczego twierdzisz, że włączanie i różnorodność są tak ważne?

Nigdy nie powinniśmy lekceważyć siły reprezentacji. Łącząc różnorodne wpływy, mam nadzieję zainspirować innych do bycia dumnymi ze swojego dziedzictwa i podzielenia się własnymi historiami. Świadomość wartości różnorodności może być narzędziem wyzwalającym kreatywne pomysły, służyć wymianie kulturalnej i zrozumieniu, przełamywaniu barier i rozwijaniu empatii. Dzięki temu nasza sztuka jest bardziej dostępna i łatwiejsza w odbiorze dla szerszej publiczności oraz łączy ze sobą ludzi.

Czy możesz nam powiedzieć coś więcej na temat Twojego projektu *Beauty in Bloom*?

Beauty in Bloom był projektem pełnym pasji i szansą na nawiązanie kontaktu z publicznością. W tamtym czasie często fotografowałam modelki i muzy, z którymi się zaprzyjaźniłam. Pragnęłam jednak ukazać prawdziwych ludzi w moim charakterystycznym stylu i podzielić się ich historiami. Poprosiłam moich odbiorców, aby napisali do mnie, jeśli chcą, żebym ich sfotografowała, i opo-

wiedzieli mi o sobie, szczególnie o swoich bieżących doświadczeniach życiowych i zmaganiach.

Miałam zaszczyt podkreślić ich wyjątkowe piękno, jednocześnie zapewniając przestrzeń otwartości. Obejrzyj film *Beauty in Bloom* na moim kanale na YouTube, aby w pełni docenić spojrzenie na te odważne osoby i nasz wspólny proces twórczy. Takie projekty karmią moją duszę. To, że poprzez moją fotografię mogę podnosić innych na duchu, to prawdziwy dar. *Beauty in Bloom* ucieleśniał moje pragnienie postrzegania wszystkich jako dzieł sztuki, którymi są.

Fotografujesz głównie w plenerze czy korzystasz z przenośnego systemu oświetleniowego?

Zdecydowana większość – około 90% – moich sesji plenerowych realizowana jest przy wykorzystaniu wyłącznie naturalnego światła. Nauczyłam się obserwować drogę i położenie słońca przez cały dzień, a także rozpoznawać, czy w otoczeniu znajdują się naturalne powierzchnie odbijające światło, z których mogę skorzystać. Chociaż obróbka końcowa pozwala mi udoskonalić charakter oświetlenia, to jednak cała edycja opiera się na wzmocnieniu światła, które było dostępne na miejscu.

Taniec motyli

„Te motyle pochodzą z Muzeum Historii Naturalnej Uniwersytetu Oksfordzkiego. Zrobiłam im zdjęcia i wycięłam je na potrzeby tego artykułu”.

Kiedy już decyduję się na użycie lampy, to moim wyborem jest przeważnie Profoto A1 z Clicboksem. Ta kompaktowa, ale mocna jednostka jest łatwa w transporcie i szybka w montażu na miejscu. Zastosowanie jej pozwala zmienić zasady gry. Kładę jednak nacisk na stworzenie takiej estetyki oświetlenia, która będzie naturalna dla sceny.

Na ile Twoje prace są wcześniej zaplanowane, a w jakim stopniu powstają pod wpływem chwili?

Większość mojego twórczego procesu – powiedzmy około 70% – opiera się na dobrze przemyślanym planowaniu. Obejmuje znalezienie odpowiedniego modelu, zabezpieczenie lokalizacji, stylizację, badania i konceptualizację pomysłów. Te zaawansowane przygotowania są fundamentem, ale w pozostałych 30% zostawiam dużo miejsca na spontaniczność i inspirację chwilą.

Staram się nie przywiązywać za bardzo do jakiegokolwiek ideału. Gdy pozwolimy, aby energia sesji naturalnie kierowała sprawami, można odkryć prawdziwą magię.

Jak wrażenie i wizję, które miałaś na planie, udaje Ci się zachować w postprodukcji?

Z jakich aparatów korzysta Bella

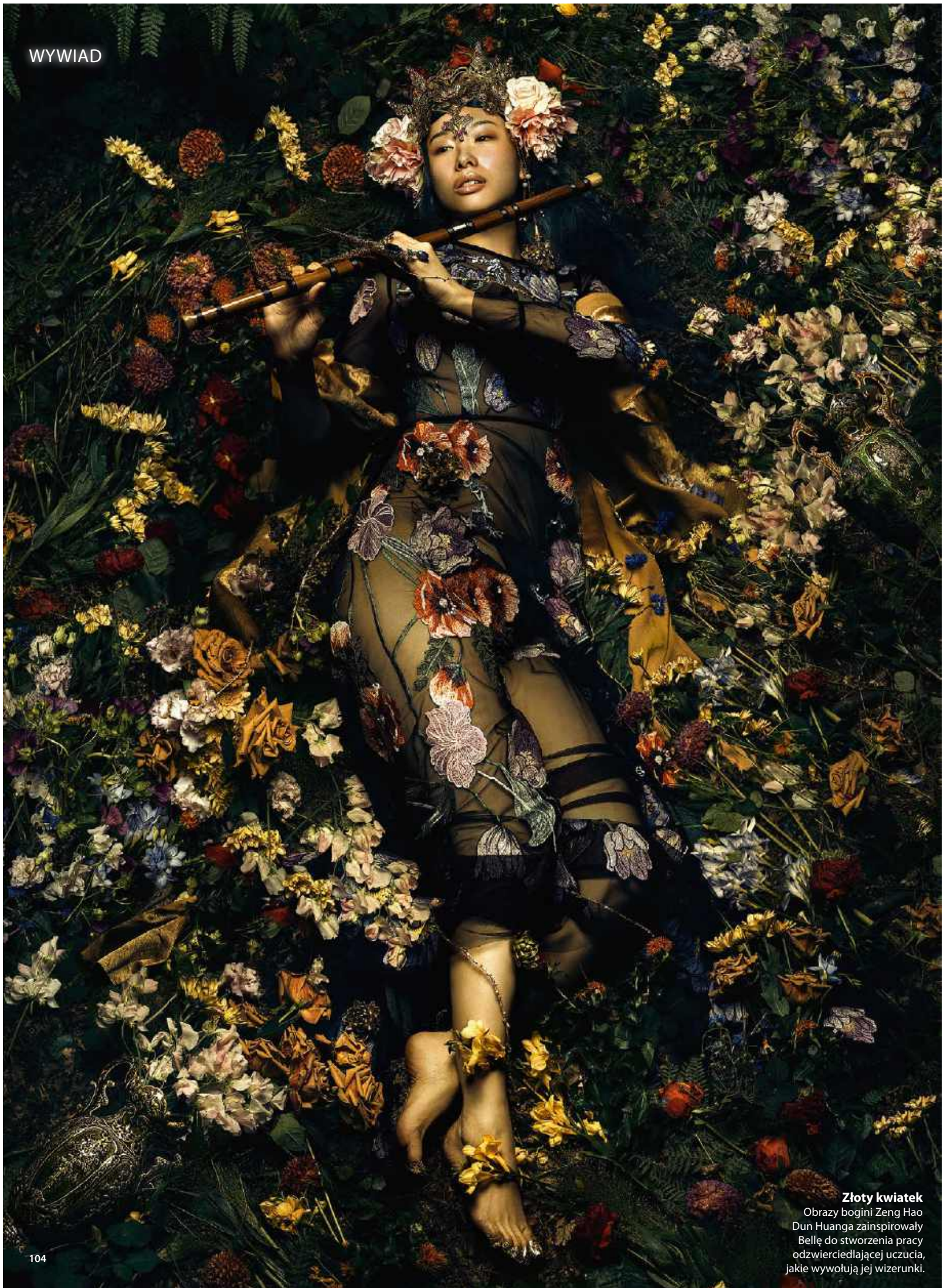
Dlaczego używa Phase One

„Miałam okazję fotografować aparatem Phase One już w 2016 roku i od samego początku zakochałam się w jakości rejestrowanych nim plików. Kilka lat temu zostałam poproszona o zostanie ambasadorką tej marki i od tego czasu wykorzystuję ich aparaty do tworzenia wielu moich prac. Sam aparat zmusza do spowolnienia pracy i obserwowania wszystkiego pod kątem chwili lub ekspresji, którą chcesz uchwycić. Już kilkakrotnie przydał mi się duży zakres dynamiki matrycy Phase One, no i oczywiście jakość zdjęć mówi sama za siebie. Obrazy są tak piękne, mają niemal filmową plastykę i urok, którego nie udało mi się dotychczas odtworzyć żadnym innym aparatem”.

Tajemniczy ogród

Bella uchwyciła tę roślinność aparatem Phase One na potrzeby swojego filmu opublikowanego w serwisie SmugMug i dostępnego na jej stronie internetowej.

Złoty kwiatek
Obrazy bogini Zeng Hao
Dun Huang zainspirowały
Bellę do stworzenia pracy
odzwierciedlającej uczucia,
jakie wywołują jej wizerunki.

Po królewsku
„Opowieść o dwóch
kobietach zagubionych
w kwiatowym świecie,
dzieliących sekrety znane
tylko siostróm”.

Kiedy jestem na planie, mam już w głowie wizję efektu końcowego – kolorystykę, wibrację, ekspresję, pozy i ogólną historię. Widzę ostateczny obraz z wszystkimi jego szczegółami. Dzięki temu podczas fotografowania mogę całkowicie zanurzyć się w kreatywnej przestrzeni. Potem, podczas edycji staram się podtrzymać tę energię. Włączam muzykę lub jakiś film dokumentalny i stopniowo ulepszam narrację. Moim celem jest wzmocnienie wizji, z którą byłam związana na planie, i jest to proces medytacyjny. Uwielbiam stan twórczego podniecenia zarówno podczas zdjęć, jak i w postprodukcji.

Jesteś również założycielką serwisu Onlythecurious. Czy możesz nam powiedzieć coś więcej o tej społeczności?

Onlythecurious wyewoluowało z mojego pragnienia łączenia się i dostarczania wartości społeczności. Prezentując nie tylko moje podejście artystyczne, ale także twórcze wizje innych czołowych fotografów, serwis ten stał się przestrzenią pielęgnującą naszą społeczność, w której można się uczyć, czerpać inspirację i wносить więcej piękna do świata poprzez fotografię. Stanowi to centralną część mojej misji, polegającej na wzmacnianiu innych na ich drodze artystycznej, tak jak inni wspierali mnie na mojej.

Często tworzysz unikalne światy na planie, ręcznie aranżując elementy i łącząc je z tematem. Czy na Twój proces twórczy wpłynęła jakoś technologia AI?

Oczywiście. Fotografia pozwala mi dzielić się moją twórczą wizją, a sztuczna inteligencja to

kolejna droga do rozwijania wyobraźni. Choć cenię sobie utrwalanie chwil życia w czasie rzeczywistym, zaczęłam mieszać ze sobą oba światy – rzeczywisty i sztuczny – z czystej ciekawości, żeby zobaczyć, co jest możliwe. Podążając za swoją ciekawością, można otworzyć drzwi, o których istnieniu nawet nie mieliśmy pojęcia.

Choć uwielbiam namacalne doświadczenia, intryguje mnie połączenie realizmu fotografii z potencjałem sztucznej inteligencji. W mojej pracy już zaczęłam wykorzystywać algorytmy AI, aby stworzyć coś nowego. Technologie mogą się od siebie różnić, ale kreatywność pozwala je do siebie dopasować.

Czego uczestnicy warsztatów, które prowadzisz mogą się od Ciebie nauczyć?

Staram się podzielić moimi wyjątkowymi perspektywami i tym, jak ukształtowały one moje wybory artystyczne i warsztat pracy. Łatwo jest odczuwać presję naśladowania metod innych, aby osiągnąć podobny do nich sukces. Ale tak naprawdę ich ścieżka nie będzie naszą, a nasze indywidualne ścieżki także mają swoją wartość.

Moim celem jest, aby uczestnicy wyszli z prelekcji z wglądem, który wzbogaci ich rzemiosło, i pewnością siebie, pozwalającą im wytyczyć własną drogę, a nie tylko podążać cudzym szlakiem. Moją misją jest przekazywanie praktycznej wiedzy. Pragnę, aby każde moje wystąpienie pobudziło w nich umiejętność zastosowania tej wiedzy w sposób zgodny z ich indywidualnością.

Zawartość torby fotograficznej Belli

APARAT PHASE ONE
IQ3 TRICHROMATIC

OBIEKTYW
PHASE ONE
80 MM F/2,8 LS
AF SCHNEIDER-
KREUZNACH

LAMPA PROFOTO
Z CLICBOKSEM

FILTRY
I TAŚMA
MASKUJĄCA

APARAT
CANON
EOS R5

OBIEKTYW
CANON EF
50 MM F/1,2L
USM

SZYBKI KURS RETUSZU PORTRETU

Twarze biznesu
Retuszując portrety, musimy nauczyć się równoważyć oczekiwania klientów i mediów poprzez edytowanie naszych prac z umiarem.

Twórz piękne i pełne charakteru zdjęcia, korzystając z naszego przewodnika po profesjonalnej edycji portretów

Retusz obrazu stał się integralną częścią warsztatu pracy fotografa. Jednakże zwłaszcza w przypadku fotografii portretowej poziom włożonej pracy i wpływ, jaki może ona mieć na przedstawienie idealnej sylwetki, był szeroko analizowany i dyskutowany w różnych mediach.

Z drugiej strony większość naszych klientów oczekuje (a często nawet żąda), abyśmy retuszowali ich zdjęcia i dlatego w tym gatunku sprawdza się stare powiedzenie, że najlepszym rozwiązaniem jest zachowanie umiaru. Profesjonalni fotografowie rozumieją, że wymagana jest przy tym duża wrażliwość, dlatego zawsze powinniśmy dążyć do podkreślania najlepszych atrybutów uwiecznianej osoby.

Nawet gdy sytuacja wymaga intensywnej edycji, nadal możemy pracować nad zachowaniem poczucia autentyczności naszych

portretów. Można to osiągnąć, określając najpierw, dlaczego dane działanie jest wymagane i w jaki sposób poprawi ono wizerunek. Dopóki zastosowany przez Ciebie retusz nie tworzy fałszywego obrazu Twojego obiektu w stopniu wykraczającym poza to, czego można się zwykle spodziewać, może być to uzasadnione. Bo jeśli bez zastosowania określonego efektu zdjęcie nie będzie spełniać wymagań osoby, dla której je tworzymy, to znaczy, że nie sprostaliśmy zadaniu.

Na następnych kilku stronach, z pomocą trzech doświadczonych profesjonalnych retuszerów portretów, omówimy podstawowe etapy edycji, które należy wziąć pod uwagę w swojej pracy, i sprawdzimy, jak sprawić, by Twoje zdjęcia nie tylko wyglądały jak najlepiej, ale także by nie wywoływały dyskusji na temat ich autentyczności i uczciwości przedstawienia wizerunku.

Zachowana osobowość

Jedną z cech charakterystycznych danej osoby jest faktura jej skóry, dlatego nawet jeśli wymaga ona retuszu, to ważne jest zachowanie pewnych szczegółów, aby edycja była niemal niewidoczna.

ULUBIONE NARZĘDZIE PAULI:

USUWANIE

Pojawienie się tego narzędzia uważam za rewolucję. Wykorzystuje ono technologię AI do usuwania niechcianych obiektów. Pozwala przyspieszyć proces edycji i zaoszczędzić sporo czasu. Nie zawsze działa idealnie i czasami zawodzi, ale naprawdę potrafi uratować życie w przypadku usuwania z twarzy modelki sterczących włosów lub drobnych plamek.

Retusz skóry

Paula Stopka wyjaśnia, jak retuszować skórę, zachowując jej naturalny i autentyczny wygląd

Retusz skóry odgrywa ważną rolę w procesie edycji fotografii portretowej. Ma on na celu poprawę wyglądu fotografowanej osoby i pozbycie się wszelkich niedoskonałości, takich jak przebarwienia czy nierówny odcień skóry. Możliwe jest stosowanie różnych technik retuszu, które często różnią się w zależności od fotografa, ponieważ każdy z nich ma swój niepowtarzalny styl i podejście.

W tym samouczku skupimy się na jednej z technik, czyli separacji częstotliwości przy użyciu Photoshopa. Metoda ta pozwala na rozdzielenie obrazu na warstwy o wysokiej i niskiej częstotliwości, dzięki czemu możemy wyretu-

szować wszelkie niedoskonałości, zachowując jednocześnie naturalną fakturę i odcień skóry. To świetne narzędzie; należy je jednak stosować ostrożnie. Częstym błędem jest przesadzanie z retuszem i zbytne wygładzenie skóry, co skutkuje jej nienaturalnym, wręcz plastikowym wyglądem. Znalezienie tego idealnego punktu może być wyzwaniem, ale wraz z praktyką staje się intuicyjne. Naszym głównym celem jest zachowanie naturalnego wyglądu, dlatego zaczniemy nasz warsztat od nauczenia się, jak stworzyć warstwy separacji częstotliwości, a następnie przeprowadzać retusz skóry przy użyciu różnych narzędzi.

Paula Stopka

Paula jest graficzką i fotografką, która urodziła się i wychowała w Krakowie. Już od najmłodszych lat była zapaloną fotografką, a obecnie jest pełnoetatową profesjonalistką, łączącą dwie swoje pasje: tworzenie obrazów i projektowanie graficzne. Uprawia wiele rozmaitych gatunków fotografii, od portretów modowych po pejzaże i zdjęcia architektury.

paulastopka.com @shotsbypaula

Tworzenie gładkiej skóry

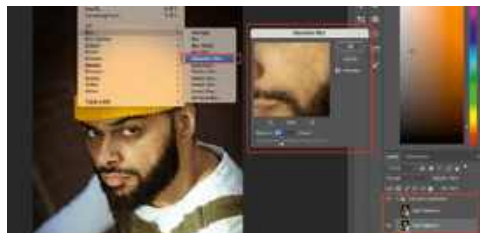
Włącz technikę separacji częstotliwości do arsenału stosowanych metod retuszowania skóry

1 **Utwórz dwie kopie** Po zaimportowaniu zdjęcia do programu Adobe Photoshop dwukrotnie zduplikuj obraz. Można to zrobić za pomocą skrótu klawiaturowego [Ctrl]+[J] (lub [Cmd]+[J] na komputerze Mac) lub klikając prawym przyciskiem myszy warstwę Tło i wybierając polecenie Powiel warstwę.

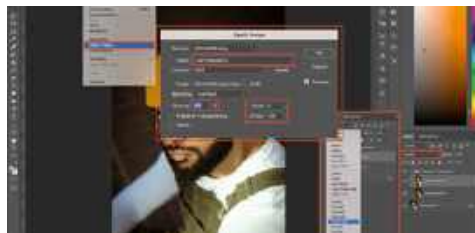
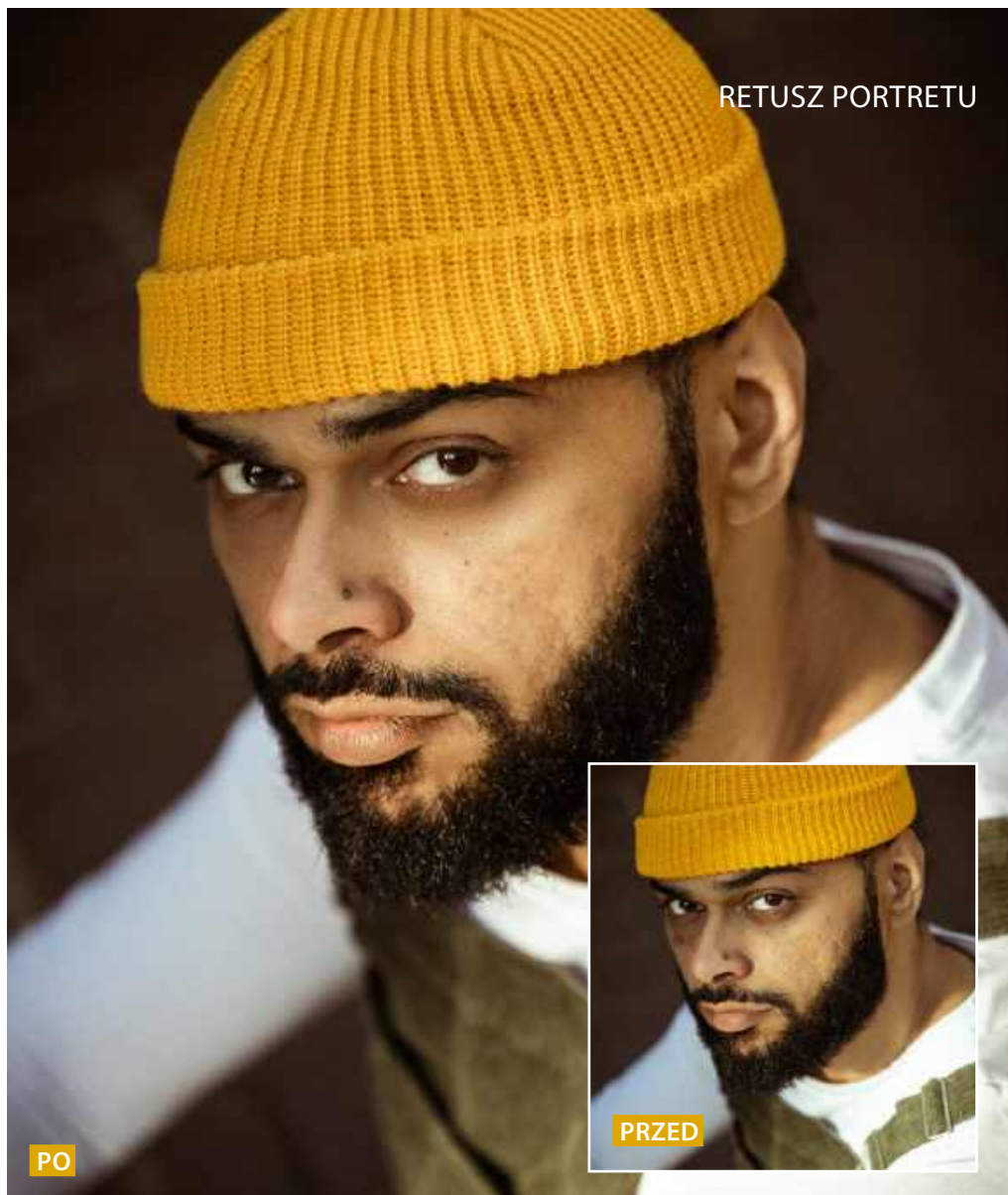
2 **Zmień nazwę i zgrupuj** Zmień nazwę górnej warstwy na Wysoka częstotliwość (będzie ona zawierać szczegóły faktury), a środkowej – na Niska częstotliwość (będzie ona zawierać informacje o kolorze i tonalności). Zgrupuj warstwy, zaznaczając je i naciskając [Ctrl/Cmd]+[G]. Teraz nadaj folderowi nazwę „Separacja częstotliwości”.

3 **Przygotuj warstwę Niska częstotliwość** Rozwiń folder grupy, wyłącz widoczność warstwy Wysoka częstotliwość i zaznacz warstwę Niska częstotliwość. Wywołaj polecenie Filtr > Rozmycie > Rozmycie gaussowskie. W oknie filtra ustaw wartość Promień na 5–10 pikseli, aż obraz będzie wyglądał na rozmytany, ale będzie pozwalał rozpoznać kształty.

6 **Wygładź skórę** Chwyć narzędzie Lasso i ustaw Wtapianie na 22–25 pikseli. Zaznacz warstwę Niska częstotliwość, a następnie wybierz obszar skóry, nad którym chcesz pracować. Wywołaj polecenie Filtr > Rozmycie > Rozmycie gaussowskie. Zwiększaj siłę rozmycia, aż uzyskasz pożądaną gładkość, ale nie przesadzaj.

4 **Przygotuj warstwę Wysoka częstotliwość** Włącz widoczność warstwy Wysoka częstotliwość i zaznacz ją. Wywołaj polecenie Obraz > Zastosuj obraz i upewnij się, że ustawienia odpowiadają tym widocznym na zrzucie ekranu. Naciśnij przycisk OK. Następnie zmień tryb mieszania warstwy z Normalnie na Światło liniowe.

5 **Usuń wszelkie niedoskonałości** Chwyć Pędzel korygujący i, zaczynając od warstwy Wysoka częstotliwość, przytrzymaj klawisz [Alt] lub [Option] (użytkownicy komputerów Mac), po czym kliknij obszar w pobliżu skóry. Następnie po prostu ją zamaluj. Dostosuj rozmiar pędzla i krycie, aby móc zrobić to jak najdokładniej.

7 **Rozjaśniaj i ściemniaj** Na warstwie Niska częstotliwość zastosuj narzędzia Rozjaśnianie i Ściemnij. Dostosuj ich ekspozycję i delikatnie maluj nimi po obrazie, aby rozświetlić obszary, takie jak czoło, za pomocą narzędzia Rozjaśnianie. W przypadku cieni, np. na nosie, użyj zaś narzędzia Ściemnij. Obydwa narzędzia pomagają uwydatnić kształty rysów twarzy.

8 **Splaszcz obraz** Gdy głębia i forma tematu będą już zadowalające, a retusz będzie wyglądał naturalnie, możesz splaszczyc warstwy. Wywołaj polecenie Warstwa > Splaszcz obraz i zapisz swoje zdjęcie. Aby móc ocenić efekt, porównaj przetworzony obraz z oryginałem.

Profesjonalny retusz włosów

Jade Keshia Gordon pokazuje, jak uzyskać idealną fryzurę na portretach

Czy kiedykolwiek po skończonej już sesji zdjęciowej zauważyłeś, że kosmyki i luki we włosach fotografowanej osoby psują portret? Dowiedz się zatem, jak profesjonalnie edytować włosy w Photoshopie lub podobnym do niego oprogramowaniu. W tym samouczku opisano wszystko, od prostych poprawek po zaawansowane techniki, dzięki czemu będziesz mógł z łatwością udoskonalić swoje umiejętności retuszu.

Edycja włosów w programie Photoshop przypomina makijaż fotografowanej osoby po sesji – chodzi o to, aby portrety wyglądały niesamowicie, ale nie sztucznie. Jednym z wyzwań jest zachowanie naturalności korekt – chcesz zrobić wrażenie, a nie rzucać się w oczy. Używaj narzędzi delikatnie – na przykład tak jakbyś czesał grzywę jednorożca – i unikaj nadmiernego wygładzania lub wprowadzania nienaturalnego koloru.

Częstym błędem, podobnie jak przy retuszowaniu skóry, jest nadawanie włosom plastikowego wyglądu. Nadmierne wygładzanie lub klonowanie może zepsuć obraz. Moja najlepsza rada to: ćwicz, ćwicz i ćwicz. Eksperymentuj z różnymi zdjęciami, pytaj o opinie i oglądaj lub czytaj samouczki. Retusz jest jak zabawna łamigłówka – gdy ją rozwiążesz, będziesz profesjonalistą w edytowaniu włosów.

DODATKOWA WSKAZÓWKA OD JADE: UŻYWAJ FILTRA FORMOWANIE

Retusz włosów w Photoshopie za pomocą filtra Formowanie zacznij od dostosowania rozmiaru pędzla do szerokości pasemek. Delikatnie rozciągnij lub zwęż pojedyncze pasemka, aby udoskonalić ich kształt i kierunek. Chcąc uzyskać subtelne zmiany i zachować realizm, używaj słabego nacisku pędzla. Unikaj nadmiernego rozciągania lub zniekształcania włosów, koncentrując się na poprawie ich naturalnego ułożenia. Aby uzyskać realistyczny efekt, zachowaj nienaruszoną ogólną fakturę i równowagę.

Efektowny blask
Usunięcie kapryśnych włosów i zwiększenie kontrastu sprawia, że temat bardziej się wyróżnia. Subtelne przyciemnienie i rozjaśnienie zapobiega płaskiemu wyglądowi włosów.

Jade Keshia Gordon

Mieszkająca w Londynie Jade jest fotografką modową i portrecistką, która współpracuje zarówno z różnymi korporacjami i blogerami, jak i producentami sprzętu fotograficznego takimi jak Manfrotto czy Lastolite. Przygotowywała materiały m.in. dla firm Nike i Canon oraz prowadzi własną agencję modelingową.

www.jkgphotography.co.uk

@jkgphotography

Sekretny krok

To mój sekretny krok – uważam, że naprawiła on połączyć wszystko w jedną całość. Niezależnie od tego, jak ostrożnie będziesz retuszował, możesz zauważyć, że niektóre włosy są nieco bardziej miękkie niż sąsiednie. Zacznij od użycia narzędzia Wyostrażanie, aby poprawić wygląd tych obszarów, dodając im faktury (mając Tryb ustawiony na Zwykły, a Intensywność – na 30%). Następnie zazwyczaj stosuję ogólne wyostrażenie, wywołując polecenie Filtr > Inne > Górnoprzepustowy. W oknie filtra możesz dostosować wartość parametru Promień i wyświetlić podgląd stopnia wyostrażenia. Na koniec kliknij OK. Zmień tryb mieszania warstwy na Łagodne światło.

Proces retuszowania włosów

Staraj się uzyskać realistyczne odcienie i jednolitą fakturę

1 Oceń swoje zdjęcia Wybieram fotografie, które wymagają minimalnej edycji, sprawdzając ostrość i siłę kompozycji. Jeśli są one ogólnie akceptowalne, a włosy wymagają korekty, mogę to zrobić później. Dzięki temu chwytam istotę chwili podczas sesji.

2 Identyfikuj wyzwania Korzystanie z programu Capture One podczas sesji pozwala mi śledzić jej przebieg i przeglądać zdjęcia w trakcie fotografowania. Kiedy już zdecyduję, które obrazy chcę edytować, zaczynam notować sobie, jakie rzeczy wymagają korekty, ponieważ pomoże mi to w dalszej pracy.

3 Ułóż warstwy Rozpocznij importowanie obrazów z programu Adobe Bridge, a następnie utwórz nowe warstwy. Przypinanie warstw pozwala mi wrócić do dowolnego etapu retuszu bez konieczności usuwania wszystkiego i robienia od nowa. Kiedy już bardziej zagłębisz się w edycję, zacznij grupować i nazywać warstwy.

4 Usuń luźne włosy Zaczynam od kosmyków i odrastających włosów na obwodzie głowy. Sięgam po Punktowy pędzel korygujący (J) i przełączając się między trybami Zwykły oraz Wymień, eksperymentuję z różnymi typami wypełnienia. Kiedy już jestem zadowolona z efektu, używam narzędzia Łatka, aby uporządkować wszelkie obszary, które przeczytałam.

5 Wypełnij luki Luki we włosach występują naturalnie, ale mogą rozpraszać uwagę. Wypełniam je za pomocą narzędzia Stempel (S), z Kryciem ustawionym na 100% i Przepływem na 40%. Korzystanie z tego narzędzia pozwala mi kontrolować, ile włosów dodaję. Aby dodatkowe włosy wyglądały bardziej naturalnie, wykonuję również ruchy okrężne.

6 Przyciemnij i rozjaśnij Używam techniki miejscowego rozjaśniania i przyciemniania do manipulowania ekspozycją lokalnych obszarów obrazu. Powiększam poszczególne pasemka włosów, stosując w kontrolowany sposób metodę miejscowego rozjaśniania i ściemniania, aby nadać głębię światłom i cieniom.

Korekta rysów twarzy

Zastosuj zaawansowany retusz oczu i zębów modela, aby nadać im efektowny, ale realistyczny wygląd

Najbardziej szczegółowo analizowanym obszarem Twoich zdjęć będzie zawsze twarz fotografowanej osoby. A pierwszym elementem, na który patrzą odbiorcy, są zazwyczaj oczy i uśmiech. Oznacza to, że jako retuszerzy musimy zadbać o to, aby wyglądały dobrze i robiły wrażenie.

Jako fotografowie studijni wcześniej uczymy się, że odbicia światła w oczach fotografowanej osoby są czymś pożądanym, ponieważ dodają portretowi życia i energii. Jednak w przypadku dużych źródeł światła, takich jak softboksy lub parasolki, oświetlenie drobnych szczegółów oka

może być trudne. Z tego powodu zastosowanie miejscowego rozjaśnienia oraz efektów specjalnych może być naprawdę korzystne i pomóc uwydatnić delikatną strukturę oka, czyli miejsce, w którym najbardziej widoczny jest charakter danej osoby.

Podobnie zęby mogą poprawić lub zepsuć zdjęcie. Portret bez uśmiechu może wyglądać niezbyt efektownie, ale zęby to obszar, który jest powodem skrępowania wielu modeli. Nawet zdrowe zęby mogą mieć przebarwienia, ale dzięki subtelnej i ukierunkowanej korekcie koloru możemy nadać im jednolity i świeży wygląd.

„Oczy są pierwszym elementem, na który patrzą oglądający zdjęcie, więc upewnij się, że robią wrażenie”

Edycja zębów i oczu

Wprowadź lokalne korekty kolorów i jasności, aby Twoje portrety wręcz lśniły

1 Zredukuj zażółcenia Zęby modelki mają lekko żółty odcień. Aby usunąć ten problem, dodaj warstwę dopasowania Barwa/Nasyceń, wybierz z rozwijanego menu pozycję Żółte i zmniejsz nasycenie. Z kolei aby rozjaśnić obszary zawierające kolor żółty, przesunij suwak Jasność w prawo.

2 Zamaskuj zęby Globalna korekta zmniejszyła intensywność żółci na całym zdjęciu, psując odcień skóry modelki. Utwórz zaznaczenie wokół zębów za pomocą narzędzia Lasso (L) lub narzędzia szybkiego zaznaczania (W). Wtop zaznaczenie i wypełnij kolorem białym (Edycja > Wypełnij).

3 Korekty lokalne Aby zachować naturalną różnorodność kolorów, wybierz najmocniejsze odcienie żółtego, zmieniając zakres regulacji kolorów za pomocą suwaków znajdujących się na dole okna dialogowego Barwa/Nasyceń. Unikaj efektu stopniowania gradientów w wyniku nadmiernego ograniczenia zakresu.

4 Zwiększ ekspozycję oczu Utwórz nową grupę warstw i nazwij ją Oczy. Teraz utwórz warstwę dopasowania Krzywe i przeciągnij linię ku górze tak, by prawie dotykała górnego krańca wykresu. Odwróć maskę warstwy ([Ctrl/Command]+[I]) i pomaluj oczy na biało miękką końcówką pędzla.

5 Spróbuj kolory oczu Mając aktywne narzędzie Pędzel (B), kliknij Kolor pierwszego planu i pobierz próbkę dominującego koloru oczu. Przesuń punkt próbkowania w Próbniku kolorów w górę i w lewo. Pędzlem o mniejszej i twardszej końcówce (my ustawiliśmy Rozmiar na 90 pikseli i Twardość na 35%) muśnij dolną część każdego oka.

6 Utwórz strukturę Pobierz próbkę najjaśniejszego koloru oczu z obszaru światła i za pomocą małego, twardego pędzla z niską wartością Przepływu (Rozmiar 50 pikseli, Twardość 20%, Przepływ 25%) namaluj losowo, postrzępiony kształt w dolnej części oka. Zmień tryb mieszania na Ciemniejszy kolor i zmniejsz krycie warstwy do 50–60%.

Kontakt wzrokowy

Chociaż efekt jest subtelny, oczy modelki zyskały teraz większą głębię. W międzyczasie zęby zostały wybielone, ale nadal zachowują naturalny kolor.

PO

Tworzenie spektakularnych tła

Paul Wilkinson wyjaśnia, jak tworzyć oryginalne tła za pomocą najnowszych narzędzi opartych o AI

Jest wiele powodów, dla których warto dodać spektakularne tło do Twoich portretów, niezależnie od tego, czy pracujesz na zlecenie klienta, czy po prostu robisz zdjęcia dla zabawy. Jeśli wykonasz tych kilka prostych kroków, będzie to łatwe. Po pierwsze, zamiast myśleć o dodaniu lub zastąpieniu tła, lepiej dopasować portret do nowego tła – traktując obie rzeczy jak dwie części tego samego zdjęcia i starając się, by wyglądały tak, jakby zostały uchwycone razem od razu podczas fotografo-

wania. Oświetlenie, ostrość i geometria obrazu muszą ze sobą współgrać. Szczególną uwagę należy zwrócić na oświetlenie i upewnić się, że pasuje ono do siebie – jeśli oświetlenie fotografowanego obiektu różni się od oświetlenia tła, obraz nie będzie wyglądał wiarygodnie.

Do stworzenia tego zdjęcia wybrałem niedawno zrobiony portret Kaia w stroju jego drużyny hokejowej. Bardzo chciałbym zrobić mu zdjęcie na lodowisku, ale nie było to możliwe, więc sfotografowałem go w naszym studiu.

Paul Wilkinson

Wielokrotnie nagradzany fotograf Paul Wilkinson jest specjalistą w dziedzinie fotografii portretowej utrzymanej w różnych stylach, wykonywanej zarówno w studiu, jak i w plenerze. Jest

także stałym współpracownikiem czasopism fotograficznych oraz twórcą i gospodarzem jednego z najpopularniejszych na świecie podcastów fotograficznych „The Mastering Portrait Photography Podcast”.

paulwilkinsonphotography.co.uk

PRZED

1 Ustaw oświetlenie Aby stworzyć oryginalne ujęcie obiektu, zalaliśmy studio niebieskim światłem i oświetliliśmy twarz Kaia reflektorem punktowym o temperaturze barwowej światła dziennego. Następnie dodaliśmy parę lamp emitujących ciepłe białe światło konturowe, aby uzyskać dodatkowy efekt i zwizualizować sobie, jak może wyglądać ich połączenie na finalnym zdjęciu.

4 Dopracuj maskę Wygenerowane w ten sposób maski są często nieco „luźne” i pozostawiają widoczne fragmenty oryginalnego tła. Można to skorygować, zaznaczając maskę i używając polecenia Zaznaczanie > Zmień > Zwęźnianie o wartości 4 lub 5 pikseli, ponieważ takie jego ustawienie nieznacznie zmniejszy zamaskowany obszar.

7 Popraw oświetlenie Na koniec dodałem pomarańczowe światło do światła jednego z reflektorów punktowych oświetlających tło, aby stworzyć wiarygodną relację między nim a światłem widocznym na sylwetce Kaia. Użyłem w tym celu znakomitej wtyczki BorisFX Optics, ale efekt ten można osiągnąć na wiele innych sposobów.

8 Globalny motyw kolorystyczny Na koniec dodałem korekty kolorystyki za pomocą Nik 6 Color Efex firmy DxO, co pomogło wzmocnić kolory i połączyć wszystko w jedną całość. Fotomontaż to prosty proces, pod warunkiem, że zadbasz o dopasowanie oświetlenia – dzięki temu nie musiałem się ślizgać na lodowisku.

Odkryj możliwości fotomontażu

Zręcznie połącz swój temat z nowym otoczeniem w oprogramowaniu do edycji

2 Stwórz środowisko Nie miałem odpowiedniego zdjęcia lodowiska, więc do wygenerowania tła użyłem narzędzia Adobe Firefly AI, wpisując frazę: „ciemno oświetlone lodowisko hokejowe o intensywnie niebieskim kolorze”. Po kilku modyfikacjach uzyskałem obraz, który był odpowiednio oświetlony.

5 Przygotuj tło Użyj kilku prostych sztuczek, aby połączyć pierwszy plan z tłem. Po pierwsze, musimy rozmyć tło, aby było nieco nieostre jak na prawdziwym zdjęciu. Użyłem do tego celu filtra Rozmycie, ale możesz też użyć Rozmycia gaussowskiego. Dostosuj efekt tak, żeby pasował do całego obrazu.

3 Wytnij temat Otworzyłem obraz Kaia i powieliłem warstwę Tło na wypadek, gdybym musiał do niej wrócić. Następnie kliknąłem opcję Zaznacz temat, aby wygenerować selekcję, której mógłbym użyć jako maski, i kliknąłem u dołu palety Warstwy ikonę Dodaj maskę warstwy.

6 Dodanie winiety Dodaj warstwę dopasowania Ekspozycja i zwiększ wartość suwaka do ok. 0,9, aby przyciemnić obraz. Za pomocą pędzla z miękką końcówką i czarnej farby usuń efekt z obszarów, które chcesz rozjaśnić. Daje to bardziej realistyczne rezultaty niż malowanie po ciemnych obszarach.

PO

W stylu AI

Fotomontaż ten umożliwił stworzenie zdjęcia, którego wykonanie w prawdziwym otoczeniu byłoby niepraktyczne, a także pozwolił nadać mu komercyjny wygląd w popularnym dziś stylu *Sports Illustrated*.

Odtwórz efekt małej głębi ostrości

Użyj nowego narzędzia Lens Blur (Rozmycie soczewkowe), aby uzyskać na swoich zdjęciach wspomagany sztuczną inteligencją efekt *bokeh*

Istnieje wiele powodów, dla których mogło Ci się nie udać uchwycić odpowiednio małej głębi ostrości podczas fotografowania, ale dzięki dostępnym w Lightroomie nowym i ulepszonym narzędziom opartym na sztucznej inteligencji łatwo

to naprawisz. Niedawno dodane narzędzie Lens Blur (Rozmycie soczewkowe) to funkcja oferowana w ramach wczesnego dostępu, która umożliwia rozmycie tła, i choć nie działa ona jeszcze doskonale, to pozwala niekiedy uzyskać imponujące rezultaty.

1 Przetwórz obraz Korzystając z podstawowych narzędzi edycyjnych, takich jak Tone Curve (Krzywa tonalna), Lens Corrections (Korekcja obiektywu) i Crop Tool (Narzędzie do kadrowania), przetwórz obraz tak, aby uzyskać najlepszy możliwy punkt wyjścia do dalszej pracy. Przeprowadzenie w pierwszej kolejności podstawowych korekt ułatwia zastosowanie rozmycia soczewkowego, ponieważ później można zobaczyć, jak wpływa ono na ostateczny wygląd obrazu.

2 Zastosuj rozmycie soczewkowe Przewiń panel w dół do karty Lens Blur (Rozmycie soczewkowe) i kliknij pole wyboru Apply (Zastosuj), aby zastosować efekt. Zaakceptuj automatyczny wybór obiektu lub użyj przycisku Subject focus (Ostrość obiektu) lub narzędzia Point/Area Focus Tool (Ostrość punktu/obszaru), aby zaznaczyć temat. Wybierz rodzaj efektu (Bokeh type) i dostosuj parametr Blur Amount (Stopień rozmycia), zmieniając go z domyślnej wartości 50.

3 Oceń zdjęcie Powiększ obraz i obejrzyj dokładnie wszystkie krawędzie obiektu, szukając rozmycia w obszarach, które powinny być ostre. Jeśli znajdziesz taki fragment, kliknij przycisk Focus (Ostrość), ustaw odpowiednie właściwości pędzla i pomaluj ten obszar. Funkcja Auto Mask (Automatyczne maskowanie) zwykle działa dobrze, ale jeśli tak nie jest, wyłącz ją i samemu dokładnie zamaluj obiekt.

4 Maluj po rozmyciu Szukając obszarów nieostrych, możesz jednocześnie znaleźć w obszarach rozmytych plamy ostrości. Jeśli tak się stanie, kliknij przycisk Blur (Rozmycie) i po ustawieniu odpowiednich właściwości pędzla zamaluj zmienione obszary. Ponownie, funkcja Auto Mask (Automatyczne maskowanie) może powodować problemy z wtapianiem, więc czasam lepiej będzie ją wyłączyć.

5 Wykończenie Po dodaniu żądanej wartości rozmycia soczewkowego możesz w razie potrzeby wprowadzić dalsze zmiany. W przypadku tego zdjęcia zastosowano jeszcze Radial Gradient (Gradient promienisty), aby utworzyć okalającą temat winietę w celu dalszego zwiększenia izolacji obiektu od tła. Gdy już będziesz zadowolony z efektu, wyeksportuj swoje zdjęcie, aby je wydrukować lub udostępnić w Internecie.

WAŻNA WSKAZÓWKA PRZEJMIJ KONTROLĘ DZIĘKI FUNKCJI FOCAL RANGE

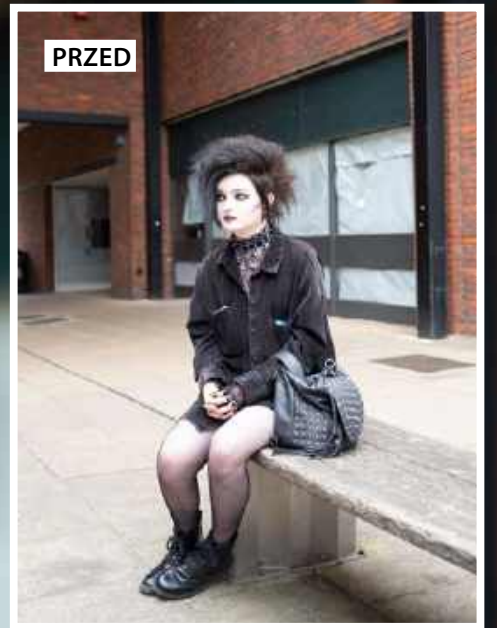
Narzędzie Focal Range (Zakres głębi ostrości) stanowi wizualną reprezentację głębi ostrości na zdjęciu i pozwala zmieniać jej zakres za pomocą wskaźnika. Sprawdzając, jaki daje ono efekt, powiększ obraz, aby mieć pewność, że to, co ma być ostre, takim właśnie jest.

Wstawka Minimalistyczny efekt bokeh

Ten portret uliczny został wykonany z przysłoną ustawioną na f/2 aparatem Fujifilm X100V, ale ze względu na dużą odległość od obiektu tło jest tylko nieznacznie rozmyte.

Zdjęcie główne Niedoskonała korekta

Użycie narzędzia Lens Blur (Rozmycie soczewkowe) dało doskonały efekt, rozmywając tło i zachowując jednocześnie ostry obiekt. Natomiast część włosów dziewczyny została znakomicie wtopiona w tło, ale niestety nie wszystkie.

Digitalizacja papierowych wspomnień

Ożyw cenne odbitki, przenosząc pamiętne chwile w erę cyfrową i dodając im realistyczne kolory

Poziom trudności: średni

Potrzebny czas: 3 godziny

Ci, którzy uczyli się fachu w epoce fotografii analogowej, prawdopodobnie przechowują w swoich szafach setki, a może nawet tysiące odbitek. I choć być może sama technologia naświetlania zdjęć na kliszy należy już do przeszłości, to nie powinniśmy zapominać o samych wspomnieniach – obrazy utrwalone na odbitkach mają dużą wartość emocjonalną, a fotografia analogowa – swój własny urok dzięki charakterystycznym dla niej niedoskonałościom. Dobra wiadomość jest taka, że można im szybko i łatwo dać drugie życie, wprowadzając w erę cyfrową. Cyfrowe lustrzanki lub aparaty bezlusterkowe zachwycają precyzyjnym odwzorowaniem scen i ostrością rejestrowanego nimi obrazu. Dlaczego więc nie wykorzystasz ich do zdigitalizowania starych odbitek?

Ma to tę zaletę, że nie trzeba wydawać pieniędzy na wysokiej jakości skaner ani korzystać z czasochłonnnych metod konwersji. Nie musisz także zlecać tego zadania drogim firmom zajmującym się skanowaniem takich materiałów usługowo, którym trzeba przecież najpierw wysłać swoje cenne wydruki pocztą lub przesyłką kurierską.

Podczas digitalizacji odbitek za pomocą aparatu kluczowe są dwie rzeczy – oświetlenie i ostrość – ale jeśli będziesz postępować zgodnie z naszymi wskazówkami, to z pewnością uda Ci się zrobić to dobrze. Używając jedynie podstawowego sprzętu, będziesz w stanie stworzyć warsztat pracy, pozwalający digitalizować setki zdjęć na godzinę. Pokażemy Ci również, jak uratować zniszczone odbitki w postprodukcji i jak pokolorować czarno-białe zdjęcia, aby je ożywić. Chwyć więc aparat i zacznij digitalizację cennych pamiątkowych fotografii członków rodziny i przyjaciół.

Co będzie Ci potrzebne:

- 📷 Lustrzanka lub aparat bez lustra
- 📷 Obiektyw 50–70 mm
- 📷 Statyw
- 📷 Plastikowa masa mocująca Blu Tack i ołówek
- 📷 Adobe Photoshop lub podobny program do edycji zdjęć

PRZED

Etapy sesji

1 Użyj rozproszonego światła Dla uzyskania jak najostrejszych rezultatów najlepsze jest światło rozproszone, ponieważ nie powoduje powstawania odbić ani odbłasków, które tworzą głębokie cienie i białe plamy. Wybierz ścianę, na którą nie pada bezpośrednio światło słoneczne, i sprawdź charakter oświetlenia, przykładając do niej odbitkę, aby zobaczyć, czy nie powstają na niej refleksy światła.

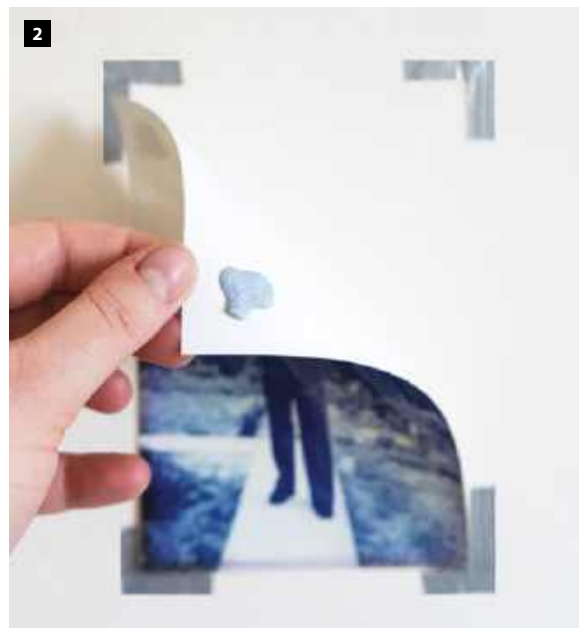
2 Powieś odbitkę na ścianie Przymocuj papierowe zdjęcie do ściany za pomocą plastycznej masy mocującej Blu Tack – pamiętaj, aby umieścić je na wysokości umożliwiającej łatwe dopasowanie położenia aparatu zamocowanego na statywie. Zrób ślady na ścianie ołówkiem lub oznacz miejsce taśmą klejącą, aby wiedzieć, gdzie umieścić kolejną odbitkę. Dzięki temu zaoszczędzisz czas podczas fotografowania zdjęć o różnych rozmiarach.

3 Wybierz odpowiednią optykę Podczas digitalizacji ważne jest użycie obiektywu, który pozwoli zarejestrować obraz bez wprowadzania jakichkolwiek zniekształceń optycznych. Jeśli masz model o ogniskowej z przedziału 50–70 mm, to sprawdzi się on najlepiej i pozwoli uzyskać najostrejszy obraz.

4 Wyreguluj statyw Rozstaw trójnóg i zamontuj na nim aparat prostopadle do odbitki. Upewnij się, że jego matryca jest ustawiona równolegle do papierowego zdjęcia, w czym bardzo pomocne będzie aktywowanie w menu aparatu funkcji wyświetlania siatki linii kadrowania. Może to zająć trochę czasu, ale ważne jest, aby zapobiec konieczności długotrwałego korygowania geometrii obrazu na etapie przetwarzania końcowego.

5 Zachowaj ostrość Jednym z najważniejszych priorytetów jest zadbanie o to, aby wszystkie szczegóły obrazu były ostre. Fotografuj w trybie manualnym (M), aby zapewnić sobie pełną kontrolę nad wszystkimi ustawieniami. Chcąc uzyskać maksymalną ostrość cyfrowych reprodukcji, użyj otworu przysłony o wielkości ok. f/8 i ustaw autofocus w trybie pojedynczym. Nie zapomnij o włączeniu funkcji zapisywania ujęć w formacie RAW, aby móc zarejestrować jak najwięcej informacji o obrazie.

6 Naświetl zdjęcie Aby uzyskać dobre rezultaty, staraj się za wszelką cenę unikać zwiększania poziomu zaszumienia obrazu. Fotografuj, ustawiając niską czułość matrycy o wartości ok. ISO 100 i skompensuj ewentualny brak światła dłuższym czasem otwarcia migawki. Aby uniknąć wywoływania drgań korpusu, podłącz do niego zdalny spust migawki lub użyj funkcji samowyzwalacza, włączając ją w menu aparatu.

ROZPROSZONE ŚWIATŁO

Najlepsze do reprodukcji, zwłaszcza odbitek wykonanych na papierze błyszczącym, jest oświetlenie rozproszone, ponieważ nie powoduje ono powstawania niepożądanych odblasków i odbić.

ZNACZNIKI POZYCJONOWANIA

Oznaczenie taśmą lub ołówkiem miejsca umieszczania zdjęć umożliwia szybszą i płynniejszą pracę podczas pracy z odbitkami o różnych rozmiarach.

OBIEKTYW 50-70 MM

Ten zakres ogniskowych to doskonały wybór do reprodukcji papierowych odbitek bez wprowadzania optycznych zniekształceń geometrycznych.

KĄT 90°

Aby można było uzyskać jak najlepsze rezultaty, aparat jest ustawiony idealnie prostopadle do odbitki.

STABILNY STATYW

Zamocowanie aparatu na trójnogu pozwala uwolnić ręce i idealnie wykadrować odbitkę.

Sprzęt

Sprawdź matrycę

Zoptymalizuj warsztat pracy i skróć czas edycji

Kurz i brud to Twoi najwięksi wrogowie. Przed rozpoczęciem digitalizacji setek odbitek koniecznie należy sprawdzić, czy sensor jest czysty, gdyż w przeciwnym razie może się okazać, że będziesz musiał wielokrotnie edytować te same obszary obrazu na wszystkich ujęciach. Kurz może łatwo osiąść na czujniku, powodując powstanie czarnych lub ciemnych plam na zdjęciach, zwłaszcza jeśli często zmieniasz obiektyw.

Aby sprawdzić, czy na matrycy nie ma brudu, wypróbuj tę małą sztuczkę. Najpierw oceń, czy powierzchnia przedniej soczewki obiektywu jest czysta – jeśli nie, ostrożnie usuń brud za pomocą ściereczki z mikrofibry. Następnie sfotografuj jakiś biały obszar przy maksymalnie otwartej przysłonie (najmniejsza wartość liczbową f) i upewnij się, że powierzchnia jest nieostra. Biała powierzchnia będzie kontrastować z plamami brudu, co sprawia, że będzie on dobrze widoczny. Aby sprawdzić, czy czujnik jest czysty, otwórz zdjęcie w oprogramowaniu do edycji obrazu i powiększ, aby móc szczegółowo obejrzeć, czy na jego powierzchni nie osiadł gdzieś kurz.

Przydatna może się przy tym okazać funkcja dostępna w Adobe Lightroom o nazwie Visualise Spots (Wizualizacja plam), która została specjalnie zaprojektowana do tego celu. Jeśli widoczne są jakieś zabrudzenia, użyj dmuchawki i wacika do czyszczenia matrycy, lub zleć czyszczenie sensora profesjonalnemu serwisowi.

Edycja obrazu

1 Neutralizuj kolory Z biegiem czasu na starszych odbitkach fotograficznych mogą pojawić się żółte, pomarańczowe lub niebieskie przebarwienia. Aby uzyskać dobry punkt wyjścia do dalszej edycji, przywróć neutralne odcienie czerni i bieli, kopiując oryginalną warstwę i dodając warstwę dopasowania Czarno-biały lub ustawiając suwak Nasycenia na 0.

2 Usuń skaży Poszukaj różnych śladów uszkodzeń odbitki. Aby móc je znaleźć, powiększ obraz, i wybierz narzędzie Pędzel korygujący lub Stempel, aby usunąć wszelkie skaży. Zwróć uwagę na krawędzie obrazu i użyj narzędzia Kadrowanie, aby usunąć uszkodzone lub podarte brzegi.

3 Edycja kontrastu Dodaj warstwę dopasowania Krzywe, aby poprawić kontrast, który z czasem zanikł. Zaznacz pole wyboru Podgląd, aby móc obserwować zmiany w czasie rzeczywistym i dostosuj kształt krzywej tak, aby zwiększyć wyrazistość według własnych upodobań.

4 Koloryzacja Dodaj warstwę dopasowania Kolor kryjący na samej górze stosu warstw. Odwróć maskę i zmień tryb mieszania na Łagodne światło lub Nakładka, co pozwoli wzmocnić kontrast. Zdecyduj, nad którym elementem obrazu chcesz pracować i wybierz pasujący kolor. Ponieważ warstwa dopasowania ma charakter niedestrukcyjny, kolor można zawsze dostosować później. Wybierz miękki pędzel i po prostu maluj nim po obrazie.

5 Powtórz dla wszystkich kolorów Dodaj warstwy dopasowania Kolor kryjący dla każdego elementu obrazu i powtarzaj proces, aż każda część obrazu zostanie pokolorowana – im bardziej szczegółowo to zrobisz, tym bardziej realistycznie będzie wyglądało gotowe zdjęcie. Chcąc uzyskać większy realizm, utwórz dwie takie warstwy dla jednego elementu zdjęcia i pracuj z różnymi odcieniami i/lub przezroczystością tych samych kolorów. W ten sposób możesz dodać głębi i stworzyć bardziej dynamiczny wygląd.

6 Nałóż filtr Dodatkowo zimny lub ciepły filtr fotograficzny pomogą stworzyć harmonijny całościowy efekt, łącząc kolory, dzięki czemu cyfrowy wydruk zachowa swój analogowy urok. W tej kwestii należy jednak unikać przesady.

PRZED

PO

CO JEST REWELNE?

Holenderska artystka **Nancy Poeran** wykorzystuje sztuczną inteligencję do tworzenia obrazów eksplorujących nasze postrzeganie rzeczywistości

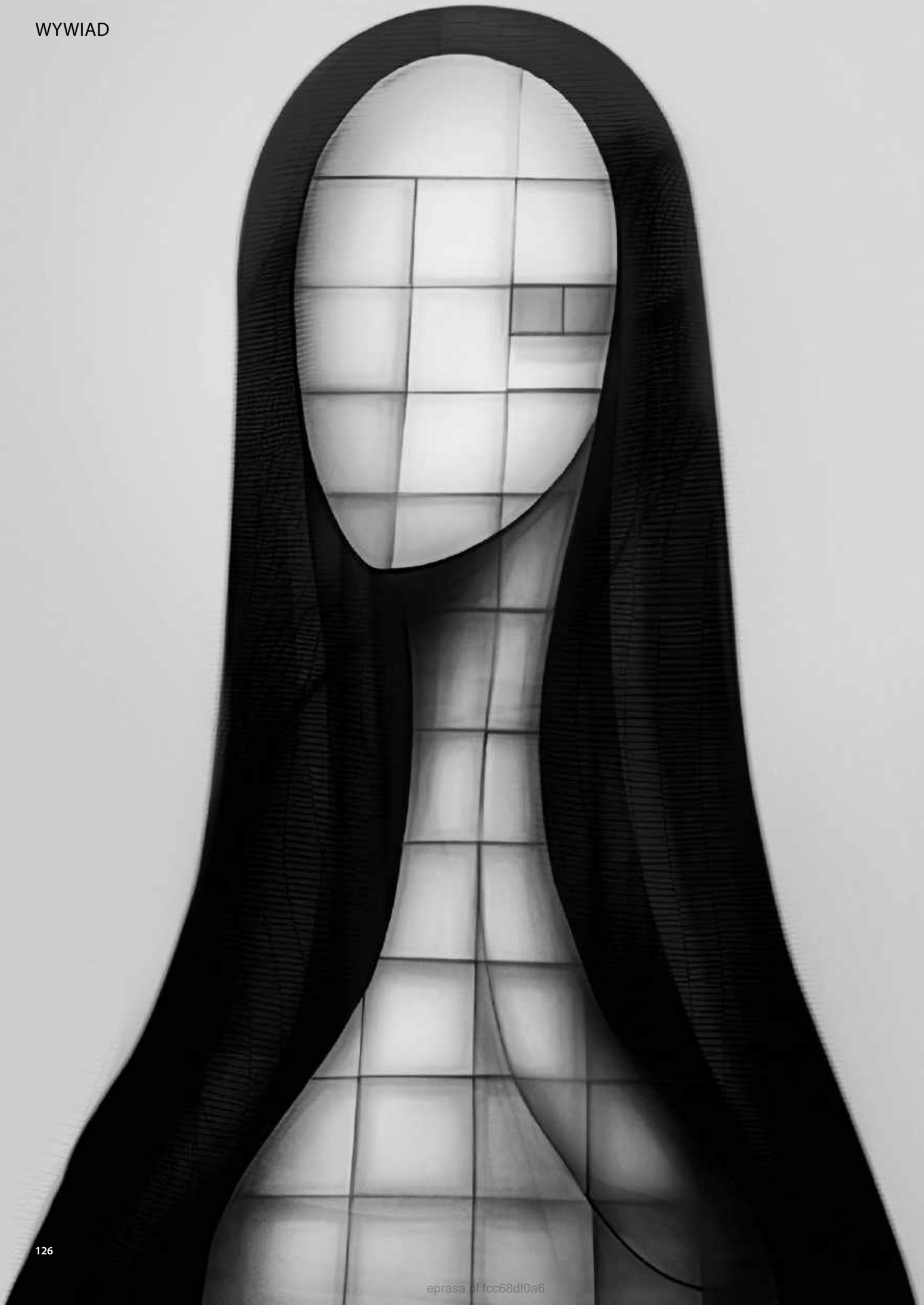
Wszystkie zdjęcia © Nancy Poeran

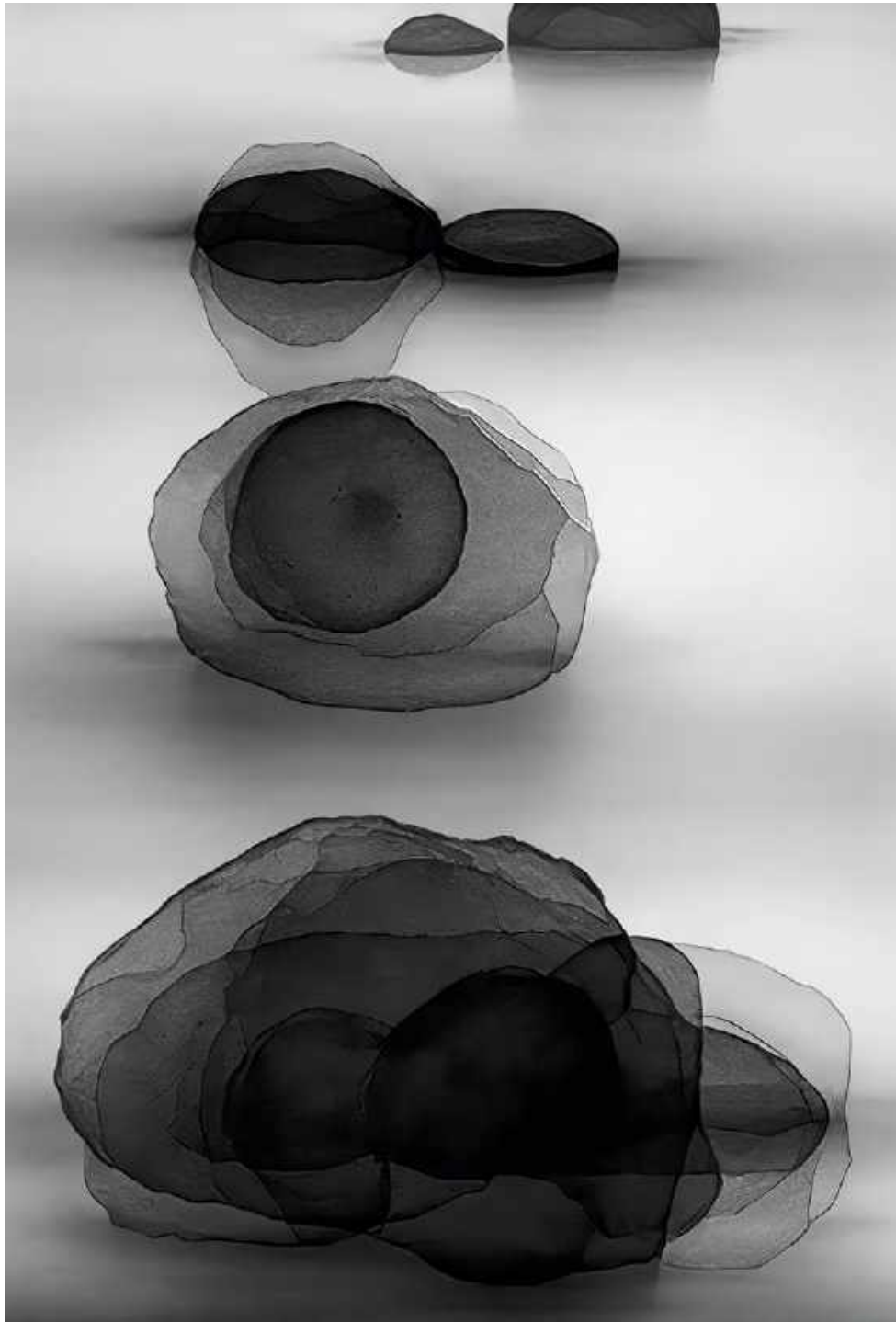
Medium fotograficzne służy do utrwalania rzeczywistości i przedstawiania jej w formie obrazów. Jednak kiedy natrafiamy na zdjęcie, na którym znane elementy, takie jak kształt, kolor i faktura, różnią się od tego, czego doświadczamy w naszym codziennym życiu, to jak traktujemy taką informację? Obrazy różniące się od naszego własnego wyobrażenia o rzeczywistości stwarzają wyzwanie dla naszego mózgu i są szansą na lepsze poznanie samych siebie.

Ludzki mózg rozpoznaje obraz w ciągu zaledwie kilku milisekund, klasyfikuje go i przypisuje mu rozmaite cechy. W związku z tym, jak łatwo przewidzieć, każdy z nas inaczej go interpretuje i oglądając go, odczuwa inne emocje. Jednakże jednym z najpiękniejszych aspektów sztuki wizualnej jest właśnie to, że każdy odnosi ją do własnych wrażeń – wszyscy żyjemy bowiem w tej samej rzeczywistości, ale różnie ją postrzegamy. Ta różnorodność pojawia się w naszych umysłach i prowadzi niektórych do przypisywania znaczenia rzeczom, które mogą nawet nie istnieć. Wywołuje to zatem pytanie: Czym jest rzeczywistość?

Z prawej
Różnorodność
Jak można wymyślić definicję czegoś – czasami tylko w ciągu zaledwie kilku sekund?

Dalej, z lewej

Złożoność

Twórczość Nancy łączy wieloaspektową i niejednorodną naturę świata z ludzką psychiką.

Z lewej

Różnorodność wizualna

W swoich pracach Nancy łączy ze sobą przeciwstawne elementy, takie jak ostrość i rozmycie, światło i ciemność oraz kształty organiczne i geometryczne.

Nancy Poeran

Po ukończeniu studiów magisterskich Nancy Poeran przez 20 lat pracowała na różnych stanowiskach kierowniczych. W 2020 roku postanowiła wejść na nową ścieżkę kariery i zdecydowała się zająć

swoją prawdziwą pasją, jaką jest fotografia. W 2021 roku jej cykl „Any body” był nominowany do nagrody Rabo Portrait Prize Talent Award. W 2022 i 2023 roku prezentowała cykl „Women past and present” („Kobiety przeszłości i teraźniejszości”) na Uniwersytecie Nyenrode w Breukelen i Amsterdamie. W grudniu 2023 roku ukończyła The Photo Academy w Amsterdamie.

nancy-poeran.nl ig: [@nancy.poeran.nl](https://www.instagram.com/nancy.poeran.nl)

Holenderska artystka Nancy Poeran podnosi to pytanie w swojej twórczości. Łączy ona różnorodne formy sztuki, w tym fotografię, szkice i inne techniki, wspomagając się narzędziami, które w fotografii okazało się kontrowersyjne – sztuczną inteligencją (AI). Prace Nancy skupiają się na podmiotowości, dlatego podejmując dialog ze sztuczną inteligencją, jej celem nie jest generowanie czysto sztucznych obrazów, ale uwydatnianie pewnych aspektów rzeczywistości.

Twórczość artystki pokazuje, jak maszyna, zaprogramowana przez ludzi, ale niezdolna do istnienia lub działania tak jak my, może skutecznie wzmacniać nasze postrzeganie rzeczywistości.

Swoje wizje realizujesz, wykorzystując różne techniki. Jakie więc znaczenie ma dla Ciebie fotografia?

W przypadku każdej techniki, którą stosuję, myślę jak fotograf. Z jednej strony to ja decyduję, jakich ustawień użyć. Wybieram obraz początkowy, określam kompozycję, światło, otoczenie i pozę. I podobnie jak w fotografii chodzi mi o uchwycenie decydującego momentu. Oceniam, kiedy wszystkie składniki stanowią optymalną mieszankę, a efektem jest obraz, który doskonale oddaje to, co sobie wyobraziłam.

Niezwykłą rzeczą jest to, że teraz prawie wszystko można stworzyć za pomocą sztucznej

inteligencji, dlatego wyodrębniam i izoluję moje tematy, aby wrócić do istoty obrazu.

Wielu fotografów uważa, że sztuczna inteligencja będzie miała negatywny wpływ na branżę. Jak ważna jest ona w Twojej pracy?

Myślę, że wprowadzenie AI można porównywać, zestawiając fotografię z malarstwem, a co za tym idzie, fotografię cyfrową z analogową. Istnieje wiele obaw związanych z wartością artystyczną takich dzieł i łatwością ich tworzenia. Oczywiście teoretycznie każdy może zacząć od zabawy z AI, jednak wymaga to nowego zestawu umiejętności i innego sposobu myślenia, bo tylko tak

Z prawej
Światła i cienie

Prace Nancy z cyklu zatytułowanego „We are all made of light and shadow” („Wszyscy jesteśmy stworzeni ze światła i cienia”) opierają się na wykorzystaniu dwóch obrazów: własnoręcznie wykonanego szkicu kobiecej sylwetki i abstrakcyjnego obrazu zrobionego z gliny.

można uzyskać dobrej jakości obraz, pod którym mogą się podpisać. Sztuczna inteligencja stale ewoluuje, wymagając od użytkownika rozwoju i „gimnastykowania się”.

Jeśli chodzi o mnie, to sztuczna inteligencja daje mi nowe możliwości artystycznej wypowiedzi, pobudza moją kreatywność, a tym samym poszerza moje horyzonty myślowe. Zachęciło mnie to również do pracy z innymi gatunkami, takimi jak wideo i rzeźba.

Jak przebiega Twój proces twórczy od koncepcji do realizacji?

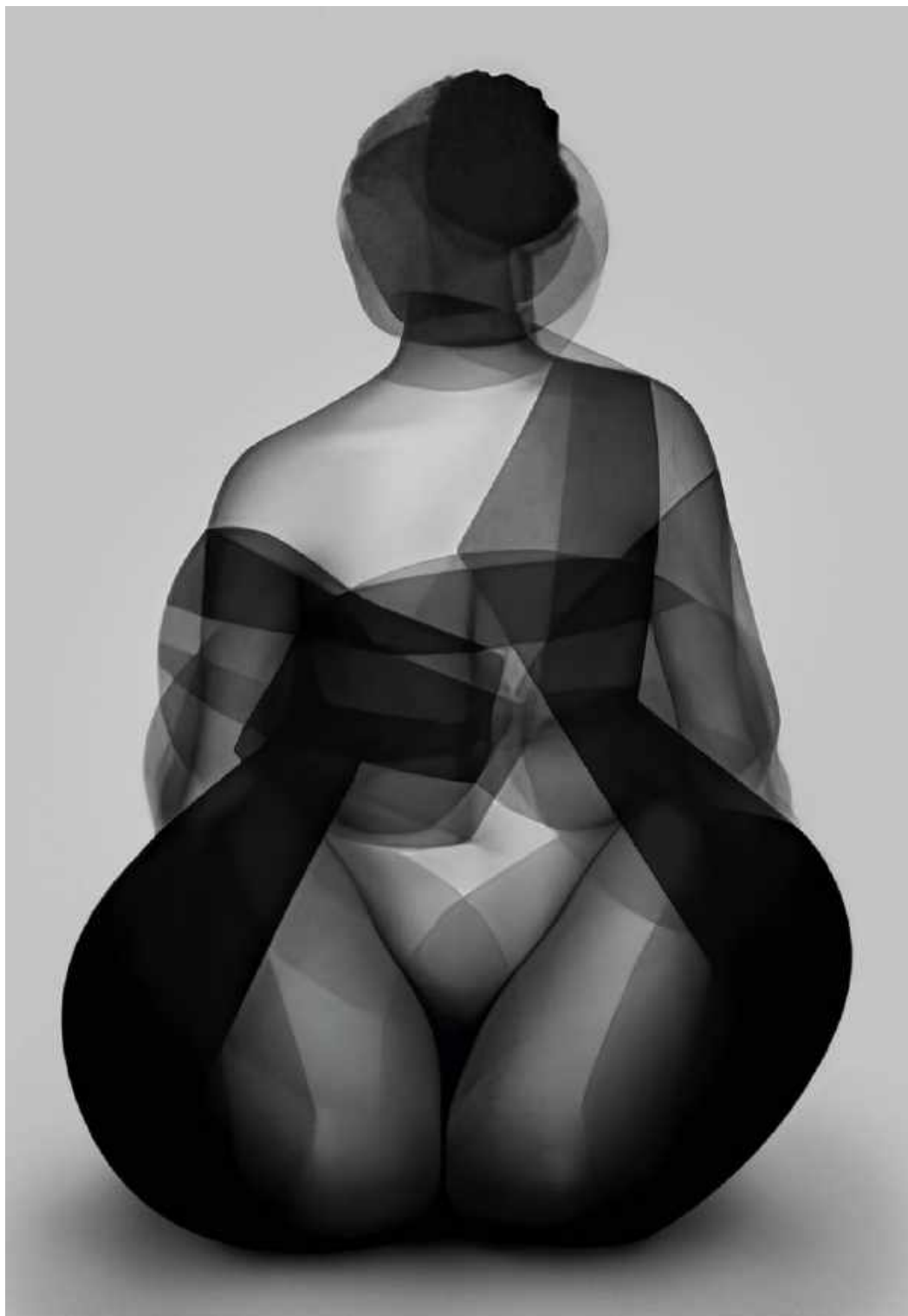
Postacie, które tworzę za pomocą sztucznej inteligencji, inspirowane są moimi własnymi emocjami lub ludźmi z mojego otoczenia, których obserwuję i próbuję zrozumieć. Zawsze zaczynam proces twórczy od stworzenia własnego obrazu. Może być to szkic, zdjęcie, a nawet jakaś faktura. Następnie nawiązuję dialog z AI. Nigdy nie akceptuję pierwszych wyników. Zawsze dostosowuję je, aby stworzyć obraz, który chcę przedstawić, wykorzystując takie elementy jak niejednoznaczność, zmysłowość i emocje, jakie chcę wyrazić. Kocham każdą minutę tej podróży.

Czy możesz powiedzieć nieco więcej na temat strategii wizualnych stosowanych przez Ciebie do eksploracji związku pomiędzy wewnętrznymi odczuciami a rzeczywistością zewnętrzną?

W cyklu „We are all made of light and shadow” („Wszyscy jesteśmy stworzeni ze światła i cienia”) wykorzystuję wzajemną grę kontrastów – czerni i bieli, linii i kształtów organicznych – aby stworzyć postacie, które wyodrębniam i deformuję. Jednak pomimo tych samych składników każdy obraz interpretujemy inaczej. Możemy obserwować różne sylwetki ludzkie, odczuwając odmienne emocje. To proces, który zachodzi w naszych głowach. Nadajemy znaczenie czemuś, co może nawet nie istnieć.

Musisz pogodzić się z myślą, że rzeczywistość jest subiektywna i że istnieje wiele warstw prawdy. Możesz rozwinąć tę koncepcję?

Zawsze interesowałam się psychologią i tożsamością człowieka. Kiedy patrzymy na drugą osobę, wydajemy o niej opinię opartą o własny układ odniesienia. Wszystko zależy od tego, co chcemy zobaczyć, a także od tego, co druga osoba chce nam ujawnić. Ale zasadniczo wszyscy jesteśmy stworzeni z tych samych elementów. Być może właśnie na to powinniśmy być bardziej otwarci – na koncepcję, że nie istnieje tylko jedna rzeczywistość.

„Historycznie rzecz biorąc, wszystkie ruchy artystyczne najpierw spotykały się ze sceptycyzmem, ale wraz z rozwojem sztucznej inteligencji wkraczamy w nową erę. Istnieje błędne przekonanie, że wykorzystywanie sztucznej inteligencji jest czymś mniej kreatywnym, ale ci, którzy tak twierdzą, nie chcą po prostu zgłębiać znaczenia sztuki”

CZYM JEST RZECZYWISTOŚĆ?

Gotowy obraz

**Rzeczywistość
nie istnieje**

„Wszystko jest subiektywne”
– mówi Nancy. „Dla mnie
jest to początek czegoś
nowego. To punkt wyjścia”.

WYWIAD

Gotowy obraz

Wejście w dialog

Kiedy Nancy zaczyna pracę, ma jasny pomysł na rozpoczęcie współpracy z AI.

Z prawej
Mieszanie
Aby tworzyć swoje obrazy, Nancy
łączy fotografię, sztuczną inteligencję,
szkicowanie i inne techniki.

Na dole
Co widzisz?
Ten obraz, złożony wyłącznie
z linii, przedstawia abstrakcyjną
narrację, która wymaga od widza
samodzielnej interpretacji.

Dlaczego to historia sztuki, a zwłaszcza kubizm, stała się źródłem inspiracji dla Twojej twórczości?

To, co uważam za interesujące w kubizmie, to to, że proponuje on inny sposób widzenia rzeczy. Naturalnie rodzi to pytanie, czy można ufać swoim obserwacjom. Intrygujące są dla mnie takie elementy jak uproszczone kształty i dezorientująca perspektywa. Biorąc pod uwagę wszystko, co dzieje się obecnie na świecie, musimy stale zwracać uwagę na to, co obserwujemy. Nie poprzez bycie podejrzliwym, ale poprzez uświadomienie sobie, że istnieje miejsce na różne perspektywy i kontrasty, które mogą wzajemnie się wzbogacać.

Nazywasz siebie eksploratorką sztucznej inteligencji. Na jaki aspekt Twojej sztuki miała ona jak dotąd największy wpływ?

Sztuczna inteligencja jest dla mnie narzędziem do realizacji moich pomysłów i zapewnia mi nowe możliwości i perspektywy. Czasami bywa frustrująca, ponieważ nie mam nad nią 100-procentowej kontroli. Praca ze sztuczną inteligencją przypomina przebywanie na wakacjach, odkrywanie nowego miasta i wchodzenie w nieznaną uliczkę. Czasami skutkuje to cudownym doświadczeniem, ale innym razem można się zagubić. Niemniej ostatecznie zawsze musisz przejąć kontrolę nad swoją podróżą.

Czy doświadczyłaś braku uznania dla Twojej twórczości fotograficznej ze względu na wykorzystanie AI?

W ciągu ostatniego roku kontaktowałam się z wieloma osobami: od kolekcjonerów sztuki, poprzez kuratorów i krytyków, aż po naukowców i innych artystów. Zauważyłam jedną rzecz – wraz z rozwojem sztucznej inteligencji wkraczamy w nową erę. Historycznie rzecz biorąc, wszystkie ruchy artystyczne i rozwój technologii najpierw spotykały się ze sceptycyzmem, a potem wywoływały dyskusje. To naturalne zjawisko.

Wśród niektórych odbiorców panuje błędne przekonanie, że wykorzystanie sztucznej inteligencji jest łatwą i mniej kreatywną drogą twórczą. Grupa ta od razu ją odrzuca i nie chce zgłębiać głębszego sensu tej sztuki i metod jej tworzenia. Jest też grupa bardziej neutralna i otwarta, jednak preferująca medium, jakim jest fotografia jako jedyny sposób na uchwycenie ludzkiej duszy. Ale istnieje też grono osób, które uważają ją za coś interesującego i intrygującego.

To ciekawa podróż. Myślę, że rzecz sprowadza się do tego, że nie udaję, iż moje obrazy przedstawiają prawdziwe życie, tylko zadaję pytanie: Czym jest rzeczywistość? Czy portret wykonany aparatem jest właśnie tą „rzeczywistością” i wiernym odwzorowaniem wyglądu danej osoby? Na

CZYM JEST RZECZYWISTOŚĆ?

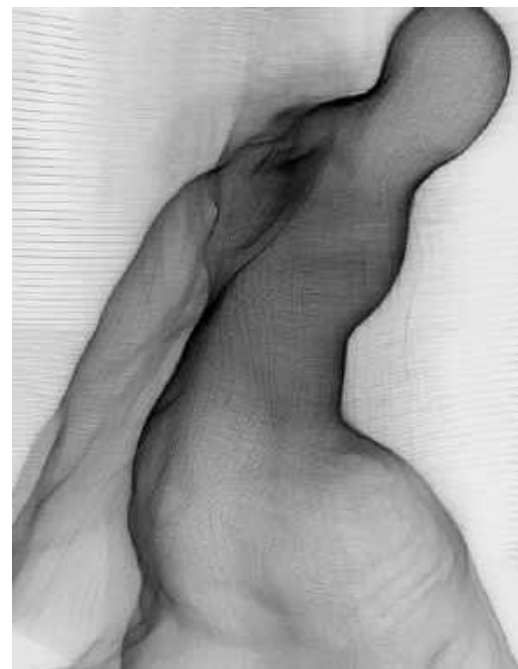
koniec chcę więc przedstawić moją wizję. Dla mnie rodzaj medium nie ma znaczenia. Chciałabym, aby moje prace były doceniane ze względu na ich znaczenie konceptualne i walory wizualne. Sztuka musi pobudzać i lekko niepokoić. Mam nadzieję, że będę mogła się do tego przyczynić.

Dlaczego nie nazywasz swoich prac?

Gdybym nadała każdemu obrazowi tytuł, przypisałabym go do jednej konkretnej rzeczy. A właśnie tego chcę uniknąć – byłoby to sprzeczne z koncepcją tej serii. Każdy widz interpretuje obraz po swojemu, więc tytuł musi nadać mu sam.

Czy znalazłaś odpowiedź na któreś z pytań pojawiających się w Twojej twórczości?

Odpowiedź jest taka, że rzeczywistość nie istnieje lub przynajmniej nie ma jednej wersji prawdy. To, co pomogło mi w tym procesie, to zaakceptowanie tego, że wszystko może współistnieć obok siebie, o ile tylko będziemy wystarczająco dociekliwi.

DLA WSZYSTKICH

Spotykamy się z **Isobel Greenhalgh**, aby omówić kwestię dostępności w fotografii i to, jak duże znaczenie mogą mieć nawet drobne ułatwienia.

Wszystkie zdjęcia główne © Isobel Greenhalgh

Isobel Greenhalgh

Isobel Greenhalgh to fotografka reklamowa i portretowa, retuszerka zdjęć i artystka, która specjalizuje się w sesjach zdjęciowych skierowanych do klientów ze specjalnymi potrzebami. Jej barwny styl jest współczesny i mocno inspirowany grafiką koncepcyjną. Isobel stara się podnosić świadomość kwestii dostępności fotografii, a jako pracująca profesjonalistka, która sama zmagając się z chorobami przewlekłymi, ma doświadczenie pozwalające jej zrozumieć społeczność, której służy. isobelcreative.co.uk @isobelcreative

Termin „wszystko dla fotografii” używany jest dość często. Wielu profesjonalnych fotografów aby zrobić idealne ujęcie dla swoich klientów, pokonuje setki kilometrów, leży na podłodze studia lub przybiera dziwne pozycje, co może skutkować w kolejnych dniach bólem w rozmaitych częściach ciała.

Jednak niewielu z nas zastanawiało się, jak musi wyglądać praca w tej branży osób z niepełnosprawnością i jakie dodatkowe wyzwania się z tym wiążą. Co więcej, w pogoni za idealnym zdjęciem łatwo zapomnieć o konsekwencjach, jakie może to mieć dla samych modeli, i o dyskomforcie, jaki może to spowodować, jeśli oni również mają problemy ze zdrowiem fizycznym lub psychicznym.

Fotografka Isobel Greenhalgh ma misję szerzenia wiedzy na temat wpływu niepełnosprawności na branżę fotograficzną oraz podnoszenia świadomości tego, w jaki sposób możemy poprawić sytuację takich osób pracujących po obu

stronach obiektywu. Spotykam się z Isobel w jej studiu we wschodniej części Manchesteru, mieszczącym się w starym zakładzie tekstylnym. Winda się zepsuła i kiedy wspina się kilka pięter po schodach, już widzę, jaki może to stanowić problem dla klientów mniej sprawnych fizycznie. Zaczynam od pytania o typowe problemy z dostępem do różnych miejsc.

„Niestety przepisy w tym kraju faworyzują budynki, a nie ludzi” – mówi Isobel. „W wielu obiektach nie można zgodnie z prawem dokonywać wymaganych zmian ułatwiających do nich dostęp osobom niepełnosprawnym. To ogromna bariera. Sprawia to, że znalezienie lokalizacji odpowiedniej dla każdego jest prawie niemożliwe. Dzieje się tak dlatego, że takie obiekty nie istnieją, albo te, które istnieją, są rozpaczliwie drogie” – dodaje.

„To największy problem ludzi po obu stronach obiektywu aparatu. Zdarzały się przypadki, gdy nie mogłam z kimś współpracować

po prostu dlatego, że budynek nie był łatwo dostępny. To zawsze jest ogromnie rozczarujące”.

Sama Isobel jest neurodywergentna i niepełnosprawna, chociaż – jak w przypadku wielu niepełnosprawności – nie jest to wyraźnie widoczne. Mówi mi, że po latach błędnych diagnoz dopiero niedawno odkryto u niej celiakię, która wpłynęła na jej możliwości fizyczne i zdolności poznawcze, a co za tym idzie, na jej życie osobiste i zawodowe.

„Po właściwej diagnozie mogłam spojrzeć wstecz i wszystko nabrało sensu. Wyeliminowałam z diety

gluten i mgła mózgowa ustąpiła – mogłam zacząć myśleć kreatywnie. Pomyślałam: wow, teraz od razu mogę rozwiązywać problemy! Dopiero w ciągu ostatnich kilku tygodni zdałam sobie sprawę, jak wyniszczające było to dla mnie przez tak długi czas” – mówi.

„Teraz mój umysł jest jaśniejszy, widzę, jak te wszystkie lata poznawania różnych technik i pracy w branży zaowocowały stylem, z którego jestem znana, czyli w dużej mierze ze stosowania zwiariowanych, jasnych kolorów”.

Lata znoszenia fizycznego bólu zachęciły Isobel do pracy z osobami przewlekle chorymi lub cierpiącymi na różne dolegliwości. Pojawia się jej dzisiejsza modelka, Bunny, i od razu wiadomo, że sesja będzie pełna energii. Gdy fotograf i modelka przystępują do pracy, Isobel wyjaśnia, że doświadczenie zawodowe i niepełnosprawność sprawiły, że bardzo mocno skupia się na tym, aby jej sesje były tak przyjemne oraz przebiegały bezpiecznie i komfortowo, jak tylko to możliwe, a wszystko zaczyna się od dobrego poznania i zrozumienia klienta.

„Fotografowie często nie opowiadają zbyt szczegółowo o tym, jak wygląda sesja z ich udziałem. Natomiast na mojej stronie internetowej

Podróż Isobel

Wpływy, które ukształtowały jej karierę fotograficzną

„Po studiach pracowałam jako retuszerka, ale to prawie zabiło moją kreatywność. Później przez jakiś czas także w szkole fotograficznej, ale to nie było dla mnie. Zrobiłam mały krok wstecz. Ludzie mówią: najpierw naucz się robić wszystko dobrze za pomocą aparatu, a potem zajmuj się edycją. Jednak zaczynając jako retuszerka i spędziwszy lata na przeglądaniu plików

RAW innych fotografów, aby usunąć problemy z oświetleniem i kompozycją lub poprawić błędy stylisty, stworzyłam sobie obraz tego, jak mogłabym to naprawić, gdybym była tam na planie.

Inspiruje mnie sztuka koncepcyjna. Czasami uprawiając ją artyści robią naprawdę fajne rzeczy z oświetleniem, których chciałabym spróbować w fotografii. Myślę, że może

to mieć coś wspólnego z moją szczególną neurodywergencją.

Ludzie często mają dwie lub trzy przypadłości – w moim przypadku jest to autyzm, ADHD i dyspraksja. Ostatnio spędziłam czas na demaskowaniu tego, kim jestem jako twórca, zdzierając warstwy oczekiwań, które zbudowałam, aby zadowolić innych ludzi. To pozwoliło mi odkryć to, co wydaje mi się we mnie autentyczne”.

Wszystko zaczyna się
od dobrego poznania
i zrozumienia klienta

Główny sprzęt Isobel

1 Nikon D750 Isobel twierdzi, że woli ergonomię obsługi aparatów Nikon, ponieważ rozmieszczenie pokręteł sterowania i układ przycisków wydają się jej bardziej naturalne. Woli także lustrzanki cyfrowe ze względu na obecność w nich wizjera optycznego. D750 to aparat pełnoklatkowy (FX) z matrycą o rozdzielczości 24 Mp i natywnym zakresem czułości matrycy ISO 100–12 800, który jest doskonale dostosowany do fotografii studyjnej uprawianej przez Isobel. Jego obracany ekran przydaje się również przy skomplikowanych kompozycjach, gdy fotografuje z niskiej perspektywy aparatem umieszczonym blisko ziemi.

2 AF Nikkor 24–85 mm f/2,8–4 D Ten standardowy obiektyw zmiennoogniskowy Nikon obejmuje wszystkie podstawowe ogniskowe potrzebne w codziennej fotografii komercyjnej i studyjnej. Jest lekki i ma dobrą ergonomię obsługi, co stanowi duży atut, jeśli chodzi o dłuższe sesje zdjęciowe. Umożliwia on Isobel wykonywanie zdjęć zarówno w zbliżeniu, jak i szerszych kadrów, co jest niezbędne przy korzystaniu z akcesoriów takich

jak pryzmat, ponieważ na efekt jego działania wpływa ogniskowa.

3 Lampa błyskowa Godox V1N Ta potężna lampa ma unikatową okrągłą głowicę błyskową, która równomiernie rozprowadza światło, tworząc bardzo profesjonalny, studyjny efekt. Oznacza to, że jej światło idealnie komponuje się ze standardową aranżacją oświetlenia stosowaną przez Isobel. Podczas dzisiejszej sesji Isobel użyła światła w tle, aby dodać trójwymiarowości kolorowemu tłu za modelką. Lampa ta wyposażona jest również w magnetyczny port akcesoriów, dzięki czemu można doczepiać do niej opcjonalne filtry i dodatki, takie jak kolorowe folie, których użyła dzisiaj Isobel.

4 Akcesoria Częścią stylu Isobel jest eksperymentowanie z kolorystyką i stosowanie abstrakcyjnych efektów, których używa, gdy postać modela dobrze do nich pasuje. W przypadku tej sesji użyła filtra pryzmatycznego, aby załamać światło i stworzyć efekt kalejdoskopu. Używa również kolorowych folii zakładanych na lampy błyskowe, aby zrównoważyć kolorystykę sceny lub dodać jej teatralnego charakteru.

znajduje się post, który dokładnie opisuje, jak przebiega cały proces fotografowania, na przykład kiedy ludzie mogą spodziewać się odpowiedzi ode mnie i jak wygląda mój warsztat pracy. Dysponowanie taką wiedzą może naprawdę przynieść ulgę osobom, które muszą zaplanować każdy najmniejszy szczegół – wyjaśnia.

Bunny jest kompletną profesjonalistką, jeśli chodzi o pozowanie, i ma niezmierną charyzmę, która idealnie pasuje do dzisiejszej aranżacji przygotowanej przez Isobel. Robi kilka zdjęć próbnych, a następnie zaczyna portretować Bunny pod różnymi kątami. „Pozowanie to kolejna dziedzina, w której wielu fotografów nie zapewnia zbytniej pomocy” – mówi. „Zwykle szczegółowo opracowuję wskazówki dotyczące pozowania, sama odgrywam rolę modela, aby dokładnie pokazać, jak chcę, żeby wyglądało ujęcie – gdzie model powinien położyć dłonie, jak ma ustawić kolana i gdzie umieścić ramiona. To nie jest coś, czym mogę pochwalić się dzisiaj w studio – nasza modelka jest fantastyczna, ale nie radzę sobie zbyt dobrze

z określeniem lewej i prawej strony, więc dużo gestykuluję. Modele często mówią mi, że jest to ogromna pomoc. Często każe ludziom przyjąć określoną pozę, a następnie mówię im, żeby się wzdrygnęli, co oznacza, że powinni przyjąć podobną pozę, ale rozluźnić się i nie wyglądać na sztywnych”.

Isobel żartobliwie wyjaśnia, że powodem jej ciągłego ruchu jest dyskomfort odczuwany w stawach, więc ona i Bunny dzielą się historiami związanymi ze specyfiką swoich chorób. Wyraźnie widać tu porozumienie i Isobel nie boi się podkreślać wspólnych doświadczeń, jakie mają osoby po obu stronach obiektywu aparatu.

„Jestem częścią społeczności, której służę, więc w pewnym sensie jest mi łatwiej, gdy ją rozumiem. Jeśli jesteś osobą spoza tego środowiska, być może będziesz musiał dać się poznać jako osoba, z którą można bezpiecznie pracować”.

Dodając czerwony filtr do lampy emitującej światło główne, Isobel wyjaśnia, że wspieranie osób niepełnosprawnych nie musi być kłopotliwe ani wpływać na prowadzenie biznesu.

„Nie bój się zadawać ludziom pytania o to, czego potrzebują. Prowadź z nimi normalny dialog i wykorzystuj te rozmowy jako okazję do zapytania ich, czy mają jakieś specjalne wymagania. Mogą one dotyczyć dostępności dla osób niepełnosprawnych lub potrzeb sensorycznych. Czy są jakieś materiały, których nie tolerują? Czy dobrze znoszą błyskanie lampą? Jeśli w grę wchodzi makijaż, to czy ich skóra jest wrażliwa na coś, o czym powinieneś wiedzieć?

„Jaki jest poziom dźwięku i światła w Twoim studio – czy modelowi nie będzie przeszkadzał hałas w tle, czy woli on, żeby było cicho? Poinformuj, jeśli nie masz rampy, windy ani przystosowanej toalety. Jest tak wiele rzeczy, które możesz potencjalnie wziąć pod uwagę, że lepiej po prostu zapytać, czego potrzebuje klient” – wyjaśnia Isobel.

„Nie musisz znać wszystkich niepełnosprawności. Nawet jeśli nie możesz w pełni zaspokoić ich potrzeb, bądź skłonny spotkać się z nimi w połowie drogi”.

Bunny próbuje innej pozy i Isobel od razu wie, że powinna sięgnąć po pryzmat, który wkręca w gwint

filtra obiektywu. Po kolejnym zdjęciu testowym okazuje się, że sesja nabrała rytmu.

„To wygląda super!” – mówi Isobel. Chociaż Bunny jest utalentowana i potrafi pracować w stylu Isobel, ważne jest, aby znać ograniczenia modela. „Przeprowadź ocenę ryzyka dotyczącą własnej przestrzeni, wykraczając poza kwestie podstawowe

Lepsza sesja z osobami niepełnosprawnymi

🗨️ Komunikuj się

Podczas umawiania się na sesję rozmawiaj ze swoimi klientami o ich potrzebach, pytając o specjalne wymagania. Bądź szczery, jeśli nie możesz zapewnić dostępu do studia osobom niepełnosprawnym za pomocą rampy lub windy, ale zapytaj też o to, co wywołuje u nich dyskomfort sensoryczny, oraz o ich inne preferencje.

📄 Informacje pomocnicze

Opisz na swojej stronie internetowej, jak zazwyczaj przebiega typowa sesja zdjęciowa w Twoim studio,

na przykład ile czasu zwykle zajmuje, jak daleko możesz dojechać i w jakim stylu najbardziej lubisz robić portrety. Dzięki temu mniej sprawni klienci będą mogli ocenić, czy jest jeszcze coś, o co powinni Cię zapytać przed sesją. Opracuj kwestionariusz wstępny, w którym klienci będą mogli określić, co może być dla nich istotne, a o czym nie będą być może w stanie powiedzieć w rozmowie.

🕒 Rób regularne przerwy

Jeśli cierpisz na jakiegokolwiek schorzenia, które powodują

zmęczenie lub ból, nie bój się robić przerw w trakcie sesji. Możesz wykorzystać ten czas, aby pokazać swoim klientom niektóre z już wykonanych zdjęć lub zaproponować im kawę, aby wszyscy nabrali sił, a tempo sesji mogło zostać utrzymane.

🔍 Przeprowadź badania

Przygotuj się na zwiększenie dostępności swoich sesji, analizując wspólne objawy typowych schorzeń. Dzięki temu będziesz wyglądał na osobę bardziej otwartą na prośby, a na tym z pewnością zyska także Twój biznes.

we. Przeanalizuj typowe problemy, z którymi możesz się spotkać” – radzi Isobel. „W przypadku wielu niepełnosprawności objawy nakładają się na siebie, dlatego można wziąć pod uwagę szereg osób, wprowadzając jedną drobną zmianę. Po prostu jeśli będą wiedzieli, że zrobiłeś już coś, aby zapewnić klientom trochę wsparcia, to w znacznym stopniu poprawi to ich samopoczucie i sprawi, że czują się komfortowo”.

Aby stworzyć ostateczną aranżację oświetlenia, Isobel dodaje do zestawu kolorową lampę LED. Chcę się dowiedzieć, jak tak intensywna praca wpływa na jej samopoczucie. W końcu dbanie o siebie jest co najmniej tak samo ważne. „Robię przerwy na odpoczynek. Pracuję w swoim tempie. Dotyczy to jednak zarówno mojego życia osobistego, jak i zawodowego. Jeśli nie biorę pod uwagę obu tych czynników, wypalam się bardzo szybko i muszę robić dłuższe przerwy. Wolałabym

stałe pracować dwa dni w tygodniu, nie więcej, by nie borykać się z dużymi wahaniem poziomu przychodów, które dotyczą zresztą wszystkich freelancerów. Jeśli muszę zrobić sobie dłuższą przerwę, kalendarz zapełnia mi się bardzo szybko”.

Można założyć, że wielu fotografów z neurodywergencją i niepełnosprawnościami boi się pracy zawodowej. Pytam Isobel, jaką radę dałaby im na podstawie swojego doświadczenia.

„Być odważnym! Miałam w głowie obraz tego, jak wygląda ta branża od strony zawodowej, ale kiedy zaczynałam rozmawiać z ludźmi, zdajesz sobie sprawę, że nie musisz zakładać maski, gdy pracujesz, tylko po to, aby stworzyć fałszywe poczucie profesjonalizmu. Klienci są o wiele bardziej wyrozumiali, niż mogłoby się wydawać. Wiele razy prosiłam o przerwę i nikt nigdy nie powiedział nie. To naprawdę ujmujące i humanizuje Cię podczas pracy na planie”.

Gdy sesja dobiega końca, jestem pełen pokory, widząc entuzjazm, pozytywne nastawienie i oddanie Isobel swoim klientom i współpracownikom.

„Staram się być maksymalnie otwarta na moich modeli, ale w sposób organiczny. Chcę, żeby to wyglądało naturalnie, a nie tak, jakbyśmy

próbowali na siłę osiągnąć limity różnorodności. Staram się pracować z jak najszerszą grupą osób. Wszystko jest ze sobą powiązane – dostępność, inkluzywność – jeśli zaczniesz od tego teraz, w dłuższej perspektywie sprawi to, że branża będzie lepsza dla wszystkich zaangażowanych w nią osób”.

Fotografuj jak Isobel

1 Przygotuj się Każda sesja może być stresująca, dlatego jeśli zmęczenie może stanowić potencjalny problem zarówno dla Ciebie, jako fotografa, jak i modela, bardzo ważne jest, aby wszystko wcześniej dobrze przygotować. Twój sprzęt powinien być gotowy do użycia zaraz po przybyciu modela, dzięki czemu będziesz mógł spędzić więcej czasu na fotografowaniu.

2 Upozuj modela Klienci, którzy nie są przyzwyczajeni do występowania przed obiektywem, mogą nie być pewni, czego od nich oczekujesz. Daj im jasne i konkretne instrukcje, których mają przestrzegać, i poinformuj ich, co masz na myśli w zakresie stylu, pozowania i kompozycji.

3 Na początku nie udziwniaj Zrób kilka zdjęć testowych, aby wyczuć klimat i upewnić się, że wszyscy zaangażowani w sesję czują się komfortowo i wiedzą, czego od nich oczekujesz. Zaczynaj od mniej skomplikowanych pozycji i kątów fotografowania, co ułatwi Ci rozpoczęcie sesji.

4 Dziel się swoją opinią Informuj modela na bieżąco o efektach sesji. Rozmawiaj z nim przez cały czas fotografowania, przekazując mu instrukcje i pozytywne opinie, a następnie zaproponuj pokazanie kilku przykładowych zdjęć jako punktu odniesienia, żeby wiedział, co Ci się podoba.

5 Eksperymentuj Po zrobieniu kilku „bezpiecznych” ujęć, przejdź do realizacji bardziej złożonych koncepcji. Isobel w połowie sesji nakręciła na obiektyw pryzmat, aby poeksperymentować z abstrakcyjnymi obrazami, idealnie pasującymi do klimatu stroju Bunny.

6 Twórz wiele wersji Zrób jak najwięcej zdjęć, korzystając z różnych aranżacji oświetlenia i pomysłów na kadrowanie. Daje to duży wybór na etapie selekcji i może być istotne, jeśli ponowne zorganizowanie sesji byłoby dla modela uciążliwe.

Efektowny portret w domu

Twórz teatralne oświetlenie przy użyciu jednej lampy błyskowej

Poziom trudności: średni

Potrzebny czas: 1 dzień (maksymalnie 8 godzin)

Fotografia portretowa nie zawsze opiera się na skomplikowanej aranżacji oświetlenia i jednoczesnym wykorzystywaniu wielu studyjnych lamp błyskowych. Czasami zachowanie prostoty jest najlepszym sposobem tworzenia niesamowitych zdjęć. W tym samouczku będziemy używać prostego, samodzielnie wykonanego modyfikatora światła zamocowanego na pojedynczej lampie, tworzącego oświetlenie, które pozwoli skutecznie skupić uwagę oglądających na fotografowanym temacie.

Jeśli chodzi o plan zdjęciowy, to wszystko, czego potrzebujesz, to przyjemna otwarta przestrzeń do fotografowania, lustrzanka cyfrowa lub kompakt z wymienną optyką oraz pojedyncze źródło światła. My będziemy używać lampy błyskowej Godox V860II, jednak taki sam efekt można uzyskać, korzystając z dowolnego modelu studyjnej lampy błyskowej, a nawet mocnej lampki biurkowej. Kluczem do uzyskania podobnego efektu oświetleniowego niekoniecznie jest samo źródło światła, lecz sposób, w jaki zostanie zmodyfikowany jego charakter w celu stworzenia wąskiego strumienia światła oświetlającego określoną część twarzy modela.

Z prawej

Efektowne oświetlenie

Przy użyciu tylko jednej lampy i samodzielnie wykonanego modyfikatora światła można stworzyć bardzo spektakularnie wyglądający obraz, tworząc niezwykle prosty, ale efektowny portret. Czytaj dalej, aby dowiedzieć się, jak można to zrobić.

© Tom Calton

Co będzie Ci potrzebne:

- Lustrzanka lub kompakt z wymienną optyką
- Obiektyw 50 mm
- Pusta ściana lub tło
- Lampa błyskowa lub inne źródło jasnego światła
- Małe kartonowe pudełko
- Nóż introligatorski
- Taśma klejąca
- Adobe Photoshop

Etapy sesji

1 Zaaranżuj plan zdjęciowy Znajdź ładną otwartą przestrzeń do pracy, najlepiej taką z dużą białą lub w neutralnym kolorze ścianą, pozbawioną półek i ramek do zdjęć, na której tle możesz swobodnie fotografować. Aby uzyskać ten sam efekt, użyj białego tła studyjnego lub zwykłego prześcieradła powieszzonego na ścianie.

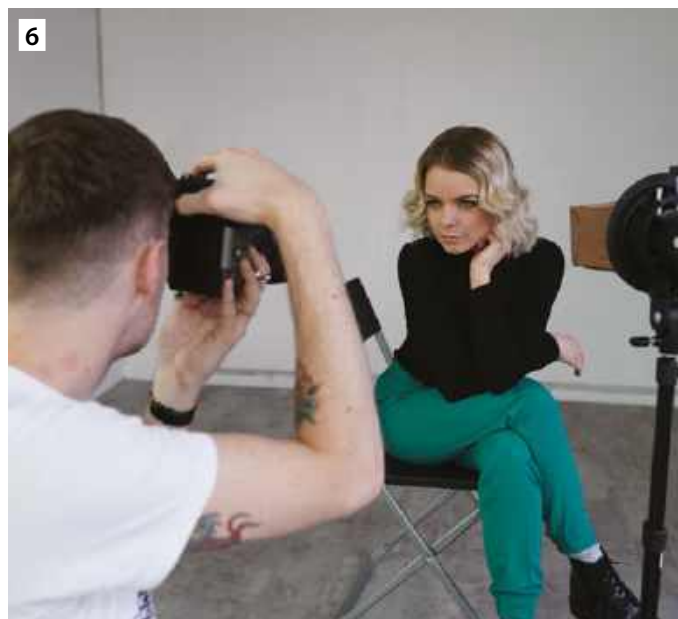
2 Konfiguracja aparatu Podczas robienia portretów ważne jest, by używać do tego odpowiedniego rodzaju obiektywu. Aby uniknąć zniekształcenia rysów twarzy Twojego modelu, najlepiej będzie zastosować optykę o ogniskowej 50 mm lub dłuższej. Szklą szerokokątną deformują twarz i nadają jej nienaturalny wygląd.

3 Sposoby oświetlenia Niezależnie od tego, czy używasz studyjnej lampy błyskowej, flesza mocowanego na aparacie, czy lampy biurkowej, źródło światła musi być wystarczająco jasne, aby przytłumić światło zastane w pomieszczeniu. Jeśli Twoje źródło nie świeci wystarczająco mocno, być może trzeba będzie wyłączyć wszystkie światła w pokoju i zaciemnić wychodzące na zewnątrz okna.

4 Zmodyfikuj światło Aby stworzyć wąski strumień światła, będziemy musieli użyć modyfikatora w celu ograniczenia rozchodzenia się promieni na boki. Zdecydowaliśmy się użyć prostego, zrobionego z tektury modyfikatora, który zamocowaliśmy z przodu lampy błyskowej. Na następnej stronie pokażemy Ci, jak samodzielnie wykonasz takie akcesorium.

5 Zaaranżuj oświetlenie Po zamocowaniu modyfikatora światła i poproszeniu modelu, aby stanął w wybranym miejscu, przesuвай lampę, aż zacznie ona rzucać taki cień na jego twarz, jaki Twoim zdaniem wygląda najbardziej interesująco. Jeśli Twoja lampa błyskowa może emitować światło modelujące, skorzystaj z niego przy ustawianiu lampy. Jeśli nie, zrób zdjęcie próbne i odpowiednio popraw pozycję źródła światła – powtarzaj tę czynność, aż będziesz w pełni zadowolony z powstającego efektu.

6 Zrób zdjęcie Zanim zaczniesz fotografować, upewnij się, że masz włączony tryb zapisywania zdjęć w formacie RAW, ponieważ zapewni Ci to większą swobodę ich późniejszej edycji na etapie postprodukcji. Zmieniaj kąt i wysokość, z jakich pada światło, aby uzyskać różne efekty, i eksperymentuj, podkreślając różne elementy twarzy.

Sprzęt

POZYCJA MODELA

Aby mieć pewność, że tło pozostaje dość ciemne i nie zostanie przypadkowo oświetlone przez źródło światła, poproś modela, by stanął w odległości co najmniej 1–2 m od tła.

BIAŁE TŁO

Chociaż chcemy, aby tło było ciemne, fotografowanie na tle białej ściany pozwoli wyraźnie wyodrębnić z niego uwiecznianego modela, dzięki czemu rysy twarzy w cieniu będą nadal dobrze widoczne.

UMIEJSCOWIENIE ŹRÓDŁA ŚWIATŁA

Aby uzyskać wyraźny wąski pasek światła (jakby wpadający przez szczelinę w skrzynce na listy), może się okazać, że będziesz musiał ustawić lampę bliżej tematu niż zazwyczaj. Nie obawiaj się przysunąć jej bliżej do swojego modelu, gdy już znajdzie się on w odpowiednim miejscu.

Bądź sprytny

Dlaczego by nie spróbować samemu zrobić modyfikator światła?

Jeśli nie masz dostępu do żadnych profesjonalnych modyfikatorów światła, możesz łatwo samemu zrobić takie akcesorium dopasowane do Twojej lampy błyskowej, używając kilku artykułów, które znajdują się w każdym domu. Wszystko, co będzie potrzebne, to odpowiedniej wielkości kartonowe pudełko, arkusz grubej czarnej tektury, nóż introligatorski i taśma klejąca. Zaczynaj od wycięcia dziury w jednym z końców pudełka, aby można było wcisnąć do niego głowicę lampy. Następnie ostrożnie wytnij małą szczelinę w czarnej tekturze – chodzi o stworzenie efektu przypominającego światło przedostające się przez otwór w skrzynce na listy. Na koniec wytnij otwór po przeciwnej stronie pudełka i zaklej go czarną tekturą z wycięciem, przymocowując ją taśmą klejącą. Umieść lampę w modyfikatorze światła i gotowe!

Edycja obrazu

1 Skonwertuj do odcieni szarości Zacznij od otwarcia pliku RAW w Photoshopie – spowoduje to wyświetlenie obrazu w oknie wtyczki Camera Raw. Teraz ustaw suwak Nasycenie na -100, aby usunąć wszystkie kolory i zamienić zdjęcie w czarno-biały obraz.

2 Wyrównaj tonalność Zwiększ wartości parametrów Czarne do +100 i Cienie do +100, a następnie nieznacznie zmniejsz wartość Światła do około -25. Spowoduje to poszerzenie zakresu tonalnego obrazu przed zwiększeniem jego kontrastu.

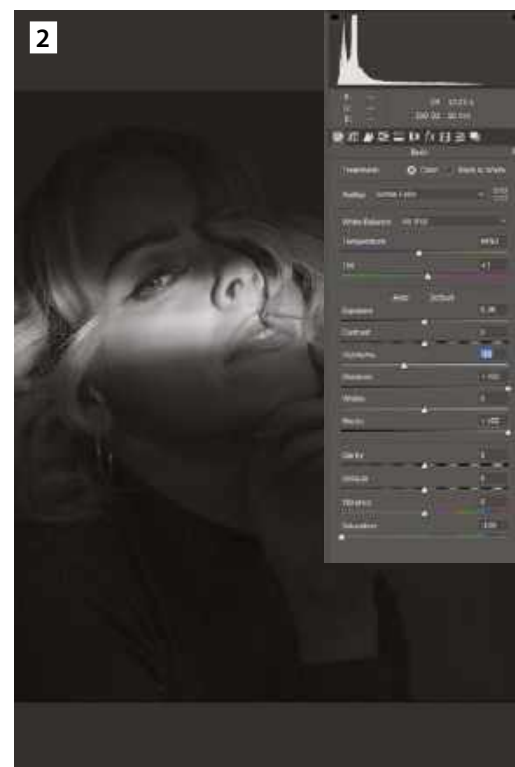
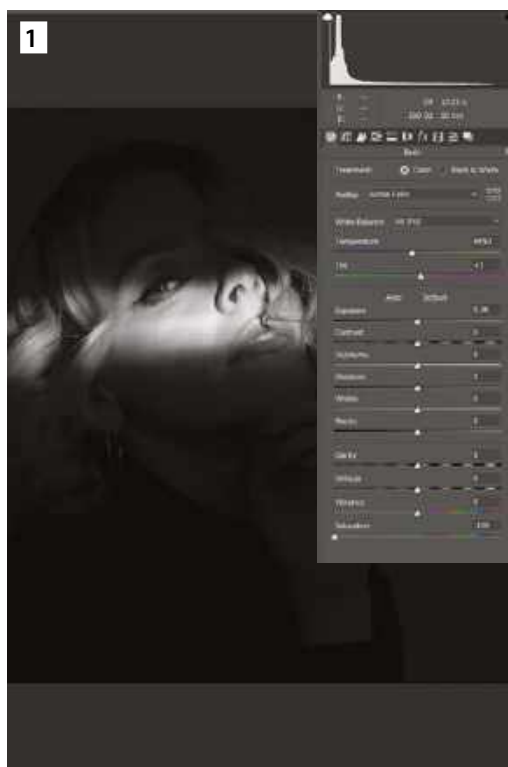
3 Zwiększ kontrast Ustaw suwak Przejrzystość na +100 i Kontrast na +60, aby czarno-biały obraz zyskał nieco więcej głębi. Jeśli białka oczu wyglądają na zdjęciu na nieco zbyt szare, przeciągnij w prawo suwak Ekspozycja, aż się rozjaśnią.

4 Wyostrz, aby wykończyć obraz Na koniec przejdź do zakładki Szczegóły (oznaczonej ikonką złożoną z dwóch trójkątów), a następnie ustaw suwaki Ilość na 50, Promień na 3, a Szczegóły na 50. Nie zapomnij zapisać zdjęcia w postaci pliku JPEG.

Poniżej

Szybka korekta

Wprowadzenie kilku prostych poprawek w Photoshopie nadało naszemu obrazowi kontrastowe, czarno-białe wykończenie, które dodatkowo wzmacnia teatralny efekt świetlny.

„Czasami zachowanie prostoty jest najlepszym sposobem tworzenia niesamowitych zdjęć”

PRZED

PO

Digital Photographer POLSKA

REDAKCJA

Redaktor naczelny

Maciej Zieliński

e-mail: maciej.zielinski@avt.pl

Kontakt do redakcji:

e-mail: digitalphotographer@avt.pl

Skład

Studio Adekwatna

Tłumaczenia

Hobby Media

Korekta

Karolina Mierzyńska

Reklama

Katarzyna Gutkowska

e-mail: katarzyna.gutkowska@avt.pl

PR i Promocja

Maciej Zieliński (szef działu)

e-mail: maciej.zielinski@avt.pl

Wojciech Marciniak

e-mail: wojciech.marciniak@avt.pl

Prenumerata

tel. (22) 257 84 22 (godz. 10:00–14:00)

e-mail: prenumerata@avt.pl

Kwartalnik Digital Photographer Polska wydawany jest przez **Wydawnictwo AVT**: AVT-Korporacja Sp. z o.o. ul. Leszczyńska 11, 03-197 Warszawa.

Artykuły w tym wydaniu są tłumaczone i reprodukowane z miesięcznika Digital Photographer. Tytuły prawne należą do Future Publishing Limited. Wykorzystano na licencji. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Wszystkie ceny podane w magazynie, o ile nie zostały uzyskane od polskiego dystrybutora, są cenami uśrednionymi, zebranymi z ofert uznanych sklepów, w tym internetowych, na terenie Polski (w przypadku braku ofert polskich, są to ceny przeliczone z cen brytyjskich).

Więcej informacji dotyczących tego i innych tytułów wydawanych przez grupę Future Publishing Limited zamieszczono na stronie www.futureplc.com.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń.

NOWE KSIĄŻKI

W ULUBIONYM KIOSKU

BRYAN PETERSON

bez tajemnic

GALAKTYKA

Jak robić wspaniałe zdjęcia
każdym aparatem

fotografacja

BRYAN PETERSON

z tajemnic

GALAKTYKA

Jak robić wspaniałe zdjęcia
każdym aparatem

kompozycja

ZRABATEM
DO **30%**

Zobacz pełną ofertę książek
z rabatem do 30% - to ponad 500 tytułów!

www.UlubionyKiosk.pl

Nowość

NOWOŚCI! WYDANIE SPECJALNE DIGITAL CAMERA POLSKA

MASTERCLASS

FOTOGRAFIA BLACK & WHITE

POZNAJ TAJEMNICE FANTASTYCZNYCH
ZDJĘĆ MONOCHROMATYCZNYCH

178
stron porad
ekspertów

WYKŁADY NIEZŁOŻYWE

Spektakularne Black & White

Zawodowy fotograf **Jeremy Walker** podpowiada, jak wydobyć maksimum siły wyrazu z obrazów monochromatycznych, uwieczniając krajobrazy, portrety i miejskie pejzaże

WYDANIE SPECJALNE 120294
38 zł (z symbolem) 40 zł (z symbolem)
ISSN 1734-4807
Wydawnictwo "ALPHA"

178
stron

ESZCZE LEPSZE ZDJĘCIA CZERNOBIAŁE

W tej fotografii nieco monochromatycznej magii. Wskazówki i porady naszych ekspertów

Przejrzyj i zamów na UlubionyKiosk.pl

eprasa.pl fcc68df0a6